

Kitaaba Isaayaasii Raagichaa Seensa

Kitaab Isaayaasii raagichaa dhaloota Kiristoositiin dura gara dhuma jaarraa saddeetesso'otitti, maqaa raagicha guddaa Yerusaalem keessa le'eetiin waamame; kitaab kun kutaa gugurdoon saditti qoodama. 1. Kutaan foora 1-39 Marroo yennaa mootummaa kibbaa Yihuda'aa, mootummaa hunnaamettii ollaa isi'ii ta «Asoor» jedhantuun lolli irra dhaqqabe dubbata. Mootummaa Yihuda'aa irratti lola ka kaase, hunna mootummaa Asoorii adoo hin te'in, cubbuu kolba'aa, Waaqaaf ajajamiisa dhabiisa fi isatti addii dhabiisa isaanii Isaayaas dhagge. Raagichi dubbi'ii fi hujii ifa teeteen, kolba'aa fi sooreyyiin gara jiruu balchumma'aati fi haqaatitti akka deebi'anuuf waamee, Waaqaaf ajajamiisa dhabisi hiree gadhe'ee fi badii akka fiddu isaan ifi eeggachiise. Isaayaas ammalle barri biyya lafaa duudii irratti nageenni te'uu fi sanyii Daawitii keessaa mootiin haqaan bulchu akka dhufu'u jiru dursee dubbateera.

2. Kutaan foora 40-55 Kolbaan Yihuda'aa gara biyya Baabilonii booji'antee, achitti bututtee addii akka kutatte dubbata. Raagichi, Waaqi kolbaa ifii bilisa akka baasuu fi le'ii haareya akka jalqaddu gara Yerusaalemii akka isaan deebisu lallabeera. Yaadi guddaan foorota kana keessaa, abbaan dabarsi'ii, Mootii Waan Maraa Waaqa akka te'ee fi karoorri inni kolbaa ifitiif qabu,

gosa biyya adda addaa ta karaa Israa'eliitiin eebbinfantuuf, kolbaan ergaa dabarsuu akka qaddu ka hubachiisu. Kutaan kun Gondooroo Qaraa keessatti marroo, «Tajaajila Mootii Waan Maraa» ka dubbatanuutitti laakkowama.

3. Kutaan foora 56-66 irra caalaa kolbaan gara Yerusaalemii yennaa deebite, waadaan Waaqi isaaniif gale akka muummowu, marroo kolbaa waan ittiin mirkanoeffattu barbaaddee dubbata. Wonni xiyyeeffannaan addaa godhameef balchumma'aa fi haqa, Sanbata ulfeessiisa, ciincaa dhikeessiisaa fi daadimiatiisa. Kutaan kana keessatti foorti beekkamaan 61:1-2 yoo te'u, jechoota Yesuus jalqaba tajaajila ifii irratti waamicha ifii ifa godhiisaaf ka itti fayyadame.

Haadhoon Dubbi'iⁱⁱ

Ifi Eggachiisiisaa Fi Waadaa Galiisa 1:1–12:6
 Adabamiisa Gosa Biyya Adda Addaa 13:1–23:18
 Biyya Lafaa Adabiisa Waaqaa 24:1–27:13
 Ammalle Ifi Eggachiisiisaa Fi Waadaa Galiisa 28:1–35:10
 Mootii Yihuda'aa Hisqiyaaasii Fi Worra Asoori 36:1–39:8
 Ergaa Waadaa Galiisaatii Fi Addii Kenniisaa 40:1–55:13
 Ifi Eggachiisiisaa Fi Waadaa Galiisa 56:1–66:24

¹ Mudhiin ilmi Amosii Isaayaas bara Uziyaan, Yotaam, Ahaazii fi Hisqiyaaas mootota Yihuda'aa te'anetti marroo Yihuda'atii fi Yerusaalemii dhagge, ta asii gadi jirtu.

² Mootiin Waan Mara, «Ee ol-gubba'a dhage'i!
Ee lafa caqasi! Ani ijoolee uumadhee guddifadhe; isaan ammoo hammeennaan na irratti ka'ane.

³ Qotiyoon goottaa ifii,
harreelle goongaa abbaa isii horatee hin beetti;
Israa'el ammoo hin beettu;
kolbaan tiyya hin hubattu» jedhe.

⁴ Kolbaa cubbaaleettii, kolbaa yakkaamettii, sanyii worra hantuu hujuu, worra amala hama'aatif aanne'e! Isaan Mootii Waan Mara lakkisaneeran; Waaqa woyyicha Israa'elii tuffatanee dudda itti galaneeran.

⁵ Isin maaf ammalle adabamiisa barbaaddan?
Isin maaf finqila lakkisuu dhaddan? Mataan keessan addee mara madayeera; gadhaan keessanille raafameera.

⁶ Faana miila keessaniitii haga gubbaa mataa keessaniititti fayyaa hin qaddanu; nafi madaa, iitaa fi malaalle'een guutameera; madaan teessan sun wolitti hin deebine, hin hidhanne; zayitiille'een hin laanne.

⁷ Biyyi teessan ona hin teeti; qachooti keessan ibiddaan hin gubata. Adoo isin ilaaltanuu ormi fichaa keessan fudhatee, akka lafa diinni qabatee hin barbadootti.

⁸ Intalti Xiyooni akka gosee fichaa woynii keessaa, akka mana fichaa baaqulaa keessaatii fi akka qachaa diinni marsee hin teeti.

⁹ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade adoo sanyii nuuf hamburiisa dhabee jiraate, silaa akka Sodoomii teenee, Gomoraalle hin fakkanaayyu.

10 Isin bulchoota Sodoomii jecha Mootii Waan Maraad dhage'a'a! Isin kolbaa Gomora'aa seera Waaqa keennaa caqasa'a.

11 Mootiin Waan Maraad, «Bacatiis ciincaa keessanii maan naa godha? Ani ciincaa korbeeessa hoole'eetii fi cooma horii gagabbo'oo quufeera; ani dhiiga korommi'iititti, dhiiga korbeeeyyii hoole'eetii fi re'ootaatitti hin gammadu.

12 Isin na duratti yennaa dhikaattanu, kana mara akka fiddanuu fi Galma kiyya dura akka dhaabbattanu eennuttuu isin gaafate?

13 Woreega bu'aa hin qanne hin fidina'a; ani hixaana keessan diqadheera; jila baatii ji'aa, Sambata, yaa'ii fi wolde'a keessan ka hammeennaan guutamelle ossuu dadhabeera.

14 Ani jila baatii ji'aa teessanii fi jila teessan ta beekkante jibbeera; isaan ba'aa natti te'anee, ossuu dadhabeera.

15 «Yennaa isin harka keessan gara kiyya badhifattanee daadimattanu ani gara keessan hin ilaalu; harki keessan dhiigaan waan guutameef, yoo guddoo daadimattanelle ani isiniif hin dhage'u.

16 Dhiqadha'atii ifi qulqulleessa'a; hujii teessan hantuu, ila tiyya duraa kaasa'a; hantuu huijisa lakkisa'a.

17 Dansaa godhiisa baradha'a; haqa barbaada'a; worra cunqurfame qarqaara'a; ijoolle haadhaa fi abbaa hin qanne qarqaara'a; haadha hiyy-eessaatiif falma'a.

18 «Kowa'a, wol komanna; cubbuun teessan akka dhiigaa diimatulle, akka dhakaa bokkeyaa

hin addaatti; akka dhiigaa diimattulle akka fuutta'aa hin addaatti.

¹⁹ Tole jettanee yoo naaf ajajantane, waan dansaa latti baattu hin nyaattan.

²⁰ Diddanee yoo na finqiltane, shallaagaan isin hin nyaata» jedhee ani Mootiin Waan Maraam dubbadheera» jedhe.

Qachaa Cubbu'uun Guutame

²¹ Qachaan addatamaan attam sagaagalaa te'e? Dur haqi isa keessa guuteeraayyu; balchummaalle isa keessa jirtiyyu; amma ammoo worri nama ijjeesu keessa guuteera.

²² Yerusaalem! Meetiin teeti ciillotteerti; daad-hiin woyni'ii teeti bisaaniin makanteerti.

²³ Bulchitooti teeti finqiltoota; jaalota hattu'uu ti; isaan marti safuu jaalatan; kennansa gula deeman; ijoollee haadhaa fi abbaa hin qanneef hin falmanu; iyyata haadha hiyyeessaalle hin dhage'anu.

²⁴ Tanaaf Goottaan, Mootiin Waan Maraam, Ka Waan Mara Dade, hunnaamessi Israa'eli, «Ani nyaaphota kiyya irratti aarii tiyya hin dhangalaasa; diinota tiyyalle haluu hin baya.

²⁵ Ani aarii tiyya hantu'uun si hin adaba; ciilloyiisa keeti irraa si hin qulleessa; xurii teeti mara si irraa hin kaasa.

²⁶ Ani abbootii mura'aa teeti akka duriititi, gorsitoota teetille akka jalqabaatitti hin deebisa; achiin duuba ati, «Qachaa balchumma'aa, qachaa addatamaa» hin jedhanta» jedhe.

²⁷ Xiyoon haqaan, worri isii keessaa ka cubbuu irraa deebi'u balchumma'aan hin wodaman.

28 Finqiltootaa fi cubbaaleyyiin ammoo wolumatti hin caccaban; worri Mootii Waan Maraa lakkisulle hin bada.

29 Isin sababa qilxaa waaqonfattanuutiif hin qaanottan; oorruu filattaneefille hin salphattan.

30 Isin akka qilxaa baalli isaa qooree, akka oorruu bisaan hin qannee hin teetan.

31 Nami jabaan akka haasumee ibiddaa, hujiin isaalle akka qaanqee ibiddaa hin teeti; isaan lamaanuu hin gubatan; nami isaan irraa dhaanfulle hin jiru.

2

Nageya Bara baraa

(Mik. 4:1-3)

1 Ilmi Amosii Isaayaas marroo Yihuda'atii fi Yerusaalemii waan asii gad jiru dhagge.

2 Bara muumme'eetitti

gaarri Galmi Waaqaa irra jiru,

gaarota mara hin caalaa;

koobota mara caalaa ol hin ka'a.

Gosi biyya adda addaa marti

gara isaa hin yaati;

3 kolbaan hedduun dhuttee,

«Xiyoon keessaa seerri,

Yerusaalem keessaalle'ee

jechi Mootii Waan Maraa waan bayuuf,

karaa ifi akka inni nu barsisuuf,

nuutille daandii isaa irra akka ideennuuf,

kowa'a gara gaara Mootii Waan Maraa,

gara Galma Waaqa Yaaqoobii

ol baanaa!» hin jetti.

4 Inni gosa biyya adda addaa oddu'utti

muraa kennee,
wolii gala dhaba kolbaa heddu'uulle
hin balleessa.

Isaan shallaagaa ifii tumanee qottoo,
eboo ifiille haantuu hin godhatan;
gosi biyya adda addaa
shallaaga'aan wolitti hin kaatu;
isaan deebi'anee lola hin baratanu.

⁵ Ee, sanyii Yaaqoobii
kowa'a, ifa Mootii Waan Mara keessa ded-
deebina!

Guyyaa Mootii Waan Mara

⁶ Ee Mootii Waan Mara, ati kolbaa teeti sanyii Yaaqoobii lakkiteerta; isaan moruu worra gara aduun baatuutiin guutamanee, akka worra Filisxeemotaa moran; orma woliin harka dhowan.

⁷ Latti isaanii meeti'ii fi worqi'iin guutanteerti; karri isaanii haga hin qaddu; lafa isaanii keessa fardoon guutteerti; garreettaan isaanii ka far-daan harkifamu haga hin qabu.

⁸ Latti isaanii waaqota dharaatiin guutanteerti; isaan waanuma harka ifitiin hujanetti sagadan.

⁹ Maarre, sanyiin namaa gad jetteerti; nami marti qaanoweera; Waaqa, isaaniif hin araaramin!

¹⁰ Aarii Mootii Waan Maraatiif hunnaa isaa guddoo duraa gara rassa'aa dhaqa'atii, lafa keessatti dhokadha'a.

¹¹ Ilti nama kooruu lafa hin ilaalti; worri ifi saadu hin salphata; guyyaa san Mootii Waan Mara qofatti ulfinnaan ol ol jedha.

¹² Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, worra kooruu fi ifi saadu irratti,

¹³ hindheensa dhedheeraa Libaanoniitii fi qilxaa Baashaanii mara irratti,

¹⁴ gaarota dhedheera'aa fi koobota ol kaate mara irratti,

¹⁵ xelleephoo dhedheertu'uu fi dalleya dhaka'aa mara irratti,

¹⁶ hoboloota gugurdo Tarshiishiitii fi hoboloota mimmidhaaddu mara irratti guyyaa dhufu qaba.

¹⁷ Ifi saaduun namaa hin baddi; koorri namaalle hin hafa; guyyaa san Mootii Waan Mara qofatti ulfinnaan ol ol jedha.

¹⁸ Waaqoti dharaa ijumaa hin badan.

¹⁹ Yennaa Mootiin Waan Mara biyya lafaa tachoosiisaaf ka'u, namooti aarii isaatii fi hunna isaa guddoo duraa gara goda rassa'atii fi boolla lafaa hin baqatan.

²⁰ Guyyaa san namooti waaqota dharaa waaqonfatiisaaf, meeti'i fi worqii irraa ka hujatane tuqa'aa fi cirrichoo duratti hin gatan.

²¹ Yennaa Mootiin Waan Mara biyya lafaa tachoosiisaaf ka'u, namooti aarii isaatii fi hunna isaa guddoo duraa goda rassa'atii fi dho'a rassa'aa keessa hin seenan.

²² Nama du'u ka hafuurri isaa funnaanirra jirutti hin addatina'a; inni bu'aa hin qabu.

3

*Muraa Yerusaalemii Fi Yihudaa Irratti
Dhufu'uu Jirtu*

¹ Kunoo, Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dande'u, waan isaaniif barbaachisu mara,

sagale'ee fi bisaanille, Yerusaalemii fi Yihudaa
duraa hin balleessa;

² jannootaa fi loltoota isaanii, abbootii isaanii ta
mura'atii fi raagota isaanii, worra isaaniif moruu
fi jaarsolee isaanii,

³ ajajaa shantamaatii fi worra ulfinna qabu
ka isaanii, gorsitootaa fi beekkicha hujii harkaa
ka isaanii, morticha qaricha isaan duraa hin
balleessa.

⁴ Dargaggooti akka isaan sooressanu, ijoolleen
akka isaan bulchanu hin godha.

⁵ Kolbaan wol hin cunqursiti; nami nama irratti,
ollaan ollaa irratti, dargaggooti jaarsolee irratti,
nami tuffatamaan nama ulfinna qabu irratti hin
ka'a.

⁶ Yennaa san nami tokko obboleessa ifii, ka
mana abbaa ifii keessa jiru tokko qabee, «Ati
woyaa waan qadduuf, sooressa nuuf te'i; itti
gaafatatummaa tuulaa diigante tanaalle fud-
hadhu» hin jedha.

⁷ Guyyaa san ammoo inni qoonqoo ol qabatee,
«Ani sagalee yookiin woyaa mana kiyya keessa
waan hin qanneef, isin qarqaaruu hin dande'u;
sooressa na hin godhina'a» hin jedha.

⁸ Yerusaalemii fi Yihudaan dubbii ifitii fi hujii
ifitiin Mootii Waan Maraa mormanee, ulfinna
isaa waan batteessaneef, Yerusaalem jigiisaaf hin
tintinti; Yihudaalle hin jiga.

⁹ Akka isaan yakkaameyyii te'ane, fuulli isaani-
ituu dhugaa isaan irratti hin baya; isaan akka
worra Sodoomii cubbuu ifii lallaban; hin dhoffa-
tanulle'e; isaan badii waan ifitti fidaneef, isaaniif
aanne'e.

¹⁰ Balchooti gatii hujii ifii waan dhaggatanuuf, wonni dansaan akka isaaniif te'u'uuf jirtu, itti hima'a.

¹¹ Yakkaameyyiin gatii hujii ifii waan dhaggatanuuf isaaniif aanne'e! Badiin isaan irratti hin dhutti.

¹² Dargaggooti kolbaa tiyya cunqursiti; dubartooti isaan bulchiti.

Kolbaa tiyya! Sooressitooti teessan isin dokonkorsiti; daandii irralle'ee isin gorsiti.

Mootiin Waan Maraak Kolbaa Ifiititti Hin mura

¹³ Mootiin Waan Maraak barcumaa ifii ka mura'aa irra te'eera; kolbaa ifiititti muriisaaf ka'eera.

¹⁴ Inni jaarsolee kolbaa ifiitii fi sooreyyii kolbaa ifii mura'atti dhikeessee, «Isin oorruu woyn'i'ii tiyya saantaneertan; wonni isin hiyyeeyyiirraa saantane mana keessan jira.

¹⁵ Kolbaa tiyya butuchiis keessan, fuula worra hiyyeeyyi'ii shankalleessiis keessan kun maaniif?» jedha.

Ifi Eggachiisa Dubartoota Yerusaalemiitiif Kenname

¹⁶ Mootiin Waan Maraak, «Ijoolleen durraa ta Xiyoonii kooraneeran; morma toganee, ilaan qiphifataa, ideensaan sassaqaa gumee miilaa qilillisiisa deeman.

¹⁷ Tanaaf ani Mootiin Waan Maraak, mataa ijoollee durraa Xiyooniititti sanqee hin buusa; mataa isaanii irraa sossa» jedha.

¹⁸ Guyyaa san Mootiin Waan Maraak gumee isaan miila ifiititti keyatanu, faaya mataa isaaniitii fi faaya morma isaanii,

¹⁹ qubee gurra isaanii, irmuura isaanii, woyaa fuulatti hagooggatanu,

²⁰ marata mata'aa, irmuura isaanii, hanfalaanisaanii, bilqaadii fiqire'ee, qudhaama isaanii,

²¹ qubee quba isaaniitii fi qubee funnaanisaanii,

²² woyaa jilaa, woyaa isaan keessaan uffatanu, geellaa isaanii, subba harkatti qabatanu,

²³ daaw'itii isaanii, woyaa isaanii ta qunceetalba'aa irraa hujante, seesa mata'aatii fi fooxaaisaanii isaan irraa hin fuudha.

²⁴ Addee foolee fiqire'ee, fooleen ajoottu, addee hanfala'aa wodaroon, addee rifeensa mata'aa, sanqeen, addee woyaa dansa'aa, woyaan gaddaa, addee dansumma'aa, gadaannis isaanitti hin te'a!

²⁵ Namooti keeti shallaaga'aan, loltooti teetille lola keessatti hin dhumatian.

²⁶ Bowaa fi gaddi Karra Xiyooni biratti hin te'a; Xiyoon akka dubartii waan mara dhaddee gadditee lafa irra teettuu hin teeti.

4

¹ Yennaa san dubartooti torba dhiira tokko qabattee, «Nuuti sagaluma teenna hin nyaanna; woyaalle teennuma uffanna; salphinni keenna akka hafu, maquma keetiin waamannuu ti» hin jetti.

Adde'etti Deebi'iisa Yerusaaleemii

² Yennaa san wonni Mootiin Waan Mara lafa irratti lachisiisu ka miidhaguu fi ka ulfinna qabuhin te'a; midhaan muka lafa irratti latulle kolbaa Israa'elii worra baraaree hafeef, koora fi ulfinnahin te'a.

³ Worri Xiyoon keessatti hafee Yerusaalem keessa haaga ammaa le'iisatti jiru, Yerusaalem

keessatti worra baraaree hafee galmowe mara
woliin woyyoota jedhamanee hin waamaman.

⁴ Mootiin Waan Mara dubartoota Xiyooni ir-
raa xurii hin dhiqa; ayyaana mura'aatiif fi ayyaana
ibiddaatiin Yerusaalem irraa dhiiga dhiqee hin
qulleessa.

⁵ Achiin duuba Mootiin Waan Mara gaara Xiy-
ooniitii fi worra achi irratti wolitti qabamane
mara irratti guyyaa duumensaa fi aara, halkan
ibidda bobe'u hin dada; ulfinni isaalle qachaa san
guutumatti itti hin gonbooba.

⁶ Gonboobi sun yennaa o'a adu'uu, gaaddisaa
fi waan jalatti qophatanu, yennaa bubbe'eetii
fi bokkeyaa addee itti baqatanuu fi addee itti
dhokatanu hin te'a.

5

Faaruu Marroo Oorruu Muka Woyni'ii

¹ Ani amma jaalallee kiyyaaf
marroo oorruu isaa
ta muka woyni'ii faaruu hin faarsa.

Jaalalleen kiyya kooba lafa laattuu irratti
muka woyni'ii tokko qabaayyu.

² Inni lafa qotee dhakaa keessaa guuree,
sanyii woynii dansa'aa achitti dhaabe;
xelleephoolle wodhakka'atti ijaaree,
addee midhaan woyni'ii itti cunfanu miidhas-
seef.

Achiin duuba inni
midhaan dansaa buutti jedhee eeggate;
woyniin ammoo midhaan dhangaggowu bu-
utte.

3 Maarre jaalalleen kiyya, «Isin worri Yerusaalemii fi Yihudaa keessa leetanu, waan anaa fi oorruu muka woyni'ii tiyyaa wodhakkaa jiru irratti muraa kenna'a.

4 Tana caalaa muka woynii tiyyatiif, maan god-huu qaba ree? Midhaan dansaa buutti jedhee adoo eegadhuu, midhaan hadhowaa maaf buutte ree?

5 «Yoona oorruu muka woyni'ii tiyya maan akka godhu isinitti hima; dalleya irraa buqqisee, bineensoti akka dheedanu hin godha; bineensoti akka irra sirbanu, dalleya dhaka'aalle irraa hin diiga.

6 Ani addee muka woyni'ii san lafa duwwaa hin godha; muki woyni'ii sun hin quxamu yookiin jalli isi'ii hin qotamu; qore'ee fi qumi'uuduun achi keessatti hin latti; bokkeenni akka itti hin roon-neefille duumensa hin ajaja» jedha.

7 Muki woyni'ii ka Mootii Waan Maraa Ka Waan
 Mara Dade sun,
 gosa Israa'elii ti;
 kolbaan Yihuda'aa oorruu inni itti gammadu.
 Inni haqa barbaade,
 ammoo, dhiiga dhangalaasiisa dhagge;
 balchummaa barbaade,
 ammoo, iyya rakkinnaa dhage'e.

Hammeenna Kolba'aa

8 Isin worra addeen tokkolle hin hafin, mana qaddanu irratti mana, fichaa qaddanu irralle'etti fichaa ede'attanee, lafa fudhattanee qofii qofii teessan leetanuuf aanne'e!

9 Mootiin Waan Maraa ka Waan Mara Dade, adoo ani dhage'uu, «Dhugumaan manni hedduun

hin ona; manni gugurda'aa fi dadansaan nama malee hin hafan.

¹⁰ «Midhaan woyni'ii ka lafa hekitaara kudhanii, cunfaa woyni'ii litirii saddeeti qofa hin te'a. Sanyiin kiiloo dhibba tokkoo fi saddeettamaa facaafantee, midhaan kiiloo kudhanii saddeeti qofa hin kenniti» jedhe.

¹¹ Worra untoo macheessitu barbaadatiisaaf ganamaan ka'uuf, worra haga untoon jadduun isaan guddutti, haga halkanii turanuuf aanne'e!

¹² Isaan jila ifii irratti kiraara guddichaa fi Maseengoo, dibbee, suusulle'ee fi daadhii woyni'ii qaban; ammoo hujii Mootii Waan Mara itti hin xiyyeffanne; hujii harka isaatiifille ulfinna hin kennine.

¹³ Tanaaf kolbaan tiyya beekkumsa dhabiisaan hin booji'anti. Sooreyyiin isaaniille beelaan hin dhumatti; kolbaan bindillaalle dheebu'uun hin gubatti.

¹⁴ Tanaaf Boolli awwaalaa gadhaa badhifattee, afaan ifiille akka malee banatteerti; isiin qondaaltota Yerusaalemiitii fi kolbaa wolitti qabantee gammadaan hogittu hin liqinsiti.

¹⁵ Maarre nami hin salphata; worri kooru duudiin gad hin qabama. Ilti worra kooruulle lafa hin ilaalti.

¹⁶ Mootiin Waan Mara ka Waan Mara Dade ammoo, haqa ifitiin ol ol hin jedha; Waaqi wooyichille woyyummaa ifii balchummaa ifitiin hin mudhisaa.

¹⁷ Achiin duuba hooleen akkuma kaloo ifii achi keessa hin dheeddi; korbeeyyiin hoole'ee gagaboon lafa onte ta worra dureeyyi'ii keessa hin dheeddi.

18 Worra wodaroo sobaatiin yakkaa harkisuuf, worra wodaroo garreetta'aatiin cubbuu harkisuuf aanne'e!

19 Worra, «Nuuti akka dhagginuuuf, Waaqi ariifatuu ti; hujii ifiille ariifachiisuu ti. Nuuti akka beennuuf, karoorri woyyicha Israa'elii ariiti'iin muummowuu ti; dafeelle dhufuu ti!» jedhuuf aanne'e.

20 Worra «Hantu'uun dansaa, dansa'aan hantuu, dukkanaan ifa, ifaan dukkana, waan hadhowuun mi'owaa, waan mi'owuun hadhowaa» jedhuuf aanne'e!

21 Worra qaro'oo fi qaruuxee ifi seyuuf aanne'e!

22 Worra daadhii woyni'ii uniisatti jannootate'aneef, worra untoo macheessitu wolitti makiisaan beekkameef aanne'e!

23 Worra safuu fudhatee yakkaamessa bilisa baasu, worra yakkaa hin qanne haqa dhooggatuuf aanne'e!

24 Isaan seera Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dade didanee, jecha Waaqa woyyicha Israa'elii waan tuffataneef, akkuma bobeenni ibid-daa hicaace'ee fi marra gogaa gubee balleessu, akkasuma hiddi isaanii hin shama; daraaraan isaaniille akka buku'uu afuufamee hin bada.

25 Tanaaf, aariin Mootii Waan Mara kolbaa isaa irratti bobeetteerti; inni harka ifi ol fudhatee isaan dhoweera; gaaroti raafamaneeran; reeffi akka kosi'ii karaa keessatti tuulame; tun marti teetulle inni aarii ifi hin caffanne; harki isaa akkuma ol fudhatametti jira.

26 Inni gosa biyya adda addaa, ta fagoo jirtuuf beessisa dhaaba; kolbaa qaccee biyya lafaa jirtu

waamiisaaf siissa. Isaanille dafanee ariiti'iin dhufan.

²⁷ Isaan keessaa ka dadhabuu fi gufatu, ka muguu fi ka rafu hin jiru; hiituun hidha isaanii hin luttu; hidhaan kophee isaaniille hin citu.

²⁸ Daayi isaanii qara qaba; guubeen isaanii marti gad lakkifamiisaaf qophootteerti; kotteen fardoo isaanii akka dhakaa qara qabuu ti; korboon garreetaa isaanii ka fardaan harkifamuu akka hobonbolatti'ii fiiddi.

²⁹ Isaan akka neenqaatii fi akka dardaroota neenqaa dhangaan dhowan; waan adansanee qabatane itti gurura'anee, fudhatanee deeman; nami isaan irraa buusu tokkolle hin jiru.

³⁰ Guyyaa san isaan akka danbalii abbaaya'aa hin bulphisan; kolbaan yennaa lafa ilaaltu, dukkanaa fi rakkinaa hin dhaggiti; ifinuu duumensaan hin gollama.

6

Waamamiisa Isaayaasi

¹ Woggaa mootichi Uziyaan du'e, Goottaan barcumaa mootumma'aa dheeraa, ulfinna qabu irra tee'ee, handaarri woyaa isaalle Galma Woyyicha isaa guuteeruun dhagge.

² Dadi ol-gubba'aa ka «Suraafel» jedhamanu isaan gubbaa dhaabbataneeran; tokkoon tokkoon isaanii koola jaa qaban; koola ifii lamaan fuula ifii, koola ifii lamaan miila ifii gollatan; koola ifii lamaan ka'anee deeman.

³ Isaan wol wol irraa fuudhaa,
«Woyyu'u! Woyyu'u!

Mootiin Waan Maraa Ka Waan Mara Dade
woyyu'u.

Latti duudiin ulfinna isaatiin guutanteerti» jed-
hane.

⁴ Iyya qoonqoo isaaniitiin,
hundeen Galma Waaqaa tachoote;
Galmille aaraan guute.

⁵ Anille, «Ani nama hidhiin battootte; kolbaa
hidhiin battootte odduu waan le'uuf, ilti tiyyalle
Mootiin Waan Maraa Ka Waan Mara Dade waan
dhaggiteef, ani badeeraa, naaf, aanne'e!» jedhee
iyye.

⁶ Achiin duuba Suraafeloota san keessaa
tokkochi, addee ciinca'aa irra kashila ibiddaa
qarapha'aan fuudhee harkatti qabatee, gara
kiyya koolaan ka'ee dhufe.

⁷ Inni kashila ibiddaa saniin afaan kiyya tuqee,
«Kunoo, kashilli kun hidhii teeti waan tuqeeef,
yakkaan teeti si irraa kaateerti; cubbuu teetiifille
araarri kennameera» naan jedhe.

⁸ Achiin duuba qoonqoon Gootta'aa anaan, «Ani
ennu erga? Eentu ergaa nuuf dhaqa?» jettuun
dhage'e; anille, «Ani kunoo ti. Na ergi!» jedheen.

⁹ Maarre inni anaan, «Gara kolbaa tanaa dhaqi-
itii, Isin caqasiisa hinuma caqattan, ammoo hin
hubattanu, ilaaliisa hinuma ilaaltan, ammoo ijju-
maa hin dhaggitanu» jedhiin» jedhe.

¹⁰ Achiin duuba inni anaan, «Qalbii kolbaa tanaa
cufi; gurra isaanii duuchi; ila isaaniille cufi; yoo
akkas hin te'in, ila ifiitiin ilaalanee, gurra ifiitiin
dhage'anee, qalbii ifiitiin hubatanee, deebi'iisaan
hin fayyan» jedhe.

11 Achiin duuba ani, «Ee, Gootta'a, tun haga yoomii teeti?» jedhee gaafadhe.

Goottaan deebisee, «Haga qachooti diigamee, namooti keessa le'anu dhabamanutti, haga manooti onee, latti ijumaa duwwaa teetutti,

12 haga ani Mootiin Waan Maraam namoota fagoo ergee, latti ijumaa ontutti teeti;

13 namoota kudhan keessaa tokko lafa san keessatti yoo hafelle, inni hin bada; ammoo akkuma qilxaan yennaa murame jirmi isaa lafa keessatti hafu, akkasuma sanyiin woyyootaal le lafa keessatti akka jirmaa te'anee hin hafan» jedhe.

7

Ergaa Mooticha Ahaaziif Dhutte

1 Bara akaakoon Uziya'aa ilmi Yotaamii Ahaaz, Yihudaa irratti mootii te'e, mootiin Sooriya'aa Resiinii fi mootiin Israa'elii ilmi Remaaliya'aa Pheqaan, Yerusaalem loliisaaf itti duulane; ammoo isii injifatiisa hin dandeenne.

2 Worri Sooriya'atii fi worri Efreemii akka wolii galane, mootiin Yihuda'aa Ahaaz yennaa dhage'e, akkuma muki badda'aa qilleensaan raafamu, gadhaan isaatii fi gadhaan kolbaa isaa raafame.

3 Achiin duuba Mootiin Waan Maraam Isaayaasiin, «Atii fi ilmi keeti She'aariyaashub*, Ahaaziin wol dhaggiisaaf, gara dhuma anguree†

---

* **7:3 She'aariyaashub:** Afaan Ibrootaatiin *worri hafe hin deebi'a jechu'u.* † **7:3 Anguree:** Angureen karaa bisaan hidha qabame keessa yaa'u.

gatiitti'ii‡ ka karaa fichaa namicha woyaa dhiquu
geessu dhaqiiitii,

⁴ isaan, ‹Ifi eeggadhu; cadhis; hin sodaatin.
Aarii Resiiniitiin, aarii Sooriya'atii fi aarii ilma
Remaaliya'aa ta akka jirma lamaan ibidda irraa
hafanee aaranuutiin, gadhaan keeti hin sheep-
hisin› jedhiin.

⁵ Worri Sooriya'aa, worri Efreemiitii fi ilmi Re-
maaliya'aa si balleessiisaaf mala dhowanee,

⁶ ‹Kowa'a, biyya Yihuda'aa qabannee bittin-
neessinee qoodanna. Ilma Xaabe'eliille irratti
mootii goona› jedhan.

⁷ «Ani Goottaan, Mootiin Waan Maraa ammoo,
‐Malli isaanii kun hin te'u; hin muummowulle'e.

⁸ Mataan Sooriya'aa Damaasqoo, mataan
Damaasqo'oo Resiin waan te'eef, woggoota
jaatamii shan keessatti Israa'el bittinnoottee,
kolbaa biyya tokkoo te'iis isi'ii hin hafa.

⁹ Mataan Israa'elii Samaariya'a; mataan
Samaariya'aalle ilma Remaaliya'aa ti.

«Addi'iin yoo hin jabaatin, ijumaa dhaabbati-
isa hin dandeettanu› jedha» jedhe.

Beessisa Marroo Amaanu'elii

¹⁰ Ammalle Mootiin Waan Maraa Ahaaziin,

¹¹ «Qilee qile'een jalaatii yookiin gubbaa ol-
gubba'atii beessisa akka si'iif kenu ana Mootii
Waan Maraa Waaqa keeti gaafadhu» jedhe.

¹² Ahaaz ammoo deebisee, «Ani hin gaafadhu;
Mootii Waan Maraa haga hin ilaalu» jedhe.

---

‡ **7:3 Gatiitti'ii:** Gara olii jedhamuulle hin dande'a.

13 Achiin duuba Isaayaas, «Ee sanyii Daawitii, dhage'a'a! Ossa namaa haga ilaaliis isin hanqatee, Mootii Waan Maraa kiyyalle haga ilaaltanii?

14 Tanaaf Mootiin Waan Maraa ifiifuu beessisa isiniif hin kenna; kunoo, durri duudduun ulfoot-tee, ilma hin deetti; maqaa isaalle, «Amaanu'el§, jettee hin waanti.

15 Inni waan hantuu jibbiisa, waan dansaa filatiisa yennaa beeketti, dhadha'aa fi damma hin nyaataa.

16 Mucaan kun waan hantuu jibbiisa, waan dansaa filatiisa adoo hin beekiniin dura, latti mootota lamaan ati sodaattuu hin onti.

17 «Mootii Asoorii si irratti kakkaasiisaan, guyyaa Israa'el Yihudaa irraa gargar baateen jalqabee, bara rakkinnaa ka te'ee hin beenne, Mootiin Waan Maraa si irratti, kolbaa teetii fi sanyii abbootii teeti ta durii irratti hin fida.

18 «Guyyaa san Mootiin Waan Maraa laga Gibxi'ii ka fago'oo irraa tiiticha, lafa Asoorii irraa kinniisa siiqu'uun sitti hin waama.

19 Isaan marti dhufanee dhooqa lafaa keessa, baqaqa rassa'aa keessa, haxanxarii qore'ee mara irraa fi addee boolla bisaanii maratti hin qubatan.

20 «Guyyaa san Mootiin Waan Maraa, haaduu laga Efraaxiisiitiin gamaa kireeffate, mootii Asooriitiin, rifeensa keessan ka mata'aatii fi ka nafaa, areeda keessanille hin haada.

21 «Guyyaa san nami tokko goronsa tokkoo fi hoolee lama qofa hin qabaata;

²² isaan waan mirganuuuf, inni dhadhaa hin nyaata. Worri lafa sanitti hafu marti dhadha'aa fi damma hin nyaatan.

²³ «Guyyaa san addeen muki woyni'ii kum jiru, ta gatiin isi'iille meetii kuma geettu qumi'uudu'uu fi qore'een guutanti.

²⁴ Latti sun qore'ee fi qumi'uudu'uun waan guutantuuf, namooti guube'ee fi daaya qabatanee achi hin dhaqanu.

²⁵ Qumi'uudu'uu fi qoree sodaatiisaan gara Koobota dur qotto'oon qotantuuhaganaa achi hin dhaqanu; kooboti sun addee loonii tikatanuu fi addee hooleen burraaxxu hin teeti» jedhe.

8

Ilmi Isaayaasii Kolba'aaf Beessisa Te'iisa

¹ Mootiin Waan Maraa anaan, «Gabatee guddaa tokko fuudhiitii isa irratti qubee mudhattuun, ‹Dafii booji'i! Ariifadhuu saami!› jedhii barreessi» jedhe.

² Anille dhugaa baatota addatamane lama, hayyicha Uriiya'aa fi ilma Yebarekiya'aa Zakaariyaas waammadhe.

³ Achiin duuba ani gara raagitti'ii dhaqe; isilie ulfoottee ilma deette; Mootiin Waan Maraa anaan, « ‹Dafii booji'i! Ariifadhuu saami!› jedhii maqaa baasi.

⁴ Mucaan, ‹Abbayyoo› yookiin, ‹Aayyoo› jedhiisa adoo hin baratin, qabeenni Damaasqo'ootii fi boojuun Samaariya'aa mootii Asooriitiin hin fudhatanti» jedhe.

Dhufa Mooticha Asoorii

5 Mootiin Waan Maraa ammalle natti dubbatee,

6 «Kolbaan tun bisaan Silo'aamii ka suuta yaa'u tuffattee, Resiinii fi ilma Remaaliya'aatitti guddoo gammaddeeriti;

7 tanaaf ani Mootiin Waan Maraa, mooticha Asoorii ka akka lolaa bisaanii jaba'aa fi hun-naamessaa isaan irratti hin fida; inni akka bisaan laga guuttee danbala'ee lafa irra yaa'uu hin te'a.

8 Bisaan sun gara biyya Yihuda'aa yaa'ee, haga morma gewutti guutee, keessa hin dabara; Ee Amaanu'el*, akkuma lukkuun cuucuu ifititti kab-bitu, koolli keeti lafa teeti duudii hin golla» jedhe.

9 Isin gosi biyya adda addaa iyya lolaa kaasa'a; ammoo bututa'a; isin worri fagoo jirtanu duudiin dhage'a'a; lolaaf qophowa'a; ammoo bututa'a; lolaaf qophowa'a; ammoo bututa'a.

10 Mari'adha'a; ammoo isiniif hin teetu; karooralle baafadha'a; te'uu malee Waaqi waan nu woliin jiruuf, isiniif hin muummottu.

Mootiin Waan Maraa Raagicha Ifi Eggachisi-ise

11 Mootiin Waan Maraa harka ifii jaba'aan na qabee, natti dubbatee, karaa kolbaan tun ideentu akka ani hin deenne na ifi eggachiissee,

12 «Waan kolbaan tun, ‹Mala hammeennaa ti› jettu, isinille, ‹Mala hammeennaa ti› hin jed-hina'a; waan isaan sodaatanu, hin sodaatina'a; wonni isaan naasisulle isin hin naasisin.

13 Ani Mootiin Waan Maraa Ka Waan Mara Dade callaan, woyyicha akka te'e qaabadha'a; na callaa sodaadha'a; ana malee womaa isin hin naasisin.

---

* **8:8 Amaanu'el:** *Afaan Ibrootaatiin, Waaqi nu woliin jira jechu'u.*

14 Achiin ani galma woyyicha hin te'a; mootummaa Israa'eliitii fi mootummaa Yihuda'aatiif ammoo, dhakaa nama gufachiisuu fi rassaa nama jissu hin te'a; worra Yerusaalem keessa le'ulle'eef fonxoro'oo fi tiyyoo hin te'a.

15 Isaan keessaa worri hedduun gufatee, jigee hin bututa; isaan fonxoroo seenanee hin qabaman» jedhe.

16 Dhugaa bayaa tana eegi; gadhaa barattoota tiyyaa keessatti maxxansi.

17 Mootii Waan Mara ka maatii Yaaqoobii du-raa fuula ifii dhoffate, isa hin eegadha; addiille hin godhadha.

18 Kunoo, anii fi ijoolleen tiyya ta Mootiin Waan Mara naaf kenne, kolbaa Israa'eliitiif, beessisaa fi baasa Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dadee ka gaara Xiyooniirra le'uu ti.

19 Yennaa isaan, «Worra ekeraa dubbisu fi worra moru ka hasaasuu fi gungumu gaafadha'a» isiniin jedhane, ani ammoo isiniin, «Kolbaan sun Waaqa gaafatiisa lakkitee, marroo worra jiruu worra du'e maaf gaafatti?» jedha.

20 Worra akka seera kanaatii fi akka dhugaa bayaa kanaatitti hin dubbanneef latti hin bariitu.

Yennaa Rakko'oo

21 Kolbaan rakkatee, beelottee lafa irra hin joonjiti; isaan yennaa beelaan gaggabane, aaranee, ol ilaalaamootii ifitii fi waaqota ifii hin abaaran.

22 Achiin duuba gara lafaa yennaa ilaalanu rakkoo, dukkanaa fi dimimmisa sodaachittu qofa dhaggan; isaan dukkana dimma san keessalle'etti hin gataman.

9*Mooticha Nageyaa Ka Dhufu'uu Jiru*

¹ Worri guddoo rakkataa ture haganaa achi,
dukkana dimimmisa keessa hin le'u.

Bara durii inni lafa Zabilooniitii fi Niftaalemii
salphise; bara hegerii ammoo inni lafa laga Yor-
daanosiin gamaa, ta karaa abbaaya'aa bira, Galil-
laa worra Yihudoota hin te'iniiitiif ulfinna hin
kenna.

² Kolbaan dukkana keessa leete,
ifa guddaa dhaggite;
worra lafa gaaddisa du'aa keessa le'eefille
ifi baye.

³ Waaqa, ati gosa baceessiteerta;
gammada isaaniille itti edeeteerta;
namooti yennaa midhaan galfatanu,
boojuulle yennaa qoodamanu akkuma gam-
madanu,
isaan si duratti hin gammadan.

⁴ Akkuma bara worri Miidiyaanii injifatame
goote,
waanjoo isaanitti ulfaate,
ciiraa gurmuu isaanii irraa,
ulee worra isaan cunqursuulle caccassi-
teerta.

⁵ Kopheen loltooti yennaa lolaa keyatanu marti,
woyaan dhiiga keessa gangalfante martinuu
akka qoraanii ibiddaan hin gabbatti.

⁶ Annuun nuuf dhalateera;
ilmi nuuf kennameera;
Baalliin gurmuu isaa irra hin jiraatti;
maqaan isaa, «Gorsaa maade'ee,
Waaqa hunnaamessa,
abbaa bara baraa,

qondaala nageyaa» hin jedhama.

⁷ Baalliin isaatii fi
 nageenni isaa dhuma hin qabamu;
 inni barcumaa mootummaa Daawitii irra
 tee'ee,
 mootummaa isaa hin bulcha;
 haqaa fi balchumma'aan dhaabee,
 ammaan jalqabee haga bara baraatiitti
 isii hin jabeessa;
 hinaaffaan Mootii Waan Maraa
 Ka Waan Mara Dadee, tana hin gooti.

Mootiin Waan Maraa Kolbaa Israa'elii Hin Ad-aba

⁸ Mootiin Waan Maraa jecha mura'aa
 Yaaqoobitti erge; kunille sanyii isaa kolbaa
 Israa'elii irratti muummowe.

⁹ Worri Efreetiitii fi
 worri qachaa Samaariya'aa keessa le'u,
 kolbaan marti tana hin beekan;
 isaan kooriisaa fi bondhooriisaan,
¹⁰ «Dalleenni faara loobameen ijaarame jige;
 nuuti ammoo
 dhakaa bocameen deebinnee hin ijaarra.

Muki harru'uu murameera;
 nuuti ammoo addee muka harru'uu
 muka hindheensaa hin buunna» jedhan.

¹¹ Mootiin Waan Maraa ammoo
 nyaapha Resiiniisaan irratti kaase;
 diinota isaaniille isaan irratti kakkaase.

¹² Worri Sooriya'aa karaa aduun baatuun,
 worri Filisxeemotaa karaa aduun seentuun dhu-
 fanee, afaan bananee Israa'el kukkutataneeran;
 tun marti teetulle inni aarii ifii hin caffanne;
 harki isaa akkuma ol fudhatametti jira.

13 Kolbaan ammoo gara Mootii Waan Mara ka isaan adabee hin deebine; yookiin Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dade hin barbaadanne.

14 Tanaaf Mootiin Waan Mara worra akka mata'atii fi eege'ee, worra akka damee muka meexxi'iitii fi allaadu'uu guyyaa tokkotti Israa'el keessaa hin balleessa;

15 mataan sun jaarsole'ee fi worra ulfinna qabu; eegeen raagota soba nama barsiisanu.

16 Worri kolbaa tana sooreessu isaan dokonkorseera; worri isaaniin sooreffamulle karaa irraa joonjayeera.

17 Isaan marti worra Waaqa malee le'uu fi waan hantuu huju; marti isaaniituu waan hantuu dubbatan; tanaaf Mootiin Waan Mara dargaggoota isaaniititti hin gammadu; ijoollee haadhaa fi abbaa hin qanneef, haadhotii hiyyeessotaatiifille hin mararu; tun marti teetulle inni aarii ifii hin caffanne; harki isaaakkuma ol fudhatametti jira.

18 Hammeenni kolba'aa akka ibidda qumi'uudu'uu fi qoree gubuu ti; gongomaa ciggaa qabatee, aarri isaa akka utuba'aa dhaabbata.

19 Aarii Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dadeetiin latti hin gubatti; kolbaalle akka qoraan ibiddaa hin teeti; obboleessa ifii ka baasuu dande'u tokkolle hin jiru.

20 Harka middichaan hin kukkutatan; ammoo beeluma qaban; harka bitaachaan hin nyaatan; ammoo hin quufanu; tokko tokkoon isaanii foon ijoollee ifii hin nyaatan.

21 Kolbaan Minaase'ee kolbaa Efreemii nyaatti; kolbaan Efreemiille kolbaa Minaase'ee nyaatti; isaan lamaanuu gosa Yihuda'aa irratti hin ka'an; tun marti teetulle inni aarii ifii hin caffanne; harki

isaa akkuma ol fudhatametti jira.

10

¹ Worra seera haqa hin te'in, sirna nama cunqursu baasuuf aanne'e!

² Worra mirga hiyyeeyyi'ii dhiibuuf, kolbaa tiyya ta cunqurfante worra haqa dhoogguuf, karra haadha hiyyeessaa worra saamuuf, ijoollee abba'aa fi haadha hin qanne worra saamuuf aanne'e!

³ Guyyaa adabbi'ii, balaan fagoo irraa yennaa isinitti dhufu maan gootan? Qarqaarsa dhaggatiisaaf gara eennuu baqattan? Karra teessanille eessa dhoffatan?

⁴ Worra booji'ame odduu, yookiin ka ijjeefame jalatti gatamiisa malee, womaa isiniif hin hafu; tun marti teetulle inni aarii ifii hin qabbaneeffanne*; harki isaa akkuma ol fudhatametti jira.

Waaqi Worra Asoorii Hin Adaba

⁵ Waaqi, «Uleen aarii tiyyaatii fi ciiraan mufii tiyyaa, ka harka jiru, mootii Asooriitiif aanne'e!»

⁶ Ani akka inni isaan saamu, akka isaan booji'u, akka dhoqqee karaa keessaa akka inni isaan dhidiitu, biyya Waaqa malee leetu, ta aariin tiyya irra jirtutti isa hin erga.

⁷ «Mootin Asoorii ammoo tana hin yaadanne; tun waan inni qalpii ifii keessaa qabuu moti; te'uu malee, inni balleessiisaaf, gosa biyya adda addaa hedduu fixiisaaf karoorfate.

⁸ Inni, «Ajajjooti loltoota tiyyaa marti moototaa motii ree?»

* **10:4 Hin qabbaneeffanne:** Yookiin hin caffanne

⁹ Qachaan Kaalno'oo akkuma qachaa Karkemiishii, qachaan Haamaatii akkuma qachaa Arphaadii, qachaan Samaariya'aa akkuma qachaa Damaasqo'ootii motii ree?

¹⁰ Ani mootummoota waaqoti dharaa keessa guutane, mootummoota fakkii Yerusaalemiitii fi Samaariyaa caalanu akkuma qabadhe,

¹¹ qachaa Samaariya'atii fi waaqota dharaa isi'ii akkuma godhe, Yerusaalemii fi waaqota dharaa isi'iille akkasuma hin godhuu ree?» jedha» jedhe.

¹² Mootiin Waan Mara gaara Xiyooniitii fi Yerusaalem irratti, hujii ifii hujee yennaa fixe, «Mootichi Asoorii waan kooree ifi ol qabeef, ani isa hin adaba» hin jedha.

¹³ Mootiin Asoorii, «Ani nama hubataa waan te'eef, irree tiyya jaddu'uu fi qarummaa tiyyaan tana mara godhe; meessaa gosa biyya adda addaa diigee, qabeenna isaaniille saamee, mootota isaanii hunna tiyyaan gad buuse.

¹⁴ «Akka nama harka ifii mana simbirre'ee keessa keyee, quuphaa isi'ii wolitti qabuu, ani harka kiyya diriirsee, karra gosa biyya adda addaa wolitti qabe; isaan keessaa tokkolle haguma sinbirreen koola ifii tachoottuu ka tacho'e hin jiru; haguma afaan simbirre'eelle ka iyye hin jiru» hin jedha.

¹⁵ Agaraan nama isumaan muka muru irratti hin bondhooraa ree? Magaaziin nama isumaan muka baqassu irratti ifi hin jajji ree? Tun adoo teetu teete, akka waan uleen abbicha isii qabatu san mirmirsituu ti; yookiin akka ciiraan abbicha isa qabatuun ani mukaa moti jedhuu ti.

¹⁶ Tanaaf Mootiin Waan Mara, Goottaan Waan Mara Dande'u, loltoota ifii worra Asoorii gagabboo irratti dhukkuba huqqisu hin erga; ulfinna isaa guddaa jalalle'ee, holotaan akka bobe'a ibidda bobe'uu hin gabbata.

¹⁷ Ifi Israa'elii Waaqi, akka ibiddaa, Waaqi woyyichi Israa'elii akka bobe'a ibiddaa hin te'a; inni guyyaa tokko keessatti qore'ee fi qumi'uuduu gubee hin fixa.

¹⁸ Akkuma nami dhibamaan huqqatee du'u, gongomaan isaatii fi fichaan laafaan isaa ijumaa hin badan.

¹⁹ Mukti gongomaa isaa keessatti hafu guddoo diqqaan hin te'a; mucaan diqqaanuu laakkowee fixuu hin dande'a.

Israa'eloota Baraaree Hafane

²⁰ Guyyaa san worri Israa'elii keessaa baraaree hafane, worri mana Yaaqoobii keessaa lubbu'uun hafanelle, dhugumaan Mootii Waan Mara woyyicha Israa'eliititti irkatan malee, deebi'anee ka isaan injifatetti hin irkatanu.

²¹ Sanyii Yaaqoobii keessaa worri baraaree hafe, gara Waaqa hunnaamessaa hin deebi'an.

²² Ee Israa'el! Kolbaan teeti akka maansa abbaaya'aa yoo teetelle, isaan keessaa baraaree qofattuu deebi'a; badiin murteeffanteerti; muraan Waaqaa ta haqaa irraan hin dhangalaati.

²³ Mootiin Waan Mara, Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dande'u, badii murteeffante san lafa duudii irratti hin fida.

Mootiin Waan Mara Asoor Hin adaba

²⁴ Tanaaf Goottaan, Mootiin Waan Mara, Ka Waan Mara Dande'u, «Ee kolbaa tiyya, ta Xiyoona

keessa leetanu, akkuma worri Gibxi'ii dur isin godhe, worra Asoorii ka ule'een isin tumuu fi ciiraa isinitti fudhatu hin sodaatina'a.

²⁵ Aariin ani isinitti aare, yennaa diqqa'oон duuba hin dhaabbatti; aariin tiyya isaan balleessiisaaf, isaanitti garagalti.

²⁶ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, rassaa Horeeb biratti worra Miidiyaanii akkuma dhaane, liche'een isaan hin dhaana; inni Gibxii keessatti akkuma godhe, ulee ifii bisaan irratti ol hin fudhata.

²⁷ Guyyaa san ba'aan isaanii gurmuu teessan irraa hin kaati; waanjoon isaaniille morma keessan irraa hin ka'a; isin waan furdattaneef, waanjoon hin caba» jedha.

Bala Worri Asoorii Buuse

²⁸ Loltooti Asoorii gara qachaa Aayii hin dhufan; Miigroon keessa dabaranee meya ifii Miikmaashi keessatti hin tuulatan.

²⁹ Karaa irra dabaranelle Gebaa geyanee achi hin bulan; worri qachaa Raama'aa nayanee hin hollatan; worri qachaa Saa'olii ka Giibe'aa keessa le'u hin baqatan.

³⁰ Ee kolbaa Galiim, iyya'a! Ee worra Laa'iishii, dhagge'a'a! Ee worra Anaatotii, jalaa qaba'a!

³¹ Worri Madmaanaatii baqatiisatti jira; worri Gebiimiille dhokatiisaaf hin baqatan.

³² Loltooti guyyaa adhaa qachaa Nobii hin geyan; isaan gaara kolbaa Xiyooniititti, kooba Yerusaalemiititti irree ifii hin raasan.

³³ Kunoo, Goottaan, Mootiin Waan Mara, Ka Waan Mara Dande'u, hunna ifii guddo'oон,

dameelee hin caccassa; muki dhedheeraan hin murama; ka caalaa dheeratulle gad hin qabama.

³⁴ Inni gongomaa ciggaa agara'aan hin mura; muki Libaanonii gugurdaan hunnaamessa duratti hin jigan.

11

Mootummaa Nageyaa

¹ Akkuma jirmi quunxee damee baasu, sanyii Iseyii keessaa mootiin haarenni hin ka'a.

² Ayyaanni Mootii Waan Maraa

Ayyaanni qarumma'aatii fi hubanti'ii
Ayyaanni gorsaatii fi hunnaa

Ayyaanni beekkumsaatii fi
Mootii Waan Maraa sodaatiisaa
isa irratti hin bu'a.

³ Inni Mootii Waan Maraa sodaatiisaan
hin gammada.

Akkuma ilaan dhagge hin muru;
yookiin akkuma gurraan dhage'e hin mur-teessu;

⁴ worra hiyyeyyi'iif ammoo
balchumma'aan hin mura;
worra deega'aaf haqaan hin mura;
dubbii afaan isaa keessaa baatu
ta akka ule'eetiin biyya lafaa hin dhowa;
hafuura afaan isaa keessaa bayulle'een
worra hamoolee hin ijjeesa.

⁵ Balchumma'aa fi addatamummaan
akka hiituu hidha isaa ti.

⁶ Yayyiin ilmayyoo hoole'ee woliin hin leeti;
peeransi ilmayyoo re'e'ee woliin hin ciisa.

- Jabbiin, ilmoolee neenqaatii fi
     korommii dardarri woliin hin tikatan;
     mucaan diqqaalle isaan hin tissa.
- ⁷ Loonii fi doobbaan woliin hin tikatan;
     jabbi'i fi ilmooleen doobba'aa woliin hin ci-
     isan;
     neenqille akka qotiyyo'oo hicaacee hin
     nyaata.
- ⁸ Mucaan harma hodhu
     boolla dhudhuufaa bira hin taphata;
     mucaan harma irraa gu'elle
     boolla buuti'ii keessa harka hin keya.
- ⁹ Akkuma abbaayaan bisaaniin guutantu,
     latti beekkumsa Mootii Waan Maraatiin
     waan guutantuuf,
     waan gaara woyyicha kiyya irra le'u
     miidhaan yookiin badiin hin dhaqqaddu.

Kolbaan Booji'ante Hin Deebiti

¹⁰ Guyyaa san sanyiin Iseyii akka beessisa
     kolba'aaf hin dhaabbatti; gosi biyya adda addaa
     isa hin barbaaddi; addeen inni le'ulle ulfinna hin
     qabaatti.

¹¹ Guyyaa san Goottaan yennaa lammesso'oo
     harka ifi diriirsee, kolbaa ifi ta biyya Asoori-
     ititti, biyya Gibxi'iititti, biyya Faaxrosiititti, biyya
     Itoophiya'aatitti*, biyya Elaamiiititti, biyya Shi-
     inaariititti, biyya Haamaatiititti, lafa abbaayaa
     qarqaraatitti baraaree hafane gara biyya isaanii
     hin deebisa.

¹² Inni gosa biyya adda addaatiif beessisa hin
     dhaaba; worra Israa'el keessaa ari'amee baye,

---

* **11:11 Itoophiya:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kennname ilaali.

worra Yihudaa keessaa bittinnowelle maddii afuriinuu wolitti hin qaba.

¹³ Hinaaffaan Efreemii hin baddi; diinni Yihuda'aalle hin dhumata; Efreem Yihudaa hin hinaafu; Yihudaalle Efreem hin jibbu.

¹⁴ Isaan lamaanuu wolii galanee gara aduun seentuun Filisxeemota irratti hin ka'an; worra gara aduun baatu le'ulle hin saaman; kolbaa Edoomiitii fi Mo'aabii harkatti hin galfatan; worri Amooniille isaaniif hin ajajaman.

¹⁵ Mootiin Waan Maraah abbaayaa diintuu Gibxi'ii ijumaa hin gossa; inni harka ifii laga Efraaxiisii irratti ol kaasee, qilleensa gubuun dhowee, laga didiqqaa torbatti gargar hin qooda; nami kophe'een keessa deemee, gamatti bu'uu hin dande'a.

¹⁶ Akkuma kolbaan Israa'elii biyya Gibxi'ii keessaa yennaa baate karaan qopheeffameef, kolbaa isaa worra baraaree hafeeffille, Asoorii keessaa bayisaaf karaan guddaan hin qopheeffama.

12

Faaruu Leellisaa

¹ Guyyaa san ati,

«Ee, Mootiin Waan Maraah,
ati natti mufatteertaayyu;
amma mufii teeti na irraa deebittee,
waan na jajjabeessiteef si leellifadha!

² Dhuguma Waaqi fayyisaa kiyya;
ani isatti hin addadha;
womaalle hin sodaadhu.

Mootiin Waan Maraah hunnaa fi jabeenna kiyya;
inni fayyisaa kiyya naaf te'eera.

³ Isin gammadaan madda fayyinnaa keessaa
bisaan hin woraabbattan» hin jetta.

⁴ Yennaa san isin,
«Mootii Waan Mara galateeefadha'a;
maqaa isaalle waammadha'a!
Gosa biyya adda addaa keessatti
hujii isaa beessisa'a;
guddinna maqaa isaalle lallaba'a.

⁵ Inni waan guddoo waan godheef
faaru'uun isa leellisa'a;
waan inni godhelle
biyya lafaa mara irratti beessisa'a.

⁶ Ee kolbaa Xiyoonii,
Waaqi guddaan woyyichi Israa'elii,
odduu teessan waan jiruuf,
ilillisaa gammadaan faarsa'a» hin jettan.

13

Waaqi Baabilon Hin Adaba

¹ Ergaan ilmi Amosii Isaayaas marroo Baabiloniitiif dhagge asii gad jirti;

² Kooba womaa irratti hin lanne irratti beessisa dhaaba'a! Loltoota iyya'aa waama'atii, karra qondaaltotaatiin akka seenanu, harkaan itti akeeka'a.

³ Ani worra injifiatiisa kiyyatti gammadu, woyyoota tiyya ajajeera; akka aarii tiyya muummes-sanu loltoota tiyya waameera.

⁴ Hogaa gaara irraa, ka akka kolbaa bindilla'a caqasa'a! Caanca odduu mootumma'aa, ta akka gosa biyya adda addaa ta wolitti qabantee caqasa'a! Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, lolaaf loltoota ifii wolitti qabatiisatti jira.

⁵ Isaan lafa fago'ootii fi qaccee biyya lafaatii hin dhufan; Mootiin Waan Maraa meya mufii ifii kanaan lafa duudii hin balleessa.

⁶ Guyyaan Mootii Waan Maraa waan dhikaa-teef, wiiccidadha'atii bowa'a; Ka Waan Mara Dande'u biraa badiin hin dhutti.

⁷ Tanaaf harki nama maraa hin laashowa; gad-haan nama maraalle akka gaga'aa soda'aan hin sheephisaa.

⁸ Isaan hin bararaqan; gaargallii fi muddam isaan hin dhaqqaba; akka dubartii ciniinsifattuu hin ciniinsifatan; isaan soda'aan wol ilaalan; fulli isaaniille akka bob'e'a ibiddaa hin diimata.

⁹ Kunoo, guyyaan Mootii Waan Maraa gadhi-jabeessa; guyyaan sun lafa onsiisaaf, cubbaal-leyyiille lafa irraa balleessiisaaf, mufi'ii fi aarii bobeettuu hin dhufa.

¹⁰ Urjooti ol-gubba'atii fi tuuti isaanii hin ifanu; aduun bayiisatti jirtulle hin dukkanootti; ji'ille hin ifu.

¹¹ Mootiin Waan Maraa, «Ani biyya lafaa ham-meenna isi'iitiif, worra hamolee cubbuu isaani-itif hin adaba; koora worra ifi saaduu hin balleessa; ifi jajiisa worra bondhooru gad hin qaba.

¹² Nami worqii qullu'uu fi worqii Ofirii caalaa kaso'otti akka hin dhagganne godha.

¹³ Tanaaf ani Mootiin Waan Maraa Ka Waan Mara Dade guyyaa mufii tiyyaatii fi aarii tiyya ta bobeettuu ol-gubbaa hin raasa; lattille addee ifii irraa akka tachootu hin godha.

¹⁴ «Akka buddannee nami ari'uutii fi akka hoolee tissee hin qannee, nami marti gara kolbaa ifii hin deebi'a; gara lafa ifiille hin baqata.

15 Ka booji'ame marti hin woraanama; ka qabame marti shallaaga'aan hin ijjeefama.

16 Daa'immaan isaanii ila isaanii duratti hin hoocaman; manni isaanii hin saamama; dubartii isaaniille hunnaan woliin hin rafa.

17 «Kunoo, ani worra Medoonii ka meetii tuffatu, ka worqiille'etti hin gammanne isaanitti hin kakkaasa.

18 Guubeen isaanii dargaggoota isaanii hin ijjeetti; daa'immaaniif hin mararanu; ijoolle'eefille hin nayanu.

19 Baabilonii dooqa mootummootaa, ulfinnaa fi koora worra Baabilonii ta teete, ani Mootiin Waan Maraakumaa Sodoomii fi Gomora'aa hin balleessa.

20 Dhalootaa haga dhalootaatitti nami achi keessa ijumaa hin qubatu yookiin hin le'u; nami biyya Arabaa achi keessatti dafkaanii hin dhaabbatu; tissitootille hoolee ifii achi keessa hin tiffattu.

21 Bineensoti ammoo achi keessa hin ciisan; mandhee isaanii keessa jeedalti hin guutti; urunguulle achi keessa hin leeti; godaalle* achi keessa hin burraaqa.

22 Mana worra jajjabaa keessaa yayyiin hin dutti; mana mootumma'aa ka Baabilonii dadansaa keessaa jeedalti hin iyyiti; yennaan Baabilonii geetteerti; guyyaan isi'iille dhikaateera» jedha.

14

Kolbaan Israa'elii Boojuu Irraa Hin Deebiti

---

* **13:21 Godaa:** Godaan kun bineensa re'ee fakkaatu.

¹ Mootiin Waan Maraa sanyii Yaaqoobiitiif hin marara; ammalle Israa'eloota filee lafa isaanii keessa akka le'anu hin godha; worri ormaa dhufee, Israa'eloota woliin le'anee, sanyii Yaaqoobii woliin tokko hin te'an.

² Gosi biyya adda addaa Israa'eloota fuutee, addee isaaniititti hin deebitti; kolbaan Israa'elii lafa Mootii Waan Maraa keessatti gosa biyya adda addaa san garbichaa fi garbittii hin godhatan; isaan worra dur isaan booji'e hin booji'an; worra dur isaan cunqurselle hin bulchan.

Mootiin Baabilonii Hin Jiga

³ Yennaa Mootiin Waan Maraa farra keessaa, rakko'oo fi garbummaa keessaa baasee, isin foorfachiisu,

⁴ Isin mootii Baabilonii irratti murgaa, «Mootiin nu cunqursaa ture attam attam jige! Aariin isaalle attam attam badde!

⁵ Mootiin Waan Maraa ulee worra hamoole'eetii fi bokkuu bulchitootaa caccasseera.

⁶ Mootiin Baabilonii adoo gargar hin kutin aari'iin kolbaa dhowee, gosa biyya addaalle marartii malee bulche.

⁷ Amma biyyi lafaa duudiin foora fi nageya dhaggatte; gammadaan ilillitte.

⁸ Hindheensii fi birbirsi Libaanoniituu gammadaan, «Eega ati jidde, nami nu muriisaaf dhufu hin jiru» hin jedhan.

⁹ «Yennaa ati gara addee worri du'e jiru gad buutu, addeen worri du'e jiru sun qirqirtee si fudhatti; ekeraa worra du'eetii fi sooreessitoota biyya lafaa ta dur duute dammassite; mootota gosa biyya adda addaa ta dur duute duudiille,

barcumaa mootummaa isaanii irraa nageya akka si fuudhanu ol kakaatte.

¹⁰ Isaan martinuu deebisanee, si'iin, «Atille akkuma keenna dadhaddeerta! Akkuma keenna teeteerta!

¹¹ Koorri keeti qoonqoo kiraara keeti guddichaa woliin gara addee worri du'e jiruu gad bu'eera; qu'een afinaa keeti; corroxxi uffana keeti» hin jedhan» hin jettan.

¹² Ee, bakkalcha bari'ii, ilma ganamaa, attam attam ol-gubbaa irraa gad buute! Ati ka mootota gosa biyya adda addaa gad qadde, amma attam attam lafatti gad gatante!

¹³ Ati gadhaa keeti keessatti, «Ani gara ol-gubba'aa hin baya; barcumaa mootummaa kiyyaalle urjoota Waaqaatiin gubba'aatti hin godhadha; barcumaa mootumma'aa kiyya ka gaara yaa'ii waaqotaa, gara kaabaa qaccee irra jiru irra hin tee'a.

¹⁴ Qaccee duumensaa gubba'atti hin baya; Ol-Aanaa ifi hin godha» jetteertaayyu.

¹⁵ Ammoo gara addee worri du'e jiruu, qilee boollaa keessa gad buuteerta.

¹⁶ Worri du'e si dhagge baaseffatee, «Kun namicha lafa tachoosee, mootota raase,

¹⁷ ka biyya lafaa goomolee godhee, qachoota isi'ii diige, worra booji'e gara biyya ifii akka hin galle ka dhooggee motii?» si'iin hin jedhan.

¹⁸ Moototi gosa biyya adda addaa marti du'anee, tokko tokkoo isaanii addee awwaala ifiititti ulfinnaan awwaalamaneeran.

¹⁹ Ati ammoo akka damee jibbatantee, addee awwaalaa keessaa baafantee gatanteerta; reeffi

keeti reeffa worra shallaaga'aan woraanamee ij-jeefameen, boolla dhaka'aa keessatti gollameera; ati akka reeffa miilaan dhidhiitamuu ti.

²⁰ Ati lafa teeti balleessitee, kolbaa teeti waan ijejetteef, isaan woliin hin awaalantu; sanyii worra hantuu hujjuu, maqaan ijumaa deebi'ee hin waamamu.

²¹ Isaan ka'anee lafa dhaalanee, qachaa ifitiin lafa akka hin guunne, sababa yakkaa abbootii isaaniitiif ilmaan isaanii fixiisaaf addee isaaniif qopheessa'a.

Waaqi Worra Baabilonii Hin Balleessa

²² Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, «Ani isaan irratti hin ka'a; maqaa Baabiloniitii fi kolbaa isi'ii, ilmaan isi'iitii fi sanyii isi'ii hin balleessa.

²³ Baabilon mandhee dhaddo'ootii fi lafa caffa'aa hin godha; haxowwi'in haree isii hin balleessa. Ani Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade tana dubbadheera» jedha.

Waaqi Worra Asoorii Hin Balleessa

²⁴ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade kakatee, «Akka ani yaade hin teeti; akka ani murtesse hin muummotti.

²⁵ Ani worra Asoorii lafa tiyya keessatti hin butucha; gaara kiyya irralle'etti isaan irra hin sirba; waanjoon isaanii kolbaa tiyya irraa hin fudhama; ba'aan isaaniille gurmuu kolbaa tiyyaa irraa hin buuti.

²⁶ Yaadi ani biyya lafaa duudi'iif yaade kana; harki gosa biyya adda addaa mara adabiisaaf dirifadhe kana» jedhe.

²⁷ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade tana waan yaadeef, eentu isa dhoogga ree? Inni

adabiisaaf harka ifii waan diriirseef, eentu duubatti deebisa ree?

Waaqi Worra Filisxeemotaa Hin Balleessa.

²⁸ Ergaan bara mootichi Ahaaz du'e himante tana:

²⁹ Ee kolbaa Filisxeemotaa, uleen isin dhootte waan caddeef guddoo hin gammadina'a. Sanyii bofaa keessaa buutiin hin dhalatti; ilmoolee issaa keessaa dhudhuufaan akka malee utaalu dhalata.

³⁰ Hiyyeyyiin buuxxiyyeen waan nyaatanu hin dhaggatan; worri deegille yaaddoo malee hin le'an; sanyii teessan ammoo beelaan hin ijjeesa; worra hafanelle hin fixa.

³¹ Ee kolbaa karra keessa, wiiccifadha'a! Ee kolbaa qachaa keessaa, iyyi! Ee worra Filisxeemotaa, isin duudiin, sodaadha'atii sheephisa'a! Loltooti issaa ta gara duubaa hin deebine, gara kaabaatiin waan dhufaneef, worri Filisxeemotaa duudiin soda'aan sheephisa'a.

³² Worra gosa san biraa ergamanee dhufanuuf deebii maan kennina? Nuuti isaaniin, «Mootiin Waan Maraay Xiyoon ijaareera; kolbaan rakkatte isii keessatti addee itti baqattu hin dhaggatti» hin jenna.

15

Ergaa Marroo Mo'aabii

¹ Ergaan marroo Mo'aabii ta asii gad jirtu;

Qachaan Aarii ka Mo'aab keessaa halkan tokkotti diigamee bade; qachaan Qiirii ka Mo'aab keessaalle halkan tokkotti diigamee bade.

² Kolbaan qachaa Diibonii bowiisaaf gara galma ifii gara addee waaqonfanna'aa ol baati. Kolbaan

Mo'aabii duudiin marroo qachaa Nebo'ootii fi Medeba'aa guddoo gadditee, mataa ifii haadattee areeda ifii murattee bootti.

³ Isaan woyaa gaddaa uffatanee karaa irra deeman; heellichoo mana ifii irratti, badhinnalle'etti bowaa imimmaan dhangalaasan.

⁴ Kolbaan qachaa Heshibooniitii fi Ele'aale hin iyyiti; qoonqoon iyya isaaniille haga qachaa Yaa-hasiititti hin dhage'anti; tanaaf loltooti Mo'aabii hin iyyiti; gadhaan isi'iille soda'aan hin raafama.

⁵ Gadhaan kiyya qachaa Mo'aabiitiif hin bowa; kolbaan achi keessaa gara qachaa Zo'aariitii fi gara Eglaat-Shelshiiya'atitti hin baqatti; isaan bowaa gara Luhii ol hin bayan; karaa Horonaay-imii irralle'etti marroo badii isaaniitiif gaddaa hin iyyan.

⁶ Bisaan Niimriimii hin goga; marrille hin qoora; biqiltuun baddee wonni bisileen tokkolle hin jiraatu.

⁷ Tanaaf isaan karra horatanee fi waan wolitti qabatane ba'atanee laga olaati'iitiin gamatti hin buufatan.

⁸ Iyyi isaanii haga meessaa Mo'aabiititti hin dhage'anti; wiiccifatiisi isaanii haga qachaa Eglayimii, gaddi isaaniille haga qachaa Be'er-Eliimii hin dhaqqaba.

⁹ Bisaan qachaa Diibonii dhiigaan hin guuta; ani Mootiin Waan Mara Rakko ta caaltu qachaa Diiboniititti hin fida; worra qachaa Mo'aabii keessaa baqatee bayuu fi worra achitti miliqee hafe neenqa itti hin erga.

Addii Dhabiisa Mo'aabii

¹ Isin worri Mo'aabii qachaa Shela'aa irraa, karaa goomole'eetiin bulchaa lafaa ka gaara Xiyoonii irratti dhaggamuuf, buruuusota hoole'ee erga'a.

² Ijoolleen durraa ta Mo'aabii malkaa Aarnonii irratti akka sinbirroota mana ifii irraa ari'antee, asii fi achi hin joonjan.

³ Worri Mo'aabii kolbaa Yihuda'atiin, «Nuttigorsa'a; murtee nu'uuf kenna'a. Aduu saafowaa irraa gaaddisa nu'uuf te'a'a; nu worra isinitti baqatu dhossa'a; dabarsitaneele nu hin kennina'a.

⁴ Nu worri biyya Mo'aabii keessaa baqanne, odduu teessan qubannuu ti; worra nu balleessu jalalle'ee nu dhossa'a» hin jedhan.

Worri nama cunqursu lafa irraa hin bada; badiin hin jiraattu; worri nama miidhu lafa irraa hin bada.

⁵ Achiin duuba jaalala bara baraatiin barcum-aan mootumma'aa tokko hin dhaabama; sanyii Daawitii keessaa ka addatamu tokko, ka muraa dhuga'aa muruu fi ka waan sirrii te'elle dafee muummessu, irra hin tee'a.

⁶ Kolbaan Yihuda'aa, «Kooriisa kolbaa Mo'aabii, bondhooriisa, ifi jajiisaa fi tuffi isi'ii dhageen-neerra; kooriisi isi'ii ammoo gatii hin qabu» hin jetti.

⁷ Tanaaf kolbaan Mo'aabii wiiccifattee hin bootti; isaan martinuu Mo'aabiif wiiccifatanee hin bowan; isaan sagalee dansaa qachaa Qir-Heresiitii yennaa qaabatane gaddanee hin bowan.

⁸ Fichaan qachaa Heshiboonii keessa jiru, muki woyni'ii Siibmaa keessalle qooreera; woynii dansaa ta haga qachaa Yaazeriitii, haga goomole'eetii fi haga abbaaya'aan gamaa geette, bulchitooti gosa biyya adda addaa irra sirbaneeran.

⁹ Tanaaf akkuma kolbaan qachaa Yaazerii muka woyni'ii Siibma'aatiif bootte, anille hin bowa. Ee, Heshiboon! Ee, Ele'aale! Midhaan muka keessaniitii fi midhaan keessan dhabannaan, ililleettiin yennaa midhaan galfattanuu waan hatteef, ani imimmaan dhangalaasee hin bowa.

¹⁰ Gammadaa fi ililleettiin fichaa midhaan baasu keessaa dhabante; fichaa woyni'ii keessatti ka geleluu fi ilillisu hin jiru; ani gelelee waan balleesseeef, nami woynii cunfu addee woynii itti cunfanu hin jiru.

¹¹ Tanaaf gadhaan kiyya Mo'aabiif, keessi kiyyalle Qir-Heresiif, akka qoonqoo kiraara guddichaa gaddaan gunguma.

¹² Kolbaan Mo'aabii gara addee waaqonfanna ifi yoo ol baatelle, toluma elootti; daadimiatisaaf gara addee itti waaqonfattuu yennaa dhaxxulle, bu'aa hin qaddu.

¹³ Wонни kun waan Mootiin Waan Maraа dur marroо Mo'aabiitiif dubbate.

¹⁴ Amma ammoo Mootiin Waan Maraа, «Akka woggaa nama yenna'aaf qaxaramee hujuu, ulfinni Mo'aabiitiif fi baceenni kolbaa isi'ii woggaa sad keessatti gad hin deebi'a; worri jiru'uun hafelle diqqa'aa fi dadhabaa hin te'a» jedha.

17

Ergaa Marroo Damaasqo'oo

¹ Ergaan marroo Damaasqo'oo ta asii gad jirtu;

Mootiin Waan Mara, «Kunoo, qachaan Damaasqo'oo haganaa achi qachummaan isaa hafee, tuulaa waan bututee hin te'a.

² Qachooti Aro'erii hin onan; addee tika hori'ii hin te'an; nami horii san sodaachisu hin jiru.

³ Qachaan dalleya dhaka'aa Efreem keessaa, mootummaalle Damaasqoo keessaa hin baddi; worri Sooriyaa keessatti jiru'uun hafe, akkuma Israa'elootaa hin salphatan. Ani Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade tana dubbadheeraa.

⁴ «Guyyaa san, ulfinni Israa'elii gad hin deebi'a; gabbinni nafa isi'iille irraa hin dhumata;

⁵ akka fichaa midhaan irraa haamamee, akka dhooqa Refaa'iimii ta woxoo keessaa qocataneelle hin te'a.

⁶ Akka muka ejersaa ka yennaa hargufanu, qaccee isaa irratti midhaan lama yookiin sad, dameelee isaa irralle'etti midhaan afur yookiin shan hafuu hin te'a. Ani Mootiin Waan Mara Waaqi Israa'elii tana dubbadheera» jedha.

⁷ Guyyaa san kolbaan gara ka isaan Dadee hin ilaalti; ila ifiille gara Woyyicha Israa'elii hin deeb-ifatti.

⁸ Isaan gara addee ciinca'aa ta harka ifitiin hujatanee, gara utuboota waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuutii fi gara addee hixaanaa ta harka ifitiin hujataneeelle hin ilaalanu.

⁹ Akkuma qachooti Hiiwotaatii fi Amoorotaa, yennaa Israa'elooti qabatane te'ane, guyyaa san

qachooti keessan ka dalleya dhaka'aa qabanulle
ona hin te'an; hin diigamanille'e.

¹⁰ Isin Israa'el, Waaqa fayyisaa keessan deeta-neertan; rassaa itti baqattanulle hin qaabanne; tanaaf biqiltuu dansa'aa fi biqiltuu biyya ormaa dhaabbatanulle,

¹¹ guyyuma dhaabbatane san akka guddatanu gootanee, boruyyaa ganama isiniif daraarulle, guyyaa dhukkubi hin fayyine itti bu'u, waan haammattanu hin qabaattanu.

¹² Hoola! Qoonqoon kolbaa heddu'uu akka abbaayaa bulphittuutii ti; qoonqoon gosa biyya adda addaalle akka shookkettii bisaan gudda'aa ti!

¹³ Kolbaan hedduun akka bisaan yaa'uu shookkittulle, yennaa Waaqi isaan xixu, akka hicaacee kooba irraa qilleensi bittinneessuu, akka bukuu hobonbolatti'iin bittinnoottuu fagoo hin bittinnowan.

¹⁴ Halkan hin bararaqan; adoo latti hin bari'in hin dhabaman. Worri nu saamu akkasuma hin te'a.

18

Ergaa Marroo Itoophiya'aa

¹ Lafa laga Itoophiya'aatiin* gamaa, ta koolli birrisuutiiif aanne'e!

² Latti sun abbaayaa irra, hoboloo allaadduu irraa hujanteen bisaan irra ergantoota ergiti. Isin ergantooti ariiti'iin ideentanu, gara kolbaa dhed-heertu'uu, ta gogaan isi'ii lallaafa'aa[†], ta fago'oo

* **18:1 Itoophiyaa:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kennname ilaali.

† **18:2 Lallaafa'aa:** Yookiin cululuqa'aa

fi dhiko'otti sodaatantu, goса hunnaameyyii ja-jjaba afaan isaanii hin beekkannee, ta latti isaanii laga heddu'uun gargar qoqoodantee dhaqa'a.

³ Isin kolbaan biyya lafaa marti, ta lafa irra leetanu, yennaa baandiraan gaarota irra dhaabamu hin dhaggitan; tultullaan yennaa afuufamulle hin dhageettan.

⁴ Mootiin Waan Maraа anaan, «Ani addee leetoo tiyyaa irraa, akka ifa o'a adu'uu keessa calalaquu, o'a yennaa haamma'aa keessa akka dumensa karfaffu'uu, cadhi jedhee gad hin ilaala» jedhe.

⁵ Midhaan woyni'ii adoo hin galchiniin dura, muki woyni'ii daraaraa yennaa buufatu, midhaan woyni'ii yennaa bargoo te'u, billowaan gaaleen isi'iitii fi dameeleen isi'ii irraa muraneeakkuma gatamanu, inni kolbaa biyya sanii hin balleessa.

⁶ Reeffi loltoota isaanii allaattii gaaraatii fi bineensota badda'atiif sagalee hin te'a; allaattiin isaaniin bona hin baati; bineensotille isaaniin ganna hin bayan.

⁷ Yennaa san kolbaan dhedheertuun, ta gogaan isi'ii lallaafa'aa, ta fago'oo fi dhiko'otti sodaatantu, goса hunnaameyyiin jajjabi afaan isaanii hin beekkanne, ta latti isaanii laga heddu'uun gargar qoqoodante, addee Mootiin Waan Maraа Ka Waan Mara Dade waaqonfamutti, gara gaara Xiyoonii Mootii Waan Maraа Ka Waan Mara Dadeef kennansa hin fiddi.

19

Ergaa Marroo Gibxi'ii

¹ Ergaan marroo biyya Gibxi'ii ta asii gad jirtu:

Mootiin Waan Maraa duumensa ariifata'aan gara biyya Gibxi'ii dhufiisatti jira; waaqoti dharaa ka biyya Gibxi'ii isa duratti hin sheephisan; gadhaan kolbaa Gibxi'ii hin sheephisa.

² Mootiin Waan Maraa, «Ani Gibxoota, Gibxoota irratti, obboleessa, obboleessa irratti, fira, fira irratti, qachaa, qachaa irratti, mootummaa, mootummaa irratti hin kaasa.

³ Worri Gibxi'ii guddoo hin sodaata; karoorri isaaniille akka hin muummonne hin godha; isaan waaqota dharaa, ayyaana ekera'atii fi worra ekeraa dubbisu irraa gorsa hin gaafatan.

⁴ Worra Gibxi'ii harka goottaa gadhaa jabaatutti dabarsee hin kenna; mootiin nama sodaachisulle isaan hin bulcha. Ani Mootiin Waan Maraa Ka Waan Mara Dande'u tana dubbadheera» jedha.

⁵ Lagi Nayilii hin goga; bisaanille laga keessaa hin bada.

⁶ Lagi sun hin ajowa; bisaan angure'ee ka Gibxi'iille dhidhatee hin goga; beele'ee fi allaaduun hin qoorti.

⁷ Biqiltuun qarqara Nayilii marti hin qoorti; wonni qarqara Nayiliititti facaafame marti gogee, qilleensaan hin fudhatanti.

⁸ Worri qurxummii guuru hin gadda; worri malxaqqoo ifii laga Nayilii keessa buusu duudiin hin bowa; worri cacoo ifii bisaan keessatti afatu duudiin addii hin kutata.

⁹ Worri fuuttaa baasuu fi worri quncee talba'aa irraa woyaa dhowu addii hin kutata.

¹⁰ Worri woyaa dhowu kun si'a hin dhaba; worri qaxaramee huju martille hin gaddan.

¹¹ Qondaaltoti qachaa Zo'anii ijumaa gowwoole'e; gorsi qarolee Fara'oonii gatii hin qabu;

isin attam Fara'ooniin, «Nuuti qaroole'e; maatii mootota duriitille'e» ifin jettanii ree?

¹² Ee Fara'oon, qaroleen teeti eessa jiran? Isaan waan Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, biyya Gibxi'ii irratti yaade sitti himanuu ti.

¹³ Qondaaltoti qachaa Zo'aanii gowwiteerti; qondaaltoti qachaa Memfisiille sobanteerti; sooreessitooti Gibxi'ii gugurdoon kolbaa Gibxi'ii karaa irraa gorsiteerti.

¹⁴ Mootiin Waan Mara ayyanaa isaan joon-jessu isaanitti buuse; isaan akka nama machowee adaala diddiga ifii tittimuu, biyyi Gibxi'ii waan gootu maraan akka tintintu godhaneeran.

¹⁵ Worri mata'atti yookiin eege'etti, damee muka meexxi'iititi yookiin allaadu'uutiti fakke-effamane, biyya Gibxi'itiif waan tokkolle godhhuu hin dande'anu.

Worri Gibxi'ii Mootii Waan Mara Hin Waaqon-fatan

¹⁶ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara dade, worra Gibxi'ii adabiisaaf harka ifii yennaa ol fudhu, Guyyaa san isaan akka dubarti'ii hin te'an; sodaataneelle hin romman*.

¹⁷ Biyyi Yihuda'aa biyya Gibxi'ii hin bararassiti; sababa Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade biyya Gibxi irratti waan hantuu yaadateef, nami maqaa Yihuda'aa dhage'u marti hin bararaqa.

¹⁸ Guyyaa san qachooti biyya Gibxi'ii keessa jiranu shan, ka afaan Kana'aanotaa dubbatanu, maqaa Mootii Waan Mara Ka Waan Mara

---

* **19:16 Hin romman:** Yookiin hin hollata.

Dadeetiin hin kakatan; qachoota kana keessaa tokkochi, «Qachaa badi'ii[†]» hin jedhama.

¹⁹ Guyyaa san lafa Gibxi'ii wodhakka'atti addeen ciinca'aa Mootii Waan Maraatiif hin ijaaranti; meessaa lafa Gibxi'ii irralle'etti soodduuun isaaf hin dhaabanti.

²⁰ Tun lafa Gibxi'ii keessatti Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dadeef beessisaa fi dhugaa baya hin teeti; sababa worra isaan cunqursuutiif yennaa isaan gara Mootii Waan Maraayi, inni fayyisaa isaaniifloluu fi ka diina jalaa isaan baasu isaaniif hin erga.

²¹ Mootiin Waan Mara worra Gibxi'iititti ifi hin mudhisa; guyyaa san worri Gibxi'iille isa hin beekan; isaan ciinca'aa fi kennansa midhaanii isaaf dhikeessiisaan isa hin waaqonfatan; isaan waadaa isaaf hin galan; waadaa saniille hin muummessan.

²² Mootiin Waan Mara worra Gibxi'ii hin adaba; achiin duuba ammoo isaan hin fayyisa; isaan gara isaa hin deebi'an; innille daadimata isaanii dhage'ee, isaan hin fayyisa.

²³ Guyyaa san karaan biyya Gibxi'iitii ka'ee, haga biyya Asooriititti hin baya; worri Asoorii gara biyya Gibxi'ii, worri Gibxi'iille gara biyya Asoorii hin dhaqan; worri Gibxi'ii worra Asoorii woliin Waaqa hin waaqonfatan.

²⁴ Guyyaa san Israa'el biyya Gibxi'iitii fi biyya Asoorii woliin eebba biyya lafaa te'iisaaf, biyya sadeesso'oo hin teeti.

²⁵ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, «Kolbaan tiyya ta biyya Gibxi'ii, kolbaan biyya

---

[†] **19:18** *Qachaa badi'ii:* Afaan Ibrootaatiin jechi, «Badii» jedhu, jecha «Aduu» jedhuun wol fakkaata.

Asoorii ta ani harka kiyyaan dade, kolbaan Israa'elii ta ani filadhelle ka eebbifamane te'anuu ti» jedhee hin eebbsisa.

20

Ergaa Marroo Biyya Gibxi'iitii Fi Biyya Itoophiya'aa

¹ Bara ajajaan loltootaa Sargon mootii Asoori-itiin ergamee, biyya Ashidoodii lolee qabate,

² yennaa san Mootiin Waan Maraai ilma Amosii Isaayaasitti dubbatee, «Dhaqitii woyaa gaddaa teeti ifi irraa, kophee teetille miila keeti irraa baafadhu» jedhe; innille akkuma ajajame godhee, woyaa ifi irraa baafatee miila duwwaa ideeme.

³ Achiin duuba Mootiin Waan Maraai, «Beessisaa fi ifi eeggachiisiisa biyya Gibxi'iitii fi Itoophiya'aa^{*}, tajaajilaan kiyya Isaayaas qullaa ifitii fi kophee miila ifi baafatee woggaa sad akkuma ideeme,

⁴ akkasuma mootiin biyya Asoorii worra Gibxi'ii qabatee, worra Itoophiya'aa[†] booji'ee, dargaggootaa fi jaarsolee qullaa isaanii, kophee miila isaanii irraa baasee, hudduu qullaa isaan oofee hin ideema; maarre worri Gibxi'ii hin qaanowa.

⁵ Worri Itoophiya'atti[‡] addatee fi worri Gibxi'iin koore, hin sodaata; hin qaanolalle'e.

⁶ Guyyaa san worri qarqara Abbaaya'aa[§] le'u,

* **20:3 Itoophiyaa:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

† **20:4 Itoophiyaa:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

‡ **20:5 Itoophiyaa:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

§ **20:6 Qarqara Abbaaya'aa:** Qarqarri abbaaya'aa kum ka abbaaya Filisxeemotaa te'uu dande'a.

«Kunoo, worri nuuti mootii biyya Asoorii jalaat akka nu baasanuuuf addannee, qarqaarsaaf itti baqanne eega akkas te'e, nuuti attamiin isa jalaat baana ree?» hin jedhan» jedhe.

21

Ergaa Marroo Jinnana Baabilonii

¹ Ergaan marroo lafa goomolee qarqara Abbaaya'a ta asii gad jirtu:

Akkuma hobonbolattiin gara kibbaa irraa haxowaa dhuttu, akkasuma lafa goomole'ee ta nama sodaachittu irraa badiin hin dhutti.

² Ani mudhii nama sodaachittu dhagge: Ka nama dabarsee kenuu, dabarfamee hin kennama; ka nama saamu hin saamama.

Ee loltoota Elaamii, ka'a'a! Ee loltoota Medoonii, qachaa marsa'a! Rakkoo Baabilon fidde mara ani hin hambura.

³ Ani tana yennaa dhage'e, yennaa dhaggelle, hidhi na citee, akka dubartii ciniinsifattuu te'ee, gad gugguufe.

⁴ Gadhaan kiyya raafamee, naasuun na rommisiiitte; bariin ani halchu, sodaa guddoo natti teete.

⁵ Isaan sagalee qopheessane; itillee afane; nyaatanee unane; dedhuma ajaji, «Isin ajajjooti loltootaa ka'a'a. Wontee teessan zayiti'in haxowadha'a!» jedhu baye.

⁶ Achiin duuba Goottaan anaan, «Dhaqiitii eedduu tokko achi keyi; inni waan dhagge himuu ti.

⁷ Inni garreettota fardaa, ka farda lama lamaan harkifamu, worra harre'ee fi gaala irra tee'ee deemu, yennaa dhaggu, hubatee ilaaluu ti» jedhe.

8 Achiin duuba eeddichi, «Ee Gootta'a, ani guyyuma guyya'aan xelleephoo irra dhaabbadha; halkan guutuulle dammaqee eega» hin jedha.

9 Kunoo, nami tokko garreettaa fardaa ka farda lamaan harkifamu irra tee'ee dhufisattijira. Eed-dichi ammalle «Kunoo, Baabilon jidde! Jidde! Fakkiin waaqota dharaa isi'ii marti bututtee lafa harcaate» jedhe.

10 Ee kolbaa tiyya, isin worri akka midhaan eed-dum mee keessatti dhowamee teetane, ani waan Waaqa Israa'elii, Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dade irraa dhage'e isinitti hima.

Ergaa Marroo Edoomii

11 Ergaan marroo Edoomiitiif dubbatante asii gad jirti:

Nami tokko Edoom* irraa na waamee, «Eed-dicha! Halkan kun yoom bari'inna? Eeddicha! Halkan kun yoom bari'inna?» naan jedhe.

12 Eeddichille deebisee, «Halkan hin bari'a; am-moo deebi'eelle hin dhiya; waan gaafattu yoo qabaatte

deebi'ii koyiitii gaafadhu!» jedhe.

Ergaa Marroo Arabaa

13 Ergaan marroo biyya Arabaa ta asii gad jirtu: Ee isin daldalooti Dedaanii, worri daggala Arabaa keessa qubattanu,

14 worra dheeboteef bisaan kenna'a. Isin worri biyya Teema'aa, worra baqatee dhufef sagalee kenna'a.

15 Isaan shallaagaa jalaa, guubee dhifante jalaa fi lola o'e jalaa baqataneeran.

---

* **21:11 Edoom:** Yookiin Se'iir jedhama.

¹⁶ Mootiin Waan Maraanaan, «Akka nami yenna'aaf qaxaramee hujuu woggaa laakkowatu, ulfinni Qedaarii woggaa tokko keessatti gad hin deebi'a.

¹⁷ Loltooti jajjabi Qedaarii, ta guube'een loltu, worri lubbu'uun hafe diqqaa hin te'a. Ani Mootiin Waan Maraanaa Waaqi Israa'elii tana dubbadeera» jedhe.

22

Raaga Marroo Yerusaalemii

¹ Ergaan marroo Dhooqa mudhi'ii ta asii gad jirtu:

Isin maan teetanee, marti keessan heellicho manaa gubba'atti ol baatane?

² Ee qachaa caancaan guutame, ee qachaa hoga'aa fi caaqaa, kolbaan teeti shallaaga'an hin ijjeefanne yookiin lola keessatti hin duune.

³ Sooreessitooti teeti duudiin adduma tokko baqatane; isaan diina ifiittti guubee takkaalle adoo gad hin lakkisin booji'amane; diinni fagoo adoo jiruu isin worri baqattane martinuu adduma tokko qabantane.

⁴ Tanaaf ani, «Badii kolbaa tiyyaatiif, wiiccifadhee hin bowaa na irraa fagaadha'a; na jajjabeessisaafille hin wodhaanina'a» jedhe.

⁵ Goottaan, Mootiin Waan Maraanaa Ka Waan Mara Dande'u dhooqa mudhi'ii keessatti guyyaa raafama, dhiitamaa fi bararaqa fidu qaba; guyyaa san dalleenni dhaka'aa hin jijjiga; kolbaalle gara koobaa hin iyyiti.

⁶ Loltooti Elaamii garreettaa fardaan harkifamu, fardoo irra tee'anuu fi korojoo daayaq opheessite; loltooti Qiirii wontee qopheeffatte.

⁷ Dhooqi teeti dadansaan garreettaa fardaan harkifamuun guutante; abbootiin fardaa karra qachaa keetii dura dhaabbatte.

⁸ Dalleenni Yihudaan itti gollattu jige.

Guyyaa san isin gara meya woraanaa ka mana mootumma'aa ka gongomaa Libaanonii keessaa ilaaltane.

⁹ Dalleya qachaa Daawitii ka caccabe hedduu dhaggitane; bisaan baleessa gadii keessaa kuufattane.

¹⁰ Isin manoota qachaa Yerusaalemii keessa jiranu laakkottane; dalleya qacha'aalle jabeessisaaf manoota diiddane.

¹¹ Bisaan baleessa durii addee itti kuufamu dalleya lamaan wodhakka'atti ijaarrattane. Isin ammoo gara Waaqa tana hujee hin ilaalle; ka dur karoora baasee hujelle'eef ulfinna hin kennine.

¹² Guyyaa san Goottaan, Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dande'u boottanee, wiiccifatanee mataa haadattanee, woyaa gaddaallee akka uffat-tanuuf isin waame.

¹³ Isin ammoo gammaddanee ilillittanee, sangootaa fi hoolee qalattanee, foon nyaataa, daadhii woyni'iille unaa, «Boru waan duunuuf, kowa'a adha nyaannee, unna» woliin jettane.

¹⁴ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade natti dubbatee, «Dhugumaan yakkaa tanaan duutan malee, araara hin dhaggattanu» jedhe; Goottaan, Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dande'u tana dubbateera.

Waaqi Shebnaa Ifi Eggachiise

15 Goottaan, Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dande'u, «Gara Shebnaa itti gaafatamaa mana mootumma'aa dhaqitii,

16 ‹Ati asii maan hujja? Asitti addee awwaalaan akka qopheeffattu, kooba irratti addee awwaalaan akka bocattu, addee reefi keeti itti foorfatu rassaa keessatti akka qopheeffattu, eentu si'iif eeyyame?

17 Ee nama jaba'a! Mootiin Waan Mara jabeessee si qabee, fugussee si qolaansuu jira.

18 Inni akka kubba'aa si maree, gara biyya badho'oo si hin qolaansa; ati achitti hin duta; garreettoti keeti ka fardaan harkifamanu ka ulfinnaa achitti hin hafan; atille mana goottaa keetiitiif salphinna hin teeta.

19 Inni addee teeti irraa gad si hin buusa; baallii teeti irralle'ee si hin kaasa, jedhiin.

20 «Guyaa san ani Mootiin Waan Mara tajaajila la kiyya ilma Hiliiya'aa Eliyaaqim hin waama.

21 Ani woyaa ulfinnaa teeti isatti hin uffisa; hituu teetille isatti hin hidha; baallii teeti dabarsee isaaf hin kenna. Inni worra qachaa Yerusaalemii keessa le'uuf, mana Yihuda'aatiifille abbaa hin te'a.

22 Furtuu mana Daawitii isaaf hin kenna; ka inni banu nami tokkolle cufuu hin dande'u; ka inni cufu nami tokkolle banuu hin dande'u.

23 Addee addachiittu'utti akka shikaala'aa jabeessee isa hin dongora; inni mana abbaa ifiitiif barcumaa mootumma'aa ka ulfinnaa hin te'a.

24 «Ulfinni maatii isaa duudiin ijooleen, ijooleen ijoolee isaanii, mein didiqqaan mana keessaa, sini'ii jalqabee haga waaba'aatitti isatti hin fannifaman.

25 Guyyaa san Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, «Togaan addee addachiittu'utti jabaatee dongorame sun buqqa'ee caccabee hin jiga; wonni isatti fannifame marti hin baddi» jedha» jedhe.

23

Raaga Marroo Xiiroosii

1 Raagi marroo qachaa Xiiroosii asii gad jira; Qachaan Xiiroosii diigamee, manaa fi addee buufataa malee waan hafeef, Ee hoboloota gugur-doo Tarshiishii bowa'a! Oduun tun biyya Qophiroosii irraa dhutte.

2 Isin kolbaan oddoola leetanuu fi daldalooti Sidoonii ka worra hobolo'oon abbaayaa irra ded-deemiisaan duroontane cadhis'a.

3 Midhaan dhooga Nayilii Abbaayaa gugurdo irra Xiiroosiif hin dhufaayyu; kunille galii isi'ii guddoo waan te'eef, Xiiroos dikkoo daldala gosa biyya adda addaa ti.

4 Ee Sidoon qachaa kushee Abbaaya'aa fokkifadhu; sababille abbaayaan dubbatee, «Ani hin ciniinsifanne; hin deennelle'e; ijoolleehiiraatii fi ijoolleehiiraatii fi durraalle hin guddifanne» jette.

5 Xiiroos akka diigante worri Gibxi'ii yennaa dhage'e, nayanee hin romman.

6 Ee isin kolbaa oddoola leetanu, gara Tarshiishii gamatti bu'a'atii wiiccfadha'aa bowa'a.

7 Kun qachaa keessan ka durii, qachaa gammadaa, ka namooti achi keessaa gara biyya fago'oo qubatiisaaf dhaqanee motii?

8 Qachaa Xiiroosii ka dur ulfinna namaafkennu, ka daldalooti isaa akka ilmaan moototaa, ka

worri meya isaa gurgurulle biyya lafaa irratti ulfinna qabu karoora kana eentu isa irratti baase?

⁹ Mootiin Waan Maraa Ka Waan Mara Dade, koora worra qachaa Xiiroosii ka ulfinna qabuu salphisiisaaf, namoota isaa ka biyya lafaa irratti ulfinna qabamu mara gad qabiisaaf, karoora kana baase.

¹⁰ Ee kolbaa Tarshiishii, isin haganaa achi addee buufata hobolo'oo waan hin qabaanneef, akka laga Nayili lafa teessan irra yaa'a'a.

¹¹ Mootiin Waan Maraa harka ifii abbaayaa irra diriirsee, mootummoota isi'ii rommisiiseera; dalleya dhaka'aa ka Kana'aaniille akka diigamuuf ajajeera.

¹² Inni, «Ee qachaa Sidoonii, ati waan diiganteef, haganaa achi hin gammaddu; gara biyya Qophiroosii gamatti buutulle, foora hin dhaggattu» jedheera.

¹³ Kunoo lafa Baabilonii ilaala'a; kolbaan isi'ii kolbaa bu'aa hin qanne teeteerti. Worri Asoorii xelleephoo itti ijaaratanee, dalleya dhaka'aa ka qachaa sanii diiganee, lafa bineensi le'u godhane.

¹⁴ Ee isin worri hoboloota gugurdo Tarshiishiitiin yaatanu, qachaan keessan ka dalleya dhaka'aa waan diigameef, wiiccifadha'aa bowa'a.

¹⁵ Yennaa san qachaan Xiiroosii bara jiruu mootii tokkoo, woggaa torbaatama hin dedhama. Woggaa torbaatamaan duuba ammoo, sirba dubartii sagaagaltitti'ii keessatti,

¹⁶ «Ee dubartii sagaagaltittii dedhante, kiraara guddicha keeti fudhadhuutii qachaa keessa ideemi; akka si qaabatanuuf kiraara keeti

guddicha akka dansaa dhowadhuutii, sirba bacaan sirbi» ta jedhante qachaa Xiiroosii irratti hin teeti.

¹⁷ Woggaa torbaatamaan duuba Mootiin Waan Maraaxiiroos hin yaadata; isiin sagaagala ifii ka qaraatitti deebitee, daldala ifiitiin mootota biyya lafaa duudii woliin hin sagaagalti.

¹⁸ Bu'aan isi'iitii fi wonni isiin dhaggattu duudiin ammoo, ka Mootii Waan Maraatiif adda baafame te'a malee, wolitti qabamee hin kuu-famu; worri Mootii Waan Maraaxiiroos tajaajiliisaaf fula isaa dura dhaabbatu sagalee baca'aa fi woyaan dansaa ittiin bitatan.

24

Mootiin Waan Maraaxiiroos Biyya Lafaa Hin Adaba

¹ Kunoo, Mootiin Waan Maraaxiiroos biyya lafaa duwwaa godhee onsa; inni lafa gara balleessee, worra lafa irra le'u hin bittinneessa.

² Wonni kolbaa irratti te'u, hayyicha irralle'etti hin te'a; wonni garbicha irratti te'u, goottaa isaa irralle'etti hin te'a; wonni garbittii irratti te'u, giittii isi'ii irralle'etti hin te'a; wonni nama bitatu irratti te'u, nama gurguratu irralle'etti hin te'a; wonni nama ergifatu irratti te'u, nama ergisu irralle'etti hin te'a; wonni nama liqeeffatu irratti te'u, nama liqeessu irralle'etti hin te'a.

³ Mootiin Waan Maraaxiiroos dubbii tana waan dubbatteef, latti guutumatti saamantee ijumaa ona hin teeti.

⁴ Latti goddee wonni isii irraa qoorti; biyyi lafaa qom'oortee hin qoorti; qondaaltoti biyya lafaa hin qom'oorti.

⁵ Kolbaan biyya lafaa irra leetu seera Mootiin Waan Mara a eegatiisa, seerata isaa hordofuu diddee, gondooroo isaa ta bara baraa diiddee lafa batteessiteerti.

⁶ Tanaaf abaarsi biyya lafaa hin balleessa; kolbaan isi'iille yakkaa ifitiif hin adabanti. Tanaaf kolbaan lafa irra leetu gubattee, worri diqqaan callaan hafeera.

⁷ Daadhiin woyni'ii haaretti dhumatte; muki woyni'ille goge; worri dur gammadu duudiin aade.

⁸ Qoonqoon dibbe'ee ta nama gammachiittu hatte; hogaan worra firinxii xuu cadhi jedhe; qoonqoon kiraara guddichaalle hatte.

⁹ Haganaa achi nami daadhii woyni'ii sirbaa hin unu; untoon nama macheessitu, worra unutti hin hadhootti.

¹⁰ Qachaan diigamee hin ona; eennulle akka hin seenne, seensumi mana maraa hin cufama.

¹¹ Karraa irratti daadhii woyni'itiif hin iyyan; gammadi gara gaddaa deebi'e; ililleettiin biyya lafaa keessaa badde.

¹² Qachaan onee hafeera; karrille caccaddee bututteerti.

¹³ Maarre biyyi lafaatii fi gosi biyya adda addaa, akka muka ejersaa ka midhaan isaa irraa hargufameetii fi akka midhaan unkuruura muka woyni'ii irraa guuramee woxoon hafuu hin te'an.

¹⁴ Worri badii irraa hafe qoonqoo ifii ol qabatee, gammadaan hin ilillisa; worri gara aduun seen-tuu, guddinna Mootii Waan Mara a hin odeessa.

¹⁵ Worri gara aduun baatuulle Mootii Waan Maraatiif ulfinna hin kennan; worri oddoola

keessa le'ulle maqaa Mootii Waan Maraah Waqa
Israa'elii hin leellisan.

¹⁶ Qaccee biyya lafaa irraa faaruu leellisaa ta, «Ulfinni Waqa balcha'aaf te'u» jettu hin dhageenna. Ani ammoo deebisee, «Ani huqqadhe! Ani huqqadhe! Aanne'e naaf! Worri maltooleen dabarsanee kennane; maltooleen maltummaa ifitiin dabarsanee kennane» jedhe.

¹⁷ Ee, kolbaa biyya lafaa! Bararaqi, boollii fi tiyyoon isin eegatti.

¹⁸ Nami qoonqoo bararassitu baqatu, boolla keessa hin bu'a; nami boolla keessaa ol bayu tiyyo'oon hin qabama. Roobi hamaan ol gubba'aa hin rooba; hundeen lafaalle hin tachooti.

¹⁹ Latti dhodhootee, babbaqaxxee akka malee tatachoote.

²⁰ Latti akka nama machowee hin tintinti; akka gosee qilleensa keessaa hin raafanti; yakkaan isi'ii waan itti ulfaatteef hin jiddi; ijumaa deebitee hin kaatu.

²¹ Yennaan san Mootiin Waan Maraah hunna ol gubba'aa maraa fi bulchitoota lafa irraa hin adaba.

²² Isaan akka namoota boolla keessatti hidhamaneeranuu, wolitti qabaman; haga yennaan isaan adabamanu geettutti manni hidha'aa isaanitti cufamee achi turan.

²³ Mootiin Waan Maraah ka Waan Dade gaara Xiyoonii irratti, Yerusaalem keessatti mootii waan te'uuf, ji'aa fi aduu hin dimimmisan; jaarsoleen kolba'aalle ulfinna isaa hin dhaggiti.

¹ Ee Mootii Waan Maraa, ati Waaqa kiyya;
 ani si hin jajadha; maqaa keetille hin leelli-fadha;
 waan maade'ee ka dur yaadde addatamumma'aan muummessiteerta.

² Ati qachaa san tuulaa rassa'aa gooteerta;
 dalleya dhaka'aa ka qachaa saniille diid-deerta.

Manni mootumma'aa ka alagaan ijaare
 haganaa achi hin jiraatu;
 ijumaa deebi'eelle hin ijaaramu.

³ Tanaaf gosi biyya adda addaa jajjaboon ulfinna si'iif hin kenniti;
 qachooti gosa biyya adda addaa ta gadhaa jabaattuu si hin sodaatan.

⁴ Ati hiyyeessaaf addee itti baqatu,
 rakkata'aaf yennaa rakkinnaa addee itti baqatu,
 yennaa bokkeya bubbe'ee addee jalatti qophatanu,
 yennaa o'a adu'uulle gaaddisa teeteertaaf.

Wonni afaan worra gadhaa jabaattuu keessaa bayu,
 akka bokkeya bubbe'ee ka dhaaba manaa dhowuutii fi
⁵ akka o'a goomole'ee ti.

Akkuma duumensi o'a qabbaneessu,
 ati hogaa alaga'aa cadhi hin goota;
 faaruun isaaniille hin hatti.

Areertii Waaqi Qopheesse

⁶ Mootiin Waan Maraa Ka Waan mara Dade,
 gaara Xiyooniirratti gosa biyya adda addaa

maraaf, daadhii woyni'ii ta baate, foon coomaa fi daadhii woyni'ii dansaa areertii hin qoheessa.

⁷ Inni gaara kana irratti gollaa gaddaa ka gosa biyya adda addaa mara golle hin balleessa.

⁸ Goottaan, Mootiin Waan Maraahaga bara baraa du'a hin balleessa; inni ila nama duudi'ii irraa imimmaan hin haqa; salphinna kolbaa ifii biyya lafaa duudii irraa hin fageessa. Mootiin Waan Maraahaga tana dubbateera.

⁹ Yennaa san kolbaan, «Dhuguma inni Waaqa keenna; nuuti isatti addannee, innille nu fayyise; Mootiin Waan Maraahaga ka nuuti itti addanne, isa kana; kowa'a fayyisiisa isaatitti gammannee ilillinna» hin jetti.

Waaqi Mo'aab Hin Adaba

¹⁰ Harki Mootii Waan Maraahaga Xiyooniin hin eega; kolbaan Mo'aabii ammoo, akkuma hicaceen dhoqqe'een dhiitantu, miila isaa jalatti hin dhiitaman.

¹¹ Isaan akka nami bisaan daaku harka ifii badhifatu, dhoqqee san keessatti harka ifii hin badhifatan; Mootiin Waan Maraahaga ammoo maltummaa isaaniitiin adoo hin sobamin, koora isaanii gad hin qaba.

¹² Inni dalleya dhaka'aa dheeraa ka qachaa Mo'aabii gad qabee, lafatti buusee, bukuu irratti hin jissa.

26

Faaruu Injifacha'aa

¹ Yennaa san faaruun asii gad jirtu lafa Yihuda'aa keessatti hin faarfanti:
«Nuuti qachaa jabaa qanna;

- Waaqi dalleya dhaka'aatii fi
kushee qacha'aa saniin nu hambure.
- ² Kolbaan balchittiin
ta dhugeeffannaa ifii eegatte akka seentuuf,
karra qachaa sanii bana'a.
- ³ Nama qalbii ifitiin jabaatee sitti irkatu,
waan inni sitti addateef,
ati nageya guutu'uun isa hin eedda.
- ⁴ Inni rassaa bara baraa waan te'eef,
haga bara baraa
Mootii Waan Maraatitti addadha'a.
- ⁵ Inni qachaa kooru hin salphisa;
worra achi keessa le'ulle hin adaba.
Inni qachaa ol ka'e san gara lafaa gad hin qaba;
bukuu keessalle'etti gad hin gata.
- ⁶ Miilli worra cunqurfamanee
isa irra hin ideema;
faanti worra hiyyeeyyi'ii isa irra sirbiti.
- ⁷ «Ee Mootii Waan Maraa qajeela'a!
Ati balchootaaf karaa hin qulqulleessita;
daandii isaan irra ideemanulle
wol hin qixxeessita.
- ⁸ Ee Mootii Waan Maraa!
Karaa seera keetii irra ideemaa,
addi'iin si eeganna;
maqaa keetii fi waan ati nuu goote
qaabatiisa dharraana.
- ⁹ Halkan lubbuun tiyya si dharraati;
ayyaanni kiyyalle si dharra'a;
yennaa ati lafatti murtu,
kolbaan biyya lafaa irra leetu
balchummaa hin baratti.
- ¹⁰ Worra hama'aaf gadhaa yoo laafanelle,

balchummaan maan akka teete hin baratanu.
 Isaan lafa qajeelumma'a keessalle'etti
 waan hantuu hujan;
 arnya Mootii Waan Maraalle
 hin qalbeeffatanu.

11 Ee Mootii Waan Maraa,
 harki keeti isaan adabiisaaf ol ka'eera;
 isaan ammoo hin dhagganu;
 akka ati kolbaa teetiif hinaattu
 dhagganee qaanolowanuu ti;
 ibiddi ati diinaaf qopheessite isaan fixuu ti.

12 «Ee Mootii Waan Maraa,
 ati nageya nuuf hin kennita;
 waan nuuti hunye mara nuuf muummessi-
 teerta.

13 Ee Mootii Waan Maraa, Waaqa keenna!
 Goottoleen dhibiin nu bulchaneeran;
 nuuti ammoo maqaa keeti qofa ulfeessina.

14 Isaan amma du'aneeran;
 haganaa achi hin jiraatanu;
 ekeraan isaanii hin kaatu.

Ati isaan addaddee balleessite;
 dabarsii isaanii mara ijumaa balleessite.

15 Ee Mootii Waan Maraa, ati kolbaa teeti
 baceessite;
 ati isaan baceessitee, ulfinna ifiif fudhatte.
 Meessaa lafaalle karaa maraan badhitte.

16 Ee Mootii Waan Maraa,
 isaan yennaa rakko'oo gara keeti dhufane;
 yennaa ati isaan adaddu
 hasaassa'aan si daadimatane.

17 Ee Mootii Waan Maraa, akkuma dubartiin ul-
 faa,
 yennaa deyiisaaf ciniinsifattu iyyitu,

nuutille si duratti akkasuma teene.

¹⁸ Akka dubartii ulfoottee ciniinsifattee teene;
ammoo womaa hin deenne;
waan biyya qarqaaru, waan hunye hin
qannu;
biyya lafaa irralle'etti nama hin daballe.

¹⁹ «Kolbaan teeti ta duute hin kaati;
reeffi isaanii hin ka'a.

Isin worri awwaalantaneertanu
ka'a'atii, illisa'a!

Ee Mootii Waan Maraa,
Fixeensi ati ergitu fixeensa jiruu kenu waan
te'eef,
latti ekeraa ol hin baatti.

Mura'aa Fi Boojuu Irraa Deebi'iisa

²⁰ «Ee kolbaa tiyya, kolloo teessan ol seena'aatii,
balbala teessan cufadha'a; haga mufin isaa
dabartutti haga diqqaa dhokadha'a.

²¹ Kolbaa biyya lafaa cubbuu isaaniitiif adabi-
isaaf, kunoo, Mootiin Waan Maraa addee bul-
too ifitii dhufisatti jira. Latti dhiiga isii irratti
dhangala'e hin mudhitti; haganaa achi worra ij-
jeefamane hin dhossitu» ta jettu.

27

¹ Yennaa san Mootiin Waan Maraa shallaaga
ifi ka sodaachisu, ka qara qabuu fi jaba'aan,
dhudhuufaa gugatu, dhudhuufaa mammarataa
hin adaba; bineensa naacha fakkaatu,
ka «Lewaataan» jedhamulle hin ijjeesa.

² Yennaa san Mootiin Waan Maraa «Fichaa muka
woyni'ii dansa'aaf faarsa'a.

³ Ani Mootiin Waan Maraafichaan san hin eega; yennaa mara bisaan hin obaasa; nami tokkolle akka hin miine halkanii fi guyyaa isa hin eega.

⁴ Ani haganan achi fichaa muka woyni'ii sanitti hin aaru; qore'ee fi qumi'uuduu yoo baaselle ani itti duulee, ibiddaan gubee ijumaa hin balleessa.

⁵ «Yookiin gara kiyya baqatanuu ti; na wolille'een nageyaan le'anuu ti; ee, na woliin nageyaan le'anuu ti» hin jedha.

⁶ Baroota dhufutti sanyiin Yaaqoobii hidda hin yaafatti; kolbaan Israa'elii quunxitee daraartee, biyya lafaa duudii midhaaniin hin guutti.

⁷ Mootiin Waan Maraafichaan akka diinota Israa'elii dhowe, kolbaan Israa'elii hin dhoonne. Akka diinota isaanii ijjeese kolbaan Israa'elii hin ijjeenne.

⁸ Inni akka booji'amana godhee isaan adabe; akkuma qilleensi gubu gara aduuun baatuu, waanuma dhagge fuudhee deemu, innille akkasuma hafuura ififi ka sodaachisu isaanitti baafattee, isaan ari'e.

⁹ Kolbaan Israa'elii dhakoota addee ciinca'aa ka waaqota dharaa, akka dhakaa boore'ee yennaa caccassanee butuchane, utuboota waaqa dharaata, «Asheeraa» jedhantuu, addee ciinca'aa ta hixaana itti aarsanulle yennaa balleessane, yakkaa ifitiif araara hin dhaggatan.

¹⁰ Qachaan dalleya dhaka'aa diigamee, akka goomole'ee hin ona; jabbiin achi keessa hin dheeddi; achi keessa ciittee baala dameele'ee dheeddee hin fixxi.

¹¹ Dameen mukaa yennaa goddu, hin caccaddi; dubartooti dhuttee qoraan hin caffatti. Kolbaan

tun hubantii waan hin qanneef, ka isaan Dade isaaniif hin nayu; isaanille'eef hin mararu.

12 Guyyaa san Mootiin Waan Maraa kolbaa ifii Israa'eloota laga Efraaxiisii irraa jalqabee, haga meessaa biyya Gibxi'iittti tokko tokkoon wolitti hin qaba. Inni akka nama midhaan hicaacee irraa adda baasuu worra dhibii irraa adda isaan hin baasa.

13 Guyyaa san tultullaan guddaan hin afuufama; worri biyya Asooriititti badanee fi worri gara biyya Gibxi'ii booji'ame gara biyya ifi deebi'ee, gaara woyyicha irratti Yerusaalem keessatti Mootii Waan Maraa hin waaqonfatan.

28

Efreemiif Aanne'e

1 Qachaa Samaariya'aa, worra machowaa Efreemiitiif kallacha koorisaa ka te'e, dhooga lafa laattuu gubba'atti, daraaraan dansummaa ulfinna isaa ka irraa qooreef, ka worri daadhii woyni'iitiin sole* ittiin kooruuf aanne'e!

2 Kunoo, Mootiin Waan Maraa nama jaba'aa fi hunnaamessa qaba; nami sun akka dhakaa bokkeyaa, akka qilleensa wo balleessuu, akka lo-laa hama'aa fi akka bokkeya hama'aa, qachaa san hunnaan lafatti dhowa.

3 Kallachi namoota Efreemii ka worri machowu ittiin kooru, miilaan irra sirbama.

---

* **28:1 Sole:** Fedhii haga tarte qabaatiis.

⁴ Qachaan Samaariya'aa ka dhooqa lafa laattuu gubba'atti, daraaraan dansummaa ulfinna isaa irraa qoore, akka harruu yenna'aan dura bilchaattee, ka namiakkuma dhaggeen fudhatee nyaatee fixuu hin te'a.

⁵ Guyyaa san Mootiin Waan Mara ka Waan Mara Dade, kolbaa ifii worra baraaree hafeef kallacha ulfinnaatii fi daraaraa dansumma'aa hin te'aaf.

⁶ Worra barcumaa mura'aa irra te'uuf, ayyaana haqaa, worra karra qacha'aa irraa diina dhoogguuf hunna hin kenna.

Isaayaasii Fi Raagota Yihuda'aa Machoottuu

⁷ Isaan kun daadhii woyni'ii unanee gatataran; untoon macheessituun joonjan; Hayyootii fi raagoti untoo macheessitu unanee gatantaranneeran; daadhiin woyni'iille isaan joonjessiteerti; raagoti yennaa mudhii dhagganu hin qalbeef-fatanu; hayyootille yennaa muraa kennanu hin dokonkoran.

⁸ Qoriin isaanii duudiin diddigaan guutteerti; addeen qulqullitiin hin jirtu.

⁹ Isaan, «Inni eennu barsiisiisaaf wodhaana? Ergaa ifiille eennutti issee hima? Ijoollee harma lakkitte ta reefuu harma irraa guute barsiisaa?

¹⁰ Ajaja irratti ajaja, ajaja irratti ajaja, seerata irratti seerata, seerata irratti seerata, asii barumsa diqqaa tokko, achii barumsa diqqaa tokko nutti dabala?» hin jedhan.

¹¹ Maarre Mootiin Waan Mara dubbii hin barataminii fi afaan ormaatiin kolbaa tanatti hin dudubata.

¹² Inni isaaniin, «Addeen tun addee fooraa ti; worri dadhabe dhufee itti foorfatuu ti; addeen

tun addee nageyaa ti» jedhe. Isaan ammoo hin dhageenne.

¹³ Tanaaf jechi Mootii Waan Mara ka isaan raagichaan, «Ajaja irratti ajaja, ajaja irratti ajaja, seerata irratti seerata, seerata irratti seerata, asii barumsa diqqaa tokko, achii barumsa diqqaa tokko nutti dabala?» jedhane sun isaan irratti hin te'a. Yennaa san isaan duubatti deebi'anee, jiganee hin caccaban; tiyyolle'een qabamanee hin booji'am.

Dhakaa Roga Qaccee Ijaarsaa Ka Xiyooni

¹⁴ Tanaaf isin worri murgaameyyiin, worri kol-baa Yerusaalem keessaa bulchitanu, jecha Mootii Waan Mara dhage'a'a!

¹⁵ Isin, «Du'a woliin wol gondoorreerra; addee worri du'e jiru wolille'een wolii galleerra; bal-aan sodaachisu yennaa dhufu, dhara addee itti baqannu, soba addee itti dhokannu waan god-hanneef, womaa nu hin tuqu» jettanee koortaneertan.

¹⁶ Tanaaf Goottaan Mootiin Waan Mara, «Kunoo, ani dhakaa hunde'ee, ka haga ilaalam, dhakaa roga ijaarsaa ka gatii guddo'oo, ka hundee jaddu'uuf te'u, Xiyoon keessa hin keya; nami isatti dhugeeffatu ijumaa hin raafamu.

¹⁷ Ani haqa wodaroo miki'ii[†], balchummaalle tumbii[‡] hin godhadha; dhara isin itti baqattanu san dhakaan bokkeyaa hin balleessa; addee isin itti dhokattanu lolaan irra dhangala'a.

---

^{† 28:17 Wodaroo miki'ii:} Ta haga wonni tokko dheerattu yookiin badhattu ittiin ilaalanu   ^{‡ 28:17 Tumbii:} Meya ijaarsa dhaka'aa itti wol qixxeessanu.

¹⁸ Gondooroon isin du'a woliin wol gondoorat-tane hin diiganti; wolii galteen isin addee worri du'e jiru woliin wolii galtane hin baddi. Balaan sodaachisu yennaa dhufu, isin balaa saniin hin baddan.

¹⁹ Balaan sun yennaa dhufu mara, isin fuud-hee hin dabara; ganama ganama, halkanii fi guyyaalle isin hin haxowa» jedha.

Ergaa tana hubatiisi sodaa guddoo fiddi.

²⁰ Tunille akka mammaassa, «Nami taqee gabaadduu irra rafu hin diriirfatu; nami bullukkoo gadhaa dhiphattu uffatulle ifitti maree hin rafu» jedhame sanii ti.

²¹ Mootiin Waan Mara gaara Pheraaziimii irratti, dhooqa Giibe'onii keessalle'etti akkuma godhe, ammalle hujii ifii ta baasaa hujiisaaf, kancira hujii ifii muummessiisaaf hin ka'a.

²² Goottaan, Mootiin Waan Mara, Ka Waan Mara Dande'u, biyya lafaa ijumaa akka balleessu ani dhage'eera. Tanaaf hidhaan akka isinitti hin jabaanne, murgiisa lakkisa'a.

Qarummaa Waaqaa

²³ Caqasa'a; qoonqoo tiyya dhage'a'a; waan ani jedhulle qalbeeffadha'a.

²⁴ Qonnaan bulaan, fichaa ifii yennaa mara qotaa ree? Inni quqquuqaa bubbutuchaa, yennaa mara lafa laaffisaa ree?

²⁵ Lafa miidhasseen duuba dinbilaali'ii fi onkooshee^S facaasaa motii ree? Qamadii tarree isi'iititti, Garbuu addee isaaf qophoottetti,

---

§ **28:25 Onkooshee:** Lafa tokko tokkotti *okoshee* jedhama.

midhaan adda addaalle qarqara sanitti facaasaa motii ree?

²⁶ Kana mara akka inni huju Waaqa isaatitti isa gorsee, isa barsiise.

²⁷ Dinbilaalli* ulee qadho'oon malee, ulee furdo'oon hin dhowantu; onkoosheelle harxumme'een dhowanti malee, korboo garreetaa fardaan harkifamuun hin dhowantu.

²⁸ Midhaan daabboo hujiisaaf daakama; maarre nami tokko haga bara baraa midhaan dhowaa hin le'u. Dhowiisaaf korboo garreetaa fardaan harkifamuu irra oofan malee, butuchiisaaf moti.

²⁹ Tun duudiin Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade, abbaa gorsa maade'eetii fi abbaa qarummaa guddo'oo biraad dhutte.

29

Qachaa Yerusaalemiitiif Aanne'e

¹ Ee Yerusaalem, addee ciinca'aa, qachaa Daawiti keessa qubate, si'iif aanne'e! Jila teeti wogguma wogga'aan jilifadhu!

² Te'uu malee, ani Mootiin Waan Mara addee ciinca'aa san hin rakkisa; achitti bowaa fi gaddi hin te'a. Achiin duuba ati naaf akka addee ciinca'aa ta ibiddi irratti bobe'uu hin teeta.

³ Ani karaa maraan si hin rakkisa; xelleephoolle sitti naannesee, kushee sitti ijaaree si hin rakkisa.

⁴ Achiin duuba ati gad hin deebita; lafa itti gad deebite san keessaa hin dubbatta; dubbiin teeti bukuu keessaa hin dhage'anti; qoonqoon teeti

* ^{28:27} *Dinbilaalli*: Ashuudaa gurraach.

akka qoonqoo ekera'aa, boolla keessaa hin baati; haasonni keetille bukuu keessaa hin hasaasa.

⁵ Yerusaalem, diinoti keeti hedduun akka buku'uu hin te'an; loltooti nama sodaachisanulle akka hicaacee qilleensaan fudhatantuun hin te'an. Dedhuma adoo itti hin seyin,

⁶ Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade mandiisu'uun, tacho'a lafaatiin, qoonqoo guddo'oon, hobonbolatti'iin, bubbyee bokkeyaatii fi bobe'a ibiddaa ka nama fixuun hin dhufa.

⁷ Achiin duuba loltooti gosa biyya adda addaa, ta Yerusaalemii addee ciinca'aa loltu, ta kushee isi'ii loltuu fi ta isii rakkittu marti akka ooju'uutii fi akka mudhii halkanii hin te'an.

⁸ Akka nami beelowe ooju'uun sagalee nyaatee, yennaa hirriibaa ka'u ammoo beelumaan jiruu, akka nama dheebotee ooju'uun bisaan unee, yennaa hirriibaa ka'u ammoo gaggabee dheebumaan jiruu, gosi biyya adda addaa ta Yerusaalem loltu, akkasuma hin teeti.

Adabbi Ajaja Waaqaa Tuffatiis Fiddu

⁹ Bararaqa'aatii maadeffadha'a! Dunuun-fadha'aatii jaama'a! Machowa'a! Ammoo daadhii woyni'iitiinii moti. Gatantara'a! Ammoo untoo nama macheessituunii moti.

¹⁰ Mootiin Waan Mara hirriiba hamaa isinitti buuseera; inni raagota ila teessan teete ila qabeera; sooreessitoota teessan ta mudhii dhaggitulle mudhii irraa golleera.

¹¹ Mudhiin tun duudiin isiniif akka kitaaba maramaa cufamee chaappaa itti godhamee ti; kitaaba akkasii nama kitaaba dubbisuu dande'utti kennitanee, «Dubbisi!» yoo jettane, inni ammoo,

«Cufamee chaappaan waan itti godhameef, ani dubbisuu hin dande'u» hin jedha.

¹² Nama kitaaba maramaa dubbisuu hin dan-deennetti kennitanee, «Dubbisi!» yoo jettane, inni deebisee, «Ani dubbisuu hin dande'u» hin jedha.

¹³ Goottaan, «Kolbaan tun dubbii afaan ifitiin natti dhikaatan; ulfinnalle naaf kennan; gadhaan isaanii ammoo, ana irraa fago'o; isaan ajaja nami isaan barsiiseen na waaqonfatan.

¹⁴ Tanaaf ani ammalle baasaa fi bilbaasa hujee, kolbaa tana hin maadeffachiisa; qarummaan qaroole'ee hin baddi; hubantiin worra hubatuu hin dhokatti» jedheera.

Addii Gara Duraa

¹⁵ Worra karoora ifii Mootii Waan Maraaduraa akka malee dhoffatiisaaf wodhaananuuf, worra dhossa'aan woy hujuufille aanne'e! Isaan gadhaa ifii keessatti, «Eentu nu dhagga? Eentu nu irratti beeka?» jedhan.

¹⁶ Isin woy gara gaggalchitan; nami faara dhowu faara te'uu dande'aa? Wonni harka namaatiin hujame tokko, abbaa hujeen, «Ati na hin hunye» jedhuu dande'aa ree? Yookiin okkoteen, abbaa isii dhoween, «Inni womaa hin beeku» jed-huu dandeettii ree?

¹⁷ Yennaa diqquo'on duuba baddaan Libaanonii fichaa laaffaa hin teeti; fichaan laaffaan gongomaa hin te'a.

¹⁸ Yennaa san worri gurra duuda'aa, jecha kitaaba maramaa keessaa hin dhage'a; worri bal-laan ilti isaanii banantee dhaggiisa hin dande'an.

¹⁹ Mootiin Waan Maraaworrad ifi qabuhin gammachiisa; worri hiyyeeyyiin Woyyicha Israa'eliititti guddoo hin gammadan.

²⁰ Worri marartii hin qanneefi worri murgu hin badan. Worri nama irratti hantuu yaadu duudiin hin badan.

²¹ Worri dubbi'iin nama yakkaamessa godhu, worri badhinna kora mura'aa duratti tiyyoo namatti keyu, worri dhugaa baya sobaatiin, worra yakkaa hin qannehaq dhooggu hin badan.

²² Tanaaf Mootiin Waan Maraab Abrahaam bilsa baase, sanyii Yaaqoobiitiin, «Yaaqoob haganaa achi hin fokkifatu; qaanoweelle fuula hin badu.

²³ Isaan ijoollee ifii ta ani harka kiyyaan dade odduu ifiititti yennaa dhagganu, isaan maqaa kiyya hin woyyoonsan; woyyummaa woyyicha Yaaqoobii hin beekan; soda'aan ana Waaqa Israa'elii dura hin dhaabbatan.

²⁴ Worri yaadi isaanii karaa irraa gore, deebi'ee hin hubata; worri gungumulle gorsa hin fudhata» jedha.

30

Kolbaa Mataa Jabaatuuf Aanne'e

¹ Mootiin Waan Mara, «Ijoollee mataa jabaattuuf, karoora kiyya hin te'in ta baafattuuf, fedhii tiyyaan ala gosa biyya adda addaa woliintawolii galtuuf, ta cubbuu irratti cubbuu dabaltuuf aanne'e!

² Isaan na irraa gorsa adoo hin fudhatin, gara biyya Gibxi'ii gad bu'an; mootii Gibxi'ii qarqaarsa godhatanee, gaaddisa Gibxi'ii jalatti baqatan.

³ Mootii Gibxi'ii qarqaarsa waan godhattaneef hin fokkifattan; gaaddis Gibxi'iille isin hin qaanessa.

⁴ Qachaa Zo'aanii keessatti qondaaltota qabaat-tanulle, worri isin ergitane qachaa Gibxi'ii Hanees geyanulle,

⁵ kolbaan sun fokko'oo fi qaanii isaanitti fiddi malee, bu'aa hin qaddu; isaan qarqaaruu waan hin dandeenneef, marti isaanii hin qaanowan» jedhee dubbateera.

⁶ Marroo bineensota biyya Negebii wonni dubbatame asii gad jirti: worri ergame karra ifii harre'etti, meya gatii guddo'oo ka ifiille gaalatti fe'atanee, lafa soda'aa fi rakkinni jiru keessa deemanee, addee neenqi dhala'aa fi kormi, buuti'ii fi dhudhuufaan gugatu jiranu keessa dabaranee, gara kolbaa isaaniif bu'aa hin qannee,

⁷ gara worra Gibxi'ii ka qarqaarsi isaanii bu'aa hin qannee hin dhaqan. Tanaafani worra Gibxi'ii, «Jawwee abbaaya'aa ta cadhittee teettu» jedhee maqaa baase.

Kolbaa Hin ajajanne

⁸ Amma dhaqitii fuula isaanii duratti gabatee irratti barreessi; kitaaba maramaa keessalle'etti barreessi. Kunille baroota dhufuuf, haga bara baraa dhugaa baya hin te'a.

⁹ Isaan kolbaa finqiltuu, ijoolee dharaameyyii gorsa Mootii Waan Maraahin caqanne.

¹⁰ Isaan worra mudhii dhagguun, «Haganaa achi mudhii hin dhaggina'a», raagole'een, «Raaga dhuga'aa nutti hin raagina'a; waan nu gammachi-isuu fi waan nu'uuf dansaa te'e qofa nutti hima'a.

¹¹ Karaa dhuga'aa kana lakkisa'a; daandii irraa gora'a. Marroo Waaqa Woyyicha Israa'elii san nutti hin himina'a» jedhan.

¹² Tanaaf Waaqi Woyyichi Israa'elii, «Isin waan ani isinitti dubbadhu waan tuffataneef, nama cunqursiisaa fi sobiisatti waan addattaneef,

¹³ yakkaan tun akka dalleya dheeraa caccabee, dedhuma jigee bututuu isin hin gooti.

¹⁴ Akkasuma akka meya faaraa ka caccabee bututuu, ka bassoo ibidda ittiin fudhatanu yookiin ta bisaan boolla keessaa ittiin woraabbatanuulle keessatti hin dhagganne hin teetan» jedhe.

¹⁵ Goottaan, Mootiin Waan Maraay Woyyichi Israa'elii, «Isin yoo cubbuu teessan faaci'attanee foorfattane hin fayyitan; cadhittanee naaf yoo addatantane hin jabaatta; isin ammoo diddanee,

¹⁶ «Waawwo'o! Nuuti fardo'oон hin baqanna» jettan; tanaaf isin hin baqattan; isin, «Fardoo qolchoolee irra teenna» jettan; worri isin ari'ulle qolchaa hin te'a.

¹⁷ Isaan keessaa nami tokko yennaa isin sodaachisee xixe, isin keessaa nami kum hin baqata; nami shan yennaa xixe, isin martinuu hin baqattan. Utubaa baandira'aa keessan ka gaara irratti dhaabbatee fi beessisa ka kooba irra jiru malee, isin keessaa nami tokkolle achitti hin hafu» jedhe.

¹⁸ Mootiin Waan Maraay ammalle isin marariisaaf hin ossata; inni isiniif nayiisaaf hin ka'a; Mootiin Waan Maraay Waaqa haqaa ti; tanaaf worri isatti addatu duudiin gammaduu ti.

19 Ee kolbaa Xiyooni, ka Yerusaalem keessa leetanu, haganaa achi hin boottanu; yennaa isin itti iyattanu, akkuma qoonqoo teessan dhage'een, inni isiniif mararee deebii isiniif hin kenna.

20 Goottaan sagalee rakkinaatii fi bisaan farraa isiniif kennulle, barsiisaan keessan haganaa achi isin duraa hin dhokatu; isin iluma teessaniin isa hin dhaggitan.

21 Yennaa isin gara middaa yookiin gara bita'aa deebitanu, qoonqoo isin duubaan, «Karaan kana, isa irra ideema'a» jettu gurri keessan hin dhage'a.

22 Achiin duuba isin waaqota dharaa keessan ka meeti'iin gonfamee fi fakkii waaqota dharaa ta worqi'iin gonfante hin salphittan; akka hoccuu xurti'ii gattanee, «Ila teenna duraa bada'a» isaaniin hin jettan.

23 Mootiin Waan Maraa midhaan isin facaafattanuuf, bokkeya hin roobisiisa; lattille midhaan dansaa hedduu hin baatti. Guyyaa san horiin keessan kaloo badho'otti hin tikatan.

24 Qotiyyo'oo fi harreen teessan ta lafa qottu, okeya sooddaan mi'eessanee fi marra gossanee hororo'oo fi akkafa'aan garagaggalchanee miidhassane hin nyaatan.

25 Guyyaa xelleephoon diinaa diigantee diinni sun dhumatu, gaara gugurda'aa fi kooba dhedheertuu mara irraa bisaan maddee hin yaa'a.

26 Yennaa Mootiin Waan Maraa cannana kolbaa ifii hidhu, madaa isaan madeesselle yennaa fayyisu, jiin akka adu'uu hin ifa; ifi adu'uulle ifa guyyaa torbaa dachaa torba hin te'a.

Waaqi Asoor Hin adaba

²⁷ Kunoo, Mootiin Waan Mara aarii akka ibid-daa bobeettuun, ta akka hurrantaa aaraatiin fagoor irraa hin dhufa; inni aari'iin dubbata; arrabiisaalle akka ibiddaa nama fixa.

²⁸ Hafuurri isaa akka bisaan ori'ee guutee morma namaa gewuu ti; inni meemmee badi'iitiin, gosa biyya adda addaa hin meemmessaa; bixaala karaa irraa isaan gorsu, afaan isaanii keessaa hin keya.

²⁹ Isin guyyaa jila woyyittii jilifattanu galgala akkuma faarsitanu, hin faarsitan; kolbaan gara gaara Mootii Waan Mara, gara rassaa Israa'elii, suusullee afuufaa gammadaa akkuma ol baatu, isinille hin gammaddan.

³⁰ Mootiin Waan Mara aarii bobeettuun, ibidda nama fixuun, bubbee bokkeya barada'aatiin, bubbee bokkeyaa mandisu'uutii fi dhakaa bokkeyatiin qoonqoo ifii ta arnya qaddu namooti akka dhage'anu hin godha; irreen isaa yennaa dhuttu akka isaan dhagganu hin godha.

³¹ Yennaa Mootiin Waan Mara ulee ifitiin isaan dhowu, qoonqoon isaa worra Asoorii hin rifachiitti.

³² Mootiin Waan Mara ulee adabbii ifitiin yennaan isaan adabu mara, dibbe'ee fi kiraarri gud-dichi hin dhowaman; inni dhowicha harka ifitiin isaan hin lola.

³³ Addeen, «Toofet» jedhantu, ta wo itti gubanu, bara heddu'uun dura qophootteerti; mooticha worra Asooriitiifille qophootteerti; addeen ibiddaa sun qile'e; badhoolle'e; qoraan baca'aa fi ibiddi guddaan achi jira; hafuurri Mootiin Waan Mara baafatu akka dhakaa bobe'uu, ibidda itti hin qassiisa.

31

Worra Gibxi'itti Addatuuf Aanne'e

¹ Worra Gibxii irraa qarqaarsa dhaggatiisaaf gad bu'u, worra fardo'otti addatu, worra bacinna garreettaa ifii ka fardaan harkifamuu fi abbootii fardo'oo jajjaboo ifititti addatu, ammoo worra gara Woyyicha Israa'elii hin ilaallee fi worra qarqaarsa Mootii Waan Maraahin gaafanneef aanne'e!

² Mootiin Waan Maraahin qaro'o; inni badii isaanitti hin fida; waan jedhe irraa duubatti hin deebi'u; inni worra hantuu huju irratti, worra hantuu huju worra qarqaaru irralle'etti hin ka'a.

³ Worri Gibxi'ii namoota malee Waqaqaa moti; fardoon isaaniille hori'ii malee Ayyaanaa moti. Yennaa Mootiin Waan Maraahin harka ifii diriirsu, worri isaan qarqaaru hin gufata; worri qarqaaramulle hin jiga; lamaanuu wolumaan hin badan.

⁴ Mootiin Waan Maraahin anaan, «Neenqi yookiin neenqi dardarri waan qabate irratti yennaa dhangaan dhowu, iyya tissitoota isa ari'iisaaf wolitti qabamane akkuma hin sodaanne, hogaa isaaniitiif akkuma hin rifanne, akkasuma Mootiin Waan Maraahin Ka Waan Mara Dade gaara Xiyooniitii fi kooba isi'ii irratti loliisaaf gad hin dhufa.

⁵ Akkuma sinbirreen koola ifii badhifattee mana ifii irratti gombooddu, akkasuma Mootiin Waan Maraahin Ka Waan Mara Dade Yerusaalemitti hin gombooba; isi'itti gomboobee hin baasa; gubbaa irra dabaree isii hin hambura.

⁶ «Ee kolbaa Israa'elii! Gara ana Mootii Waan Maraahin finqiltanee deebi'a'a.

⁷ Guyyaa san waaqota dharaa keessan, ka meeti'ii fi worqii irraa harka keessan cubbichaan hujjane, isin marti hin gattan.

⁸ Achiin duuba worri Asoorii shallaaga'aan hin dhumatan; shallaagaan sun ka namaatii moti; shallaagaa namaa ka hin te'iniin isaan hin badan; shallaagaa san jalaa hin baqatan; dargaggooti isaanii hunnaan namaaf hin hujan.

⁹ Loltooti jajjabi isaanii sodaa guddo'oон hin jigan; ajajjooti loltoota isaanii, baandiraa yennaa dhaggane hin bararaqan» jedha, Mootiin Waan Mara, ka ibiddi isaa Xiyoon keessa, addeen ibidda isaa Yerusaalem keessa jirtu.

32

Mootummaa Balchumma'aa

¹ Kunoo, mootiin balchumma'aan hin mowa; bulchitootille haqaan hin bulchan.

² Tokko tokkoon isaanii akka addee qilleensa jabaa duraa itti dhokatanuu, akka dawoo bubbee bokkeyaa duraa itti baqatanuu, akka madda bisaanii ka goomolee keessa, akka gaaddisa rassaa guddaa lafa dheebu'uu keessa jiruu hin te'an.

³ Achiin duuba ilti worra dhagguu hin dhaggit; gurri worra dhage'uulle hin dhage'a.

⁴ Qalbiin worra jarjaruu beekkumsa hin hubatti; arrabi worra gikkisuу hiikamee qulleessee hin dubbata.

⁵ Haganaa achi nami gowwaan nama kabajamaa hin jedhamu yookiin nami yabaabulaan ulfinna hin dhaggatu.

⁶ Nami gowwaan gowwummaa dubbata; qalbiin isaa hammeenna yaadatti; inni waan hantuu

hujaan, Mootii Waan Maraa arrassa; worra beelote agabuu lakkisa; worra dheebote bisaan dhoog-gata.

⁷ Malli nama yabaabula'aa hammeenna; nami hiyyeessi waan haqa te'e yoo dubbatelle, nami hamaan dubbii sobaatiin, worra hiyyeeyyii balleessiisaaf, mala hamaa dhowa.

⁸ Nami ulfinnaa ammoo karoora ulfinnaa baasa; hujii ulfinnaatiin jabaatee le'a.

Dubartoota Yerusaalemii

⁹ Ee isin dubartoota qananumma'aan leetanu, ka'a'atii, na caqasa'a. Isin ijoollen durraa ta bidhaa tokko malee leetanu, waan ani jedhu dhage'a'a.

¹⁰ Isin dubartooti bidhaa tokko malee leetanu, muki woyni'ii midhaan waan hin buunneef, yennaan midhaan buusulle waan hin jirreef, woggaa tokkoon duuba naatanee hin hollattan.

¹¹ Isin dubartooti qananumma'aan leetanu, hol-ladha'a; isin dubartooti bidhaa tokko malee leetanu romma'a. Woyaa teessan baafadha'aatii, woyaa gaddaa hidha keessanitti hidhadha'a.

¹² Fichaa laafa'aa fi fichaa woyni'ii ka midhaan buusuuf, qoma keessan dhowataa bowa'a.

¹³ Fichaa kolbaa tiyyaa ka qore'ee fi qumi'uudu baaseef, manoota namooti keessatti gammadane maraaf, qachaa caaqaan guutame kanaaf bowa'a.

¹⁴ Manni mootumma'aa hin ona; qachaan hogaan keessa guutelle duwwaa hin te'a; koobii fi xelleephoon irra tee'anee eeganu haga bara baraa lafa duwwaa harreen diidaa keessa burraaxxuu fi horiin keessa dheedu hin teeti.

¹⁵ Tunille haga Waaqi ayyaana ifii gubbaa irraa nu irratti dhangalaasutti hin teeti. Achiin duuba goomoleen fichaa laafaa hin teeti; fichaan laafaan akka gongoma'aa hin te'a.

¹⁶ Haqi goomolee keessa, balchummaalle fichaa laafa keessa hin jiraatti.

¹⁷ Huijin balchumma'aa nageya fiddi; bu'aan balchumma'aalle sarmiisaa fi bidhaa malee le'iisa.

¹⁸ Kolbaan tiyya addee nageyaa, mana bidhaan hin jirree fi addee itti sarmanu keessa hin leeti.

¹⁹ Gongomaan dhakaa bokkeyaatiin badulle, qachaan ijumaa diigamulle,

²⁰ isin qarqara bisaaniittiti midhaan waan facaafattanuuf, loon keessanii fi harreelee teessan addee feetanetti waan bobbaafattanuuf hin gammaddan.

33

Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Daadimachuu

¹ Ati ifii adoo hin badin ka nama dhibii balleessitu si'iif aanne'e! Ati adoo nami dabarsee si hin kennis, ka nama dabarsitee kennitu, si'iif aanne'e! Ati nama balleessiisa yennaa lakkittu hin badda; nama dabarsitee keniisa yennaa lakkittu, nami dabarsee si hin kenna.

² Ee Mootii Waan Mara, nuuti addii si god-hanna, nuu marari. Ganama ganama jabeenna, yennaa rakko'olle qarqaarsa nuuf te'i.

³ Mandiisuu qoonqoo teetii, kolbaan hin baqatti; yennaa ati ol kaatu, gosi biyya adda addaa hin bittinnootti.

⁴ Ee, gosa biyya adda addaa! Akkuma awwaannisi waan nyaatu irratti wolitti qabamu,

namooti waan boojitane irratti wolitti hin qabaman; akkuma ilmooleen awwaannisaan waan nyaattu saamattu, namooti waan isin boojitane hin saamatan.

⁵ Mootiin Waan Mara waan mara caala; inni addee ulfinnaa ol-aantuu le'a; inni qachaa Xiyoonii haqqa fi balchumma'aan hin guuta.

⁶ Inni kolbaa ifitiif hundee fayyinnaa, qarumma'aatii fi beekkumsaa hin te'a; Mootii Waan Mara sodaatiisille karra karra mara caalte.

⁷ Kunoo, goototi isaanii karaa irratti qarqaarsa dhaggatiisaaf hin iyyan; worri ergantooti nageyaa wiiccifatanee hin bowan.

⁸ Karaan guddaan urmeera; nami karaa irra ideemulle hin jiru; wolii galteen diiganteerti; gorsitooti tuffatamaneeran; nami ulfinna namaaf kennu hin jiru.

⁹ Latti goddee, duwwaa teeteerti; gongomaan Libaanonii qaanowee, qooreera; dhoogi Shaaaronii akka goomole'ee teete; mukooti Baashaaniitii fi gaara Qarmelosii baala buufate.

Mootii Waan Mara Diinota Ifti Ifi Eggachiise

¹⁰ Mootiin Waan Maraa, «Ani amma hin ka'a; ani amma ulfinna hin dhaggadha; ani amma ol hin aana.

¹¹ Wonni isin yaaddanu akka huuraa ti; wonni isin keessaa bayulle akka hisaace'ee ti; hafuurri keessan akka ibidda isin fixuu ti.

¹² Kolbaan akka dhakaa boore'ee hin gubatti; akka haxanxarii qore'ee ta cirantee ibiddatti hin naqanti.

13 Isin worri fagoo jirtanu, waan ani godhe dhage'a'a! Isin worri dhikoo jirtanulle hunna tiyya beeka'a!» jedha.

14 Cubbaaleyyiin Xiyoon keessa jiranu sodaatane; worri Waaqa malee le'u soda'aan rommanee, «Nu keessaa eentu ibidda nama fixu woliin le'uu dande'a? Nu keessaa eentu ibidda hin dhaanne woliin le'uu dande'a?» jedhan.

15 Nama balchumma'aan ideemu, nama waan sirrii te'e dubbatu, nama bu'aa karaa dabaatiin dhuttu jibbu, nama safuu fudhatiisa irraa harka ifi eegatu, nama mala nama ijjeesiisaa hin dhageenne, nama ilti isaa waan hantuu hin ilaalle,

16 nami akkasii kun addee ol aantuu le'a; kusheen rassa'aa addee inni itti baqatu hin teeti; sagaleen isaaf hin kennanti; bisaan unanulle hin dhabu.

Ulfonna Gara Duraa Dhufu

17 Ilti teeti ulfinna mootichaa, lafa akka malee badho'oo ta inni bulchulle hin dhaggiti.

18 Soda guddoo teeti ta durii qaabataa, «Ajajaan loltootaa eessa jira? Ka gibira guuru eessa jira? Itti gaafatamaan xelleephoo eeddotaan eessa jira?» hin jetta.

19 Ati haganaa achi kolbaa nama tuffattu, ta dubbiin isaanii hin beekkannee fi ta afaan isaanii namaaf hin galle san hin dhaggitu.

20 Qachaa jila itti jilifannu, gara Xiyooniilaali. Ilti teetii qachaa Yerusaalemii ka nageyaan keessa leetanu, dinkaanii achii hin tachoone, ka togaan isi'ii ijumaa hin buqqaane, ta wodaroon isi'ii keessaa takkaalle hin cinne hin dhaggiti.

²¹ Mootiin Waan Maraa achitti arnya nu'uuf hin te'a; inni akka lagoota babadha'aatii fi akka madda gugurda'aa ka hobolooti diinaa achi irra hin dabarree fi ka hobolooti gugurdoolle achi irra hin ideenne nu'uuf hin te'a.

²² Mootiin Waan Maraa abbaa mura'aa keenna; Mootiin Waan Maraa seera nu'uuf kenna; Mootiin Waan Maraa mootii keenna; ka nu fayyiselle isa.

²³ Kolbaan teessan akka hoboloo wodaroon ir-raa lufee, ka utubaan isi'ii jabaatee hin dhaabbatinii, ka sharaan isi'iille hin dhifaminii ti. Achiin duuba boojuun bacaan hin qoqoodanti; naafille waan booji'ame san hin saama.

²⁴ Worra Xiyoon keessa le'u, yakkaa isaaniitiif araarri waan kennamuuf, isaan keessaa nami tokkolle, «Ani dhibame» hin jedhu.

34

Muraa Gosa Biyya Adda Addaa Irratti Murantu

¹ Ee isin gosa biyya adda addaa, as dhikaadha'aatii caqasa'a. Ee kolba'a hubadha'a. Lattii fi wonni isii irra jiru marti, biyyi lafaatii fi wonni isii keessatti dhaggamu marti dhage'anuu ti.

² Mootiin Waan Maraa gosa biyya adda addaa irratti aareera; inni loltoota isaanii mara irratti guddoo aareera; ijumaa isaan hin balleessa; worra isaan ijjeesulle'etti dabarsee isaan hin kenna.

³ Worri ijjeefame alatti gatamee, reeffi isaanii hin ajowa; gaarotille dhiiga isaaniitiin hin maxan-qowa.

⁴ Urjooti ol-gubba'aa marti hin baxxi; gubbaan akka kitaaba marama'aa hin maranti; urjooti

marti akka baala muka woyni'iitii fi akka baala muka harru'uu, qooranee hin harca'an.

⁵ Shallaagaan Mootiin Waan Maraa ol-gubba'atti waan fedhe godhee, kolbaa inni ijumaa balleesse, worra Edoomiititti muriisaaf gad hin bu'a.

⁶ Shallaagaan Mootii Waan Mara a dhiigaa fi coomaan dhuubameera; dhiiga buruusoo korbeeeyyii hoole'eetii fi re'e'eetiin, cooma kalattii korbeeeyyii hoole'eetiin laaqameera; Mootiin Waan Mara a qachaa Bozra'aa keessatti ciincaa, lafa Edoomii keessalle'etti qalma guddaa hin qopheessa.

⁷ Kolbaan Edoomii akka gafarsaa, akka dar-darootaatii fi akka korommi'ii achitti hin qalamani; latti isaanii dhiigaan hin laaqanti; biyyeelle cooma isaaniitiin hin laambubanti.

⁸ Mootiin Waan Mara a marroo Xiyooniitiif bara itti falmatuu fi guyyaa itti haluu bayu qaba.

⁹ Maddi Edoomii leyyaa, biyyeen dhakaa bobe'u, latti leyyaa gubu hin te'an.

¹⁰ Ibiddi achi keessaa halkanii fi guyyaa hin dhaamu; aarrille haga bara baraa ol hin ka'a. Latti sun dhalootaa haga dhalootaatitti hin onti; nami tokkolle deebi'ee haga bara baraa achi keessa hin dabaru.

¹¹ Cululle'ee fi dhaddoon lafa san hin qabatan; urungu'uu fi harraaqessi mana achitti hin ijaaratan; Waaqi lafa san wonni tokkolle akka irratti hin hanne godhee hin onsa.

¹² Nami waamanee mootii godhanu, qondaaltota isaanii keessa hin jiru; sooreyyiin isaanii marti ijumaa hin badan.

¹³ Mana mootummaa isaaniititti qoreen hin latti; qachaa isaanii ka dalleya dhaka'aatiin marfametti doobbi'ii fi qumi'uuduun hin latti; addee jedalli fi urunguun itti galanu hin te'a.

¹⁴ Bineensoti goomole'eetii fi woraabessi achitti wolitti hin qabaman; durriisoti halkaniille achi wol waaman; addee fooraalle achitti hin dhaggatan.

¹⁵ Urunguun achitti mana ijaarattee, quuphaa buuttee, cuucuu dhoofattee, itti hin kabbiti; al-laatiin dhaltu'uu fi kormi achitti wolitti hin qabaman.

¹⁶ Kitaaba Mootii Waan Maraaj keessa barbaada'aatii dubbisa'a. Waan kana keessaa ka hafu tokkolle hin jiru; achi keessaa dhala'aa fi korma ka dhabu hin jiru. Mootiin Waan Maraaj afaan ifitiin tana waan ajajeef, ayyaanni isaa wolitti isaan qaba.

¹⁷ Inni isaaniif hixaa buuseera; harka ifitiin safaree lafa isaaniif qoodeera; isaan haga bara baraa lafa san hin dhaalan; isaan dhalootaa haga dhalootaatitti achi hin le'an.

35

Gammada Worra Wodamee

¹ Goomole'ee fi latti godduun hin gammaddi; gammoojjiin firinxiixxee,
akka daraara'aa hin daraarti.

² Goomoleen daraaraa hedduu daraartee,
guddoo firinxiixxee, hin ilillitti;
ulfinni gaara Libaanonii,
arnyi gaara Qarmelosiitii fi
dhooqa Shaaronii isi'iif hin kennama.

Nami marti ulfinna Mootii Waan Maraatiif fi

aranya Waaqa keennaa hin dhagga.

³ Harka dadhabe jabeessa'a;
      jilba lelleqelle jabeessa'a.

⁴ Worra gadhaan isaanii soda'aan qabameen,
      «Jabaadha'a; hin sodaatina'a!

Kunoo, Waaqi keessan diinota keessan haluu
      bayisaaf,
yakkaa isaan isin irratti hujaneef
      gatii isaan kaffalchiisiisaaf,
      isin ammoo fayysiisaaf hin dhufa» jedha'a.

⁵ Achiin duuba ilti worra balla'aa hin bananti;
      gurri worra duuda'aalle hin dhage'a.

⁶ Naafi akka gadansaa hin utaala;
      worri afaan duuda'aa, hin ilillisa.

Gammoojjii keessaa bisaan,
      goomolee keessaa maddi hin burqa;
⁷ maansi akka ibiddaa gubu baleessa hin te'a;
      lafa godduu keessaa bisaan hin burqa.

Addeen jeedalti keessa leetu
      marra, shonbooqqa'oo fi allaaduu hin baatti.

⁸ Achi keessa karaan guddaan hin baya;
      maqaan isaalle, «Karaa Woyyicha» hin jed-
      hama.

Karaa san irra kolbaa Waaqaa qofattuu deema
      malee,
      worri battiin irra hin deemu,
      worri gowwooleelle irra hin deemu.

⁹ Neenqi achi hin jiraatu;
      bineensi hamaan achi irra hin ideemu.

Worra wodame qofattuu achi irra ideema.

¹⁰ Worri Mootiin Waan Maraawode hin deebi'an;

faarfataa gara Xiyoonii hin galan.
 Kallacha gammada bara baraa mata'atti hin key-
 atan;
 isaan gammadaa fi qananummaa hin dhag-
 gatan;
 gaddaa fi aadiis isaan irraa hin fagaata.

36

Senaaheriib Yerusaalemitti Duule

¹ Hisqiyaas mootii te'ee woggaa kudhanii arfeesso'ootitti, mootiin Asoorii Senaaheriib, qachaa Yihuda'aa ka dalleya dhaka'aa qabu mara lolee qabate.

² Achiin duuba mootiin Asoorii Senaaheriib ajajaa loltoota ifii Rabshaaqee, loltoota hedduu woliin Laakiishi irraa addee mootichi Hisqiyaas jiru gara Yerusaalemii erge. Ajajaan loltootaa sun dhufee, anguree* baleessa gatiitti'iit ka karaa fichaa namicha woyaa dhiquu geessu bira dhaab-bate.

³ Achitti itti gaafatamaan mana mootumma'aa ilmi Hilqiiya'aa Eliyaaqim, barreessaan mana mootumma'aa Shebnaanii fi barreessaan dabarsi'ii ilmi Asaafii Yo'aan, gara isaa gad bayane.

⁴ Ajajaan loltootaa Rabshaaqueen Hisqiyaasitti isaan ergee, «Mootiin Asoorii guddichi, ‹Ati maan addattee bidhaa male teetta?»

⁵ Ati afaan callaan mala lolaatii fi hunna loltootootaa si'iif te'a seetaa? Ati eennu addattee na irratti kaate?

* **36:2 Anguree:** Karaa bisaan hidha qabame keessa yaa'u. † **36:2 Gatiitti'iit:** Yookiin gara olii jechuulle hin dande'ama.

⁶ Biyya Gibxi'ii ta akka shonbooqqoo caccaddee ta yennaa qabatanu harka namaa woraantee madeessituu addattaa? Mootiin Gibxi'ii nama isatti addatu maraaf akkasuma» jedha.

⁷ «Ati, ‹Nuuti Mootii Waan Mara Maraa Waaqa keennatti addanna› anaan yoo jette, inni Mootuma Waan Maraa ka ati, worra Yihuda'atii fi Yerusaalemiitiin, ‹Addee ciinca'aa tana duratti waaqonfatiisa qaddan› jettee, addee waaqonfanna'atii fi addee ciinca'aa balleessitee motii?

⁸ Amma koyiitii goottaa kiyya mootii Asoorii woliin wol morki; namoota farda irra tee'anee loluu dande'anu abbootii fardaa yoo qabaatte, ani fardoo kuma lama si'iif hin kenna.

⁹ Ati garreettaa fardaan harkifamuu fi abbootii fardaa ka worra Gibxi'iiittti addattulle, tajaajiltoota goottaa kiyyaa keessaa ka guddoo diqqa'aattuu ifi irraa dhooggatuu hin dandeettu.

¹⁰ Ani biyya tana fedha Mootii Waan Maraatiin ala lolee balleessiisaaf dhufe seetaa? Mootii Waan Maraatittuu, ‹Biyya tanatti duuliitii balleessi› anaan jedhe» jedhe.

¹¹ Achiin duuba Eliyaaqim, Shebnaa fi Yo'aan, ajajaa loltootaatiin, «Kolbaan dalleya dhaka'aa irra jirtu hin dhageettii, afaan Ibrootaatiin nutti hin dubbatin; nuuti waan beennuuf, afaan worra Sooriya'atii[‡] nu tajaajiltoota teetitti dubbadhu» jedhane.

¹² Inni deebisee, «Goottaan kiyya dubbii tana goottaa keessanii fi isin qofatti akka dubbadhuuf na erge isinitti fakkaataa? Namoota dal-

---

[‡] **36:11 Worra Sooriya'aa:** Bara durii Aaram jedhaman.

leya dhaka'aa irra jiranu worra akkuma keessan
udaan ifii nyaatu'uuf jiruu fi fincaan ifii unu'uuf
jiruuf akka dubbadhuuf na ergee motii ree?»
jedhe.

¹³ Achiin duuba ajajaan loltootaa sun dhaabba-
tee, qoonqoo ol qabatee afaan Ibrootaatiin, «Dub-
bii mootii guddaa Asoorii dhage'a'a!

¹⁴ Mootichi, «Hisqiyaas isin baasuu waan hin
dandeenneef, inni isin hin sobin» jedha.

¹⁵ Hisqiyaas, «Mootiin Waan Maraah dhugumaan
nu hin baasa; qachaan kуниле harka mootii
Asooriittti dabarfamee hin kennamu» jedhee
Mootii Waan Maraatitti akka addattanu isin hin
godhin.

¹⁶ Waan Hisqiyaas jedhu hin dhage'ina'a.
Mootiin Asoorii, «Na woliin araarama'a; gara
kiyya kowa'a; achiin duuba tokko tokkoon
keessan midhaan woyni'ii keessanii fi midhaan
harru'uu keessan hin nyaattan; boolla bisaanii
teessan keessaa bisaan hin untan.

¹⁷ Tun haga ani dhufee lafa akka lafa teessanii
fakkaattu, lafa midhaaniitii fi daadhii woyni'ii,
lafa daabbo'ootii fi lafa muka woyni'ii isin
geessutti teeti» jedha.

¹⁸ Hisqiyaas, «Mootiin Waan Maraah nu hin
baasa» jedhiisaan, yennaa isin dokonkorsu isa
hin caqasina'a! Waaqota gosa biyya adda addaa
keessaa, lafa ifii harka mooticha Asoorii jalaa ka
baase jiraa ree?

¹⁹ Waaqoti Haama'aatii fi Arphaadii eessa jiran
ree? Waaqoti Sefarwaayimiille eessa jiran ree?
Isaan qachaa Samaariya'aa harka kiyyaa baasa-
neeranii ree?

²⁰ Waaqota biyyoota tanaa mara keessaa lafa ifii harka kiyyaa ka baasuu dande'e kam ree? Mootiin Waan Maraattam Yerusaalem harka kiyyaa baasuu dande'a ree?» jedhe.

²¹ Mootichi Hisqiyaas, «Deebii isaaf hin kennina'a» jedhee waan isaan ajajeeruuf, kolbaan cadhitte; waan tokkolle hin deebinne.

²² Achiin duuba itti gaafatamaan mana mootumma'aa ilmi Hilqiyya'aa Eliyaaqim, barreessaan mana mootumma'aa Shebnaanii fi barreessaan dabarsii mana mootumma'aa ilmi Asaafii Yo'aan, gaddanee woyaa ifii tarasaasane; gara Hisqiyaasii mootichaa dhaqanee, waan ajajaan loltoota Asoorii dubbate isatti himane.

37

Hisqiyaas Akka Isaayaas Isa Gorsu Gaafate (2 Mot. 19:1-7)

¹ Mootichi Hisqiyaas tana yennaa dhage'e, gaddee woyaa ifii tarasaase; woyaa gaddeelle uffatee gara Galma Mootii Waan Maraattam seene.

² Inni itti gaafatamaan mana mootumma'aa Eliyaaqim, barreessaan mana mootumma'aa Shebna'aa fi hayyootaa keessaa worra jaarsole'etti woyaa gaddaa uffisee, gara Isaayaasii raagicha ilma Amosii isaan erge.

³ Isaan Isaayaasiin, «Mootichi Hisqiyaas, Barri kun bara rakkinnaa, bara adabbi'iitii fi bara salphinnaa ti; akka dubartii deyiisa geetee hunna ittiin ciniinsifattee deettu dhadduu ti.

⁴ Dubbii ajajaa loltootaa Rabshaaqeenii ta goottaan isaa mootiin Asoorii isa ergee, Waaqa jiraata'atti akka inni murgu godhe tana dhage'ee,

Mootiin Waan Maraai Waaqi keeti isa hin adaba fa te'aa, worra hafeef daadimadhu» jedhane.

⁵ Tajaajiltooti Hisqiyasii mootichaa gara Isaayaasii yennaa dhufane,

⁶ inni isaaniin, «Mootiin Waan Maraai, goottaa keessaniin, »Dubbii tajaajiltooti mootii Asoorii na faanshessite waan dhageetteef hin sodaatin.

⁷ Kunoo, ani ayyaana akka inni oduu dhage'ee gara biyya ifii deebi'u isa godhu isaaf hin kenna; achitti shallaaga'aan akka inni du'u hin godha» jedheera, jedha'atii itti hima'a» jedhe.

Senaaheriib Ammalle Mooticha Yihuda'atitti Roorrise

⁸ Mootiin Asoorii qachaa Laakiishii lakkissee akka deeme, ajajaan loltoota Asoorii dhage'ee yennaa deebi'e, inni qachaa Liibna'aa loliisatti jiruun dhagge.

⁹ Mootiin Itoophiya'aa* Tiirhaaqaan akka isa loliisaaf dhufaaru Senaaheriib yennaa dhage'e, Hisqiyasitti namoota ergee,

¹⁰ «Ee Mootii Yihuda'aa Hisqiyas! Waaqi ati itti addattu sun, »Yerusaalem harka mootii Asoori-ititti dabarfantee hin kennantu» jedhee si hin sobin.

¹¹ Kunoo, ati waan moototi Asoorii biyyoota mara godhane, akka isaan ijumaa isaan balleessane dhageetteerta; ati hin baata seetaa?

¹² Kolbaa qachaa Gozaanii, kolbaa qachaa Kaaraanii fi kolbaa qachaa Rezeefii, akkasuma kolbaa Edenii ta Tel-Asaar keessa leetuu ta

---

* **37:9 Itoophiyaa:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kenname ilaali.

abbootiin tiyya ta durii balleessite, Waaqoti gosa biyya adda addaa isaan baasaneeranii ree?

¹³ Moototi qachoota Haamaatii, Arphaadii, Sefarwaayimii, Henaatii fi liwaa meet ree?» jedhe.

Daadimata Hisqiyaasii

¹⁴ Mootichi Hisqiyaas worra ergame irraa xalayaa fuudhee dubbise; achiin duuba gara Galma Mootii Waan Maraah qhaqee, xalayaa san Mootii Waan Maraah duratti diriirsee,

¹⁵ isa daadimatee,

¹⁶ «Ee Mootii Waan Maraah Ka Waan Mara Dadde, Waaqa Israa'elii, ka dada ol-gubba'aa ta koola qadduun[†] gubbaa barcumaa mootumma'aa irra teetteertu, Waaqi mootota biyya lafaa maraa si qofa; ati lafaa fi ol-gubbaa daddeerta.

¹⁷ Ee Mootii Waan Maraah, gurra keeti gara keenna deebifadhuu dhage'i; ila teetille banadhuutii ilaali; jecha Senaaheriib si Waaqa jiraataa arrassiisaaf erge dhage'i.

¹⁸ Ee Mootiin Waan Maraah, moototi Asoorii gosa biyya adda addaatii fi lafa isaanii mara dhugumaan balleessaneeran;

¹⁹ waaqota isaaniille ka dhaka'aa fi muka irraa harka namaatiin bocamanee hujamane gubanee balleessaneeran.

²⁰ Ammale, ee Mootii Waan Maraah Waaqa keenna! Mootummaan lafaa marti, Mootiin Waan Maraah Waaqi si qofa akka te'e akka beekanuuf, harka mootii Asoorii jalaa nu baasi» jedhe.

Ergaa Isaayaas Mooticha Hisqiyaasitti Erge

[†] **37:16 Dada ol-gubba'aa ta koola qaddu:** Dadi koola qaddu ta dhaggama Waaqaa bakka buutu.

21 Achiin duuba ilmi Amosii Isaayaas ergaa gara Hisqiyaasii ergee, «Mootiin Waan Maraa Waaqi Israa'elii, ‹Ani waan ati marroo Senaaheriibii mootii Asooriitiif daadimatte dhage'eera› jedha.

22 Mootii Waan Maraa marroo isaatiif, ‹Ee Senaaheriib, kolbaan Yerusaalemii si tuffattee sitti murgiti; si'ii dheettuun kolbaan Yerusaalemii si duubaan sitti kolliti.

23 Ka ati arrassitee fi ka ati faanshessite eennu? Ati eennu irratti barooddee ila teeti baache? Ana woyyicha Israa'elii irratti motii? jedha

24 Ati karaa ergantoota teetiitiin, Mootii Waan Maraa irratti murgitee, ‹Ani garreetaa kiyya ka fardaan harkifamu heddu'uun gara qaccee gaarotaatitti, qaccee gaarota Libaanoniititti ol bayeera; qaccee gaarota sanii irraa hindheensa dhedheera'aa fi birbirsa dadansaa jijjisseera; gara gongomaa ciggaa addee ol kaate irra jiru keessa seeneera.

25 Biyya ormaa keessatti boola bisaanii qotee, bisaan achii uneera; faana mila kiyyaatiin la-goota Gibxi'ii mara gosseera› jette.

26 «Mootiin Waan Maraa, ‹Waan amma te'e kana akka ani qopheesse, bara heddu'uun dura karroora akka baase, qachoota dalleya dhaka'aa qabanu akka ati butuchitu, tuulaa kosi'iille akka ati isaan gootu, akka ani godhe ati hin dhageennee?

27 Kolbaan qachoota san keessa leetu hunna dhaddee, sodaattee qaanotteerti; akka biqiltuu diida keessaa yookiin akka marra lattu'uu, akka marra mana irratti latee, akka midhaan qilleensaan qooree te'aneeran.

28 «‹Ani ammoo ka'aa fi teessoo teeti, bayaa fi gala keeti, aari'iin na irratti ka'iisa keeti beekeera.

29 Ati aari'iin na irratti waan kaateef, kooriisa keetille waan dhage'eef, ani saganaa kiyya fun-naan keetitti, bixaala kiyya afaan keetitti keyee, karuma dhutte si deebisa› jedha› jedhe.

30 Isaayaas ammalle mooticha Hissqiyaasiin, «Tun beessisa si'if hin teeti: ‹Baranaa fi bara dhufu midhaan haaga'ee hin nyaatta; woggaa sadeesso'oo ammoo midhaan facaathee hin haam-matta yookiin muka woyni'ii dhaabbattee mid-haan isi'ii hin nyaatta.

31 «Sanyii Yihuda'aa keessaa worri miliqee hafe,
akka mukaa hidda gad yaafatee
midhaan hedduu hin buusa.

32 Worri Yerusaalem keessatti baraaree hafanee fi
worri gaara Xiyoonii irratti lubbu'uun hafane
hin dhufan;
hinaaffaan Mootii Waan Maraa Ka Waan
Mara Dadee
tana hin gooti› jedhe.

33 «Tanaaf Mootiin Waan Maraa marroo mootii
Asoorii, ‹Inni qachaa kana hin seenu yookiin
daaya as itti hin darbatu; wontee qabattee itti hin
dhikaattu yookiin kushee itti hin ijaarratu.

34 Inni karuma dhufe deebi'a malee, qachaa
kana hin seenu. Ani Mootiin Waan Maraa tana
dubbadheera.

35 Ani ulfinna kiyyaa fi waadaa tajaajilaa kiyya
Daawitii galeef jedhee, qachaa kana hin eega; hin
hamburalle'e› jedheera› jedhe.

36 Achiin duuba ergamaan Mootii Waan Maraa
bayee, quttuma worra Asoorii keessatti, namoota

kuma dhibba tokkoo fi kuma saddeettamii shan ij-jeese; boruyyaa ganama namooti yennaa ka'anu, nami marti du'eeruun dhaggane.

³⁷ Achiin duuba mootiin Asoorii Senaaheriiib, addee quttumaa san lakkisee gara qachaa Nanawwe'ee deeibi'ee achi le'e.

³⁸ Gaafa tokko inni galma seenee waaqa ifii ka «Nisroo» jedhamu waaqonfatiisatti adoo jiruu, ilmaan isaa Adraamelekii fi Shaarezer shallaaga'aan isa ijjeesanee, gara lafa Araaraatiiittti baqatane; addee isaatitti ilmi isaa Esaar-hadon mootii te'e.

38

Hisqiyaas Dhibamee Fayye

(*2 Mot. 20:1-11; 2 Dab. 32:24-26*)

¹ Bara san mootichi Hisqiyaas guddoo dhibamee du'uu geyeeraayyu; Isaayaasiin raagichi ilmi Amosii gara isaa dhaqee, «Mootiin Waan Mara, *Ati hin duuta malee, dhibee teeti irraa waan hin fayyineef, waan mara midhaaffadhu siin jedha*» jedheen.

² Achiin duuba Hisqiyaas fuula ifii gara dhaaba manaa garagalee Mootii Waan Mara daadimatee,

³ «Ee Mootii Waan Mara, ani addatatumma'aa fi gadhaa tokkochaan si tajaajilee, yennaa mara waan si duratti dansaa te'e akka huje qaabadhu» jedhee laaleffatee bowe.

⁴ Achiin duuba jechi Mootii Waan Mara gara Isaayaasii dhufee,

⁵ «Dhaqitii Hisqiyaasiin, *Ani Mootiin Waan Mara Waaqi abbaa keeti Daawitii daadimata*

keeti dhage'eera; imimmaan teetille dhaggeera;
ani bara jiruu teetii irratti woggaa kudhanii shan
hin ede'a.

⁶ Ani si'ii fi qachaa Yerusaalemii kana harka
mootii Asoorii jalaan hin baasa; ani qachaa kanalle
hin eega, jedhi» jedheen.

⁷ Isaayaas deebisee, «Mootiin Waan Mara
waadaa si'iif gale kana akka muummessuuf,
beessisi inni si'iif kennu kana:

⁸ Inni, «Kunoo, gaaddisa adu'uun yaabbannoo
Ahaazii irratti gad gale kana, tarkaaffii kudhan
gara duubaa akka deebi'u hin godha» jedheera»
jedhe. Maarre gaaddis tarkaaffii kudhan gara
duubaa deebi'e.

⁹ Mootiin Yihuda'aa Hisqiyaas dhibee ifii irraa
fayyeen duuba, waan asii gad jiru barreesse:

¹⁰ Ani, «Wodhakkaa bara jiruu tiyyaatitti
gara karra addee worri du'e jiruu dhaqaa
ree?

Barri kiyya ka hafelle na irraa saamamaa
ree?

¹¹ Ani deebi'ee lafa worra jiraata'aatitti
Mootii Waan Mara,
biyya lafaa irralle'etti namoota hin dhaggu.

¹² Akkuma dunkaaniin tissitootaa buqqaatu,
barri jiruu tiyyaa na irraa hin fudhatama;
akkuma worri woyaa dhowu woyaa maru,
akkasuma jiruun tiyya hin maranti;
akkuma nami woyaa dhowu
waan woyaa dhowee itti maru
irraa woyaa muru,
jiruun tiyyalle,
guyyaa tokko keessatti hin muranti.

- 13 Ani haga latti bariitutti qarqaarsa dhaggatiisaaf
iyya;
inni ammoo akka neenqaa lafee tiyya mara
caccassa;
guyyaa tokko keessatti jiruu tiyya mura.
- 14 Ani akka sinbirree doogo'oo* iyya;
akka saphaliisaalle aada;
ilti tiyya gara ol-gubba'aa ilaaliisaan dadhad-
deerti.
Ee Mootii Waan Maraa,
ani rakkadheera,
na qarqaar.
- 15 Eega inni natti dubbatee,
tana godhe ani ammoo maan jedha ree?
Jiruun tiyya waan natti hadhootteef
bara jiruu tiyyaa mara
gad ifi qabee tiradha.
- 16 Ee Mootii Waan Maraa,
kolbaan jecha keetii fi waan ati gootuun leeti;
ayyaanni kiyyalle tanaan jiruu dhaggata;
ati na fayyittee, akka le'u na goote.
- 17 Dhugumaan wonni ani rakkadhee farreef,
bu'aa tiyyaaf.
Ati boolla badi'ii irraa na eedde;
cubbuu tiyya mara naaf lakkitte.
- 18 Qileen si hin galateeffattu;
duuti si hin leellifattu;
worri du'e addatamummaa teetitti addii hin
godhatu.
- 19 Akkuma ani si leellifadhu,
worri jiru'uun jiru si leellifatan;

---

* **38:14 Sinbirree doogo'oo:** Sinbirreen kun ka bara durii *Gujiin faroo hima* jedhu fakkaata.

addatamummaa teeti
abbootiin ijoollee ifiittiti hin himan.

²⁰ «Mootiin Waan Maraa na hin fayyisa;
tanaaf bara jiruu teenaa mara
meya faaru'uutiin
Galma Mootii Waan Maraa keessatti faar-fanna» jedhe.

²¹ Isaayaas, «Midhaan harru'uu irraa xaltaa huja'aatii,
iita Hisqiyaasii irra keya'a; innille hin fayya» jedheeraayyu.

²² Hisqiyaasille, «Ani gara Galma Mootii Waan Maraa
akka ol bayu beessisi maan?» jedhee gaafateeraayyu.

39

Ergantoota Baabilon Irraa Dhutte (2 Mot. 20:12-19)

¹ Yennaa san mootiin Baabilonii ilmi Baladaanii Merodaak-Baladaan, Hisqiyaas dhibamee akka fayye dhage'ee, xalaya'aa fi kennansa isaaf erge.

² Hisqiyaas ergantoota san gammadaan fud-hatee, karra mana karri mootumma'aa keessatti kuufame keessa jirtu mara meetii, worqii, ud-dowaa adda addaa, fiqiree gatii guddo'oo, mana meya woraanaa ka karra mana mootumma'atii fi karra mootummaa isaa keessatti dhaggantu mara tokkolle adoo hin hamburin isaanitti mud-hise.

³ Achiin duuba raagichi Isaayaas gara Hisqiyaasii mootichaa dhaqee, «Worri kun maan si'iin jedhane? Isaan eessaa dhufane?» jedhee gaafate;

Hisqiyaas deebisee, «Isaan biyya fago'oo Baa-bilon irraa dhufane» jedhe.

⁴ Maarre Isaayaas, «Isaan mana mootumma'aa keeti keessatti maan dhaggane?» jedheen.

Hisqiyaas deebisee, «Isaan waan mana mootumma'aa kiyya keessaa mara dhagganeeran; karra tiyya keessaa wonni ani isaanitti hin mud-hisin tokkolle hin jiru» jedhe.

⁵ Achiin duuba Isaayaas mootichaan, «Jecha Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dadee dhage'i!

⁶ Mootiin Waan Maraa, «Karri mana mootummaa teeti keessaatii fi karri abbootiin teeti ta durii haga adhaa wolitti qabatte marti gara biyya Baabilonii guyyaan fudhatamanu hin dhufa; wonni tokkolle si'iif hin hafu.

⁷ Ilmaan teeti ta uumattu keessaa gariin gara biyya Baabilonii hin fudhataman; mana mootummaa mootii Baabilonii keessatti gunessota te'anee hin tajaajilan» jedha» jedhe.

⁸ Achiin duuba Mootichi Hisqiyaas, «Haga ani jiru nageennii fi gabbiin hin te'a» jedhee waan yaadateef, Isaayaasiin «Jechi Mootii Waan Mara ka ati dubbatte dansa'a» jedhe.

40

Jecha Addi'ii

¹ Waaqi keessan, «Jajjabeessa'a;
kolbaa tiyya jajjabeessa'a!

² Gadhi-laafumma'aan
Kolbaa Yerusaalemiititti dubbadha'aatii,
itti lallaba'a;
barri garbummaa isaanii dhumateera;
gatii cubbuu ifii maraaf,

harka Mootii Waan Maraai irraa
adabbii dachaa lama fudhataneeran» jedha.

3 Qoonqoon nama goomolee keessaa lallabu
tokkoo,

«Goomolee keessatti
karaa Mootii Waan Maraai qopheessa'a;
Gammoojiji keessatti
karaa guddaa Waaqa keennaaf qajeelcha.

4 Dhooqi martinuu hin guutti;
koobii fi gaarri martinuu hin diriiran.
Latti bu'aa bayiin hin qajeelti.
Latti kattattaan wol hin qixxootti.

5 Achiin duuba ulfinni Mootii Waan Maraai hin
mudhata;
Mootiin Waan Maraai ifumaafuu waan dub-
bateef,
nami marti tana hin dhagga» hin jedha.

6 Qoonqoon takka, «Iyyi» naan jette.

Anille, «Maan jedhee iyya?» jedhee gaafadhe.

Qoonqoon sun, «Nami marti akka marraa ti;
ulfinni isaanii marti akka daraaraa diida
keessaa ti.

7 Yennaa Mootiin Waan Maraai hafuura itti
baafatu,
marri hin qoora;
daraaraalle hin harca'a;
dhugumaan kolbaan akka marraa ti.

8 Marri hin qoora;
daraaraalle hin harca'a;
jichi Waaqa keennaa ammoo,
haga bara baraa jabaatee le'a» jette.

⁹ Ee isin worri Xiyoontti oduu gammadaa hintanu,
gaara dheera'atti ol baya'a.
Ee isin worri Yerusaalemitti oduu gammadaa hintanu,
qoonqoo teessan ol-qabadha'atii iyya'a;
qoonqoo teessan ol qabadha'a, hin sodaatina'a!
Qachoota Yihuda'aatiin,
«Waaqi keessan kunoo ti!» jedha'a.

¹⁰ Kunoo, Goottaan Mootiin Waan Mara,
hunnaan hin dhufa;
irree ifitiille'een hin bulcha.
Kunoo, gatiin inni kenu,
harka isaa jirti;
waan kaffalu ifi duraa qaba.
¹¹ Inni akka tisse'ee, hoolee ifii hin tissa;
inni akka ilmoolee hoole'ee
harka ifitiin wolitti qabaa, habbaarata;
haadhotii ilmoole'ee malaan sooreessa.

Ka Waaqaan Wol Qixxowu Eennu

¹² Bisaan ooboo harka ifitiin ka safare,
yookiin ol-gubbaa taakkkuu ifitiin ka mike*
eennu?
Yookiin eentu biyyee kollonjo'otti naqee fixuu
dande'a?
Eentu gaarotaa fi koobota madaala irra keyuu
dande'a?
¹³ Eentu qalbii Mootii Waan Mara hubatee,
isatti gorsee isa barsiisuu dande'e?
¹⁴ Beekkumsa dhaggatiisaaf,
Mootiin Waan Mara eennu gorsa gaafate?

---

* **40:12 Mike:** Taakkkuu meeqa akka teetu ilaale jechu'u.

Karaa qajeelaa eentu isa barsiise?
 Eentu beekkumsa isa barsiise?
 Yookiin eentu daandii hubatiisaa isatti mud-hise?

¹⁵ Gosi biyya adda addaatuu
 akka copha bisaanii ka sakkeeloo keessaa ti;
 isaan akka bukuu madaala irraa ti;
 kunoo, inni oddoolota akka bukuun kaatu hin kaasa.

¹⁶ Muki Libaanon keessaa
 ibidda addee ciinca'aatiif hin gewu;
 bineensoti achi keessaalle
 ciinca'aaf hin geyanu.

¹⁷ Gosi biyya adda addaa
 isa duratti womaa moti;
 isaan isa duratti
 waan tokkolle'etti hin laakkowamanu.

¹⁸ Waaqa eennuun wol fakkeessitan?

Yookiin fakkii tamiin wol fakkeessitan?

¹⁹ Waaqa dharaa, nama hujii harkaa beekutti boca;
 nami worqii baqisiisu worqii itti gonfa;
 haachaba meeti'iille itti seesa.

²⁰ Nami deegi kennansa akkasii kennisaaf hin dandeenne,
 muka dafee hin hurroonne filata.
 Fakkii hin jinne dhaabbiisaaf,
 ogeessa nama hujii harkaa beeku barbaadata.

²¹ Isin hin beennee ree?
 Isin hin dhageennee?

Durii jalqabee
 isinitti hin himannee?

Biyyi lafaa haga dadantee
isin hin hubannee ree?

²² Inni biyya lafaatiin gubbaa
barcumaa mootummaa ifii irraa tee'a;
kolbaan biyya lafaa isa duratti akka korophi-
isaa ti;

Inni ol-gubbaa akka golla'aa hin dirirsa;
akka dunkaanii keessa le'anuulle hin dhaaba.

²³ Inni qondaaltota akka womaa hin te'initti,
bulchitoota biyya lafaalle akka hin jirree
godha.

²⁴ Isaan akka biqiltuu
reefuu dhaabanteetii fi akka midhaan reefuu
facaafamee,
adoo hiddi isaanii hin qabatin,
inni hafuura itti baafannaan goddeetii fi
akka hicaacee hobonbolattiin haxoottee ti.

²⁵ Waaqi Woyyichi, «Ana eennuun wol fakkeessi-
tan?

Ka na woliin wol qixxe'ee eennu?» jedha.

²⁶ Ol jedha'atii gara ol-gubba'aa ilaala'a;
urjoota tana mara eentu dade?

Inni akka loltootaa tokko tokkoon gad baasaa
isaan laakkowaa,
maqaa maqa'aan isaan mara waama;
inni hunna guddo'oo fi
jabeenna guddaa waan qabuuf
isaan keessaa tokkolle hin badu.

²⁷ Ee Yaaqoob, ee Israa'el,
«Karaan kiyya Mootii Waan Mara duraa
dhokateera;
Waaqi haajaa kiyya naaf hin ilaalle»
jettee maaf gungunta?

²⁸ Ati hin beennee? Ati hin dhageennee?

Mootiin Waan Maraa Waaqa bara baraa ti;
 biyya lafaa duudii ka dade isa;
 Inni ijumaa hin dadhabu yookiin hin laafu;
 eennulle hubantii isaa qorqoree bira gewuu
 hin dande'u.
²⁹ Inni worra laafeef
 jabeenna hin kenna;
 worra dadhabeef hunna hin ede'a.
³⁰ Ijoolleen hin dadhaddi; hin laattille'e;
 dargaggootille gufathee hin jiddi.
³¹ Worri Mootii Waan Maraa addatu ammoo,
 hunna ifii hin haareffatan.
 Isaan akka risa'aa koolaan hin ka'an;
 hin rukkisan; hin laafanu; hin ideeman; hin
 dadhabanu.

41

Waaqi Israa'el Hin Qarqaara

¹ Mootiin Waan Maraa,
 «Isin worri oddoola keessaa, na duratti cadhisa'a!
 Gosi biyya adda addaa jabeenna ifii haaref-
 fattee,
 gara kiyya dhikaattee dubbattuu ti;
 addee mura'aatitti wol dhagginuu ti.

² «Balchumma'aan akka tajaajiluuf,
 karaa aduun baatu irraa
 kakkaasee ka isa waame eennu?
 Inni gosa biyya adda addaa dabarsee isatti
 kenne;
 moototi akka isaaf bitamanu godhe.
 Innille shallaagaa ifitiin akka buku'uu isaan
 godhe;
 guubee ifitille'een

akka qilleensa hicaacee haxowuu
isaan bittinneesesse.

³ Inni isaan ari'aa, rakkoo malee dabare;
karaa miilli isaa qara irra ideemee hin
beenne deeme.

⁴ Tun akka teetu ka godhee fi ka muummesse,
Jalqabumaayyuu dhalooti marti
akka jiraatanu ka godhe eennu?

Ani Mootiin Waan Mara ka dhaloota duraatii fi
dhaloota duubaa wolille'een jiru,
ani isuma.

⁵ «Kolbaan oddoolota keessa leetu
waan ani godhe kana dhaggitee sodaatte;
worri qaccee biyya lafaa jirulle romme;
isaan wolitti qabamanee gara kiyya dhufane.

⁶ Isaan marti wol hin qarqaaran;
nami tokko nama kaaniin, ‹Jabaadhu!› hin
jedha.

⁷ Nami hujii harkaa beeku
nama worqii baqisiisu hin jajjabeessa;
ka burrisaan wol qixxeessu,
ka boraatii irratti sibiila tumu jajjabeessa.
Inni hujiin sibiila wolitti qassiisiisaa
tun, ‹Dansa'a› jedha;
fakkiin sun akka hin jinneef
misimaaraan dhowa.

⁸ «Ee Israa'el, tajaajilaa kiyya,
Yaaqoobii ani filadhe,
ati sanyii Abrahaamii jaala kiyyaa ti.

⁹ Ani qaccee biyya lafaatii si fide;
biyya fago'oo irraa si waame;
ani si'iin, ‹Ati tajaajilaa kiyya› jedhee,

si filadhe malee, si hin ganne.

¹⁰ Ani si woliin waan jiruuf hin sodaatin!

Ani Waaqa keeti waan te'eef hin rifatin!

Ani si hin jabeessa; si hin qarqaara;

harka kiyya middicha balchichaan ol si hin
qaba.

¹¹ «Kunoo, worri sitti aare martinuu
hin fokkifata; hin qaanolalle'e.

Worri si irratti ka'u
akka hin jirre te'anee hin badan.

¹² Ati diinota keeti yoo barbaaddelle,
isaan hin dhaggitu;
worri si lolu akka waan hin jirree hin te'an.

¹³ Ani Mootii Waan Maraa Waaqa keeti,
ka harka keeti middicha qabee,
«Hin sodaatin; ani si qarqaara» jedhu.

¹⁴ Mootiin Waan Maraa keeti ka si wodu,
Wooyichi Israa'elii,
«Ani waan si qarqaaruuf,
ee Yaaqoobii dadhabaa akka corroqaa,
Israa'elii kolbaa diqqoo tana, hin sodaatin»
jedheera.

¹⁵ Kunoo, ani meya midhaan ittiin dhowanu,
haareya qara qabuu fi
ka ilkaan hedduu qabu si hin godha.
Ati gaarota irra sirbitee hin butuchita;
koobotalle akka hisaace'ee hin goota.

¹⁶ Ati isaan hin hafarsita;
qilleensi isaan ol fudhata;
bubbeelle isaan hin bittinneessiti.

Ati ammoo Mootii Waan Maraatitti hin gam-
madda;

Woyyicha Israa'eliitiin hin koorta.

¹⁷ Worri hiyyeeyyi'ii fi worri rakkataan,
bisaan hin barbaadatan;
ammoo hin dhaggatanu;
arrabi isaanii dheebu'uun gogeera.

Ani Mootiin Waan Maraamammoo
daadimata isaaniitiif deebii hin kenna;
ani Waaqi Israa'elii isaan hin lakkisu.

¹⁸ Ani koobota godduu irraa lagi akka yaa'u;
dhooga keessaa maddi akka burqu hin godha.

Goomolee gara baleessaa,
lafa godduu gara maddaa hin deebisa.

¹⁹ Ani goomolee keessatti birbirsi,
muki gololchaa, muki bisile'ee fi ejersi
akka latanu hin godha.

Gammoojjii keessalle'etti
hindheensii fi muki hindheensa fakkaatu
ka adda addaa akka woliin dhaabamanu hin
godha.

²⁰ «Maarre kolbaan marti waan kana dhaggitee
hin beetti; harki Mootii Waan Maraana tana akka
godhee fi Woyyichi Israa'elii tana akka dade nami
marti qalbeeffatee hin hubata» jedhe.

Mootiin Waan Maraawaaqota dharaa Hin Morna

²¹ Mootiin Waan Maraawaa, mootichi Israa'elii,
«Haajaa keessan dhikeeffadha'a! Falmii teessanille
himadha'a!

²² «Waan gara duraa te'uuf jiru
akka nutti himanuuf,
waaqota dharaa keessan as fida'a;
nuuti akka qalbeeffannuuf,
muummee isi'ii akka beennuuf,

waan tanaan qara te'eeru
yookiin waan gara duraa te'uuf jiru nutti
hima'a.

- ²³ Akka isin waaqota teetane akka beennuuf,
me waan ammaa achi te'u nutti hima'a.
Nuuti rifannee akka sodaannuuf,
waan dansaa yookiin waan hantuu huja'a.
- ²⁴ Isin womaayyuu moti;
hujiin teessanille ijumaa bu'aa hin qaddu;
nami isin waaqonfatulle ka diqatame.

²⁵ «Ani kaaba irraa nama tokko kakkaaseera;
innille hin dhufa;
gara aduun baatuun ka dhufu
ka maqaa kiyya waammatu,
Inni akkuma nami faara dhowu
biyyee faaraa dhidhiitu,
bulchitoota akka dhoqqe'ee hin dhidhiita.

- ²⁶ Nuuti waan kana akka beennuuf,
ka duraan dursee dubbate eennu?
Nuuti, «Inni dhugaa jedhe» akka jennuufille,
ka dur dubbateeru eennu?
Eennulle hin dubbanne.

Nami waan kana dubbate tokkolle hin jiru;
jecha keessan ka dhage'e tokkolle hin jiru.

- ²⁷ Duraan dursee Xiyooniin, «Ilaa, kunoo,
isaan dhufisatti jiran» jedhee ka hime ana;
Yerusaalemille'eef ergamaa oduu gammadaa
himu
ka erge ana.

²⁸ Ani gara waaqota dharaa yennaa ilaalu,
isaan keessaa gorsa ka kennu hin jiru;
yennaa ani isaan gaafadhulle
ka deebii naaf kennu hin jiru.

²⁹ Kunoo, waaqoti dharaa kun marti dhara;
 waan tokkolle godhuu hin dande'anu;
 fakkiin isaaniille qilleensa duwwa'a» jedha.

42

Tajaajilaan Mootii Waan Maraa

- ¹ Mootiin Waan Maraa, «Tajaajilaan kiyya
 ka ani ol qabee fi ka ani filadhe,
 ka ani itti gammadu kana.
 Ani ayyaana kiyyaan isa hin guuta;
 inni gosa biyya adda addaatiif haqa hin fida.
- ² Inni hin iyyu yookiin qoonqoo ifi ol hin qabatu;
 qoonqoo ifiille karaa irratti hin dhageessisu.
- ³ Inni shonbooqqoo dhodhootelle hin cassu;
 ifa dhaamiisa geyelle hin dhaanfu;
 inni addatatumma'aan haqa hin fida.
- ⁴ Inni haqa biyya lafaa irratti
 hada fidutti,
 hin dadhabu, addiille hin kutatu.
 Worri oddoola keessa le'u
 seera isaa addii godhatan» jedhe.
- ⁵ Mootiin Waan Maraa
 Waaqi ol-gubbaa dadee diriirse,
 biyya lafaatii fi
 waan isii keessa jiru mara ka dade,
 lafa tana irratti namootaaf hafuura ka kenne,
 worra lafa irra le'u maraafille jiruu ka kenne,
- ⁶ «Ani Mootiin Waan Maraa
 balchumma'aan si waameera;
 ani harka si qabee, si eega;
 kolba'aaf gondooroo,
 gosa biyya adda addaatiif

ifa akka teetu si godheera.

⁷ Ila worra balla'aa akka bantu,
worra hidhame akka hiittu,
worra dukkana mana hidha'aa keessa jirulle
akka baattu si godha.

⁸ «Ani Mootii Waan Maraa ti;
maqaan kiyya isuma kana;
ani ulfinna kiyya waaqota dhibi'iif,
leellisa kiyyalle waaqota dharaatiif hin
kennu.

⁹ Kunoo, wonni dur dubbatante muummotteerti;
ani waan haareya isinitti dubbadha;
adoo isiin hin te'in isinitti beessisa» jedhe.

Faaruu Leellisaa

¹⁰ Isin worri abbaayaa irra ideentanu,
isin dadi achi keessa leetanu marti,
isin worri oddoola keessaa
ka achi leetanu marti,
faaruu haareya Mootii Waan Maraatiif
faarsa'a;
haga qaccee lafaatille'etti isa leellifadha'a.

¹¹ Goomole'ee fi qachooti achi keessa jiranu,
qoonqoo ifii ol qabatanuu ti;
worri Qedaar keessa le'u,
isa leellisanuu ti;

Worri qachaa Selaa keessa le'u
gammadaan faarsuu ti;
worri gaara gubba'aalle ilillisuu ti.

¹² Isaan Mootii Waan Maraatiif
ulfinna kennanuu ti;
leellisa isaal
worra oddoola keessaatitti lallabanuu ti.

¹³ Mootiin Waan Maraa

akka nama hunnaamessaa hin duula;
 akka nama gootaa hinaaffaan isaa
 isa keessaa hin kakkaati;
 inni qoonqoo gundo'oon geerarsa lolaa hin
 geerara;
 diinota ifille hin injifata.

14 Mootiin Waan Maraa,
 «Ani yennaa hedduu cadhisee,
 sarmee, ifi qabadhe;
 amma ammoo akka dubartii ciniinsifattuu
 hin iyya, itanaa, hin hargana.

15 Ani koobotaa fi gaarota hin onsa;
 waan isaan irratti late mara hin gossa.

Laga oddoola hin godha;
 baleessalle hin gossa.

16 «Worra ballaa karaa isaan hin beenne irra,
 daandii dur isaan deemanee hin beenne irra,
 ani isaan hin sooressa;
 ani isaan duratti dukkana ifa hin godha;
 daandii kattattaalle wol hin qixxeessa.

Ani tana isaaniif hin godha;
 isaan hin lakkisu.

17 Worri waaqota dharaatitti addattu,
 ka fakki'iin, «Isin waaqota keenna» jedhu,
 deebi'anee hin qaanowan.

Israa'el Mootii Waan Maraa Caqasuu Didde

18 «Isin worri duudaan dhage'a'a!
 Isin worri ballaan ilaala'aa, dhagga'a!

19 Tajaajilaa kiyya malee, ballaan eennu?
 Ergamaa ani erge malee,
 duudaan eennu?
 Ka akka nama ifi naaf kennee,

yookiin ka akka tajaajilaa kiyyaa ballaan
eennu?

20 Ee Israa'el, isin waan hedduu dhaggitaneertan;
ammoo hin qalbeeffanne;
gurri keessan bana'a;
ammoo waan tokkolle hin dhageettanu»
jedhe.

21 Mootiin Waan Maraa balchummaa ifitiif jed-
hee,
seera ifii gudda'aa fi
ka ulfinna qabu godhiisa jaalate.

22 Kolbaan tun ammoo, saamantee booji'anteerti;
isaan marti boolla keessatti qabamanee,
manni hidha'aa isaanitti cufameera;
isaan saamamaneeran;
nami isaan baasu hin jiru;
isaan booji'amaneeran;
ka, «Isaan deebisa'a!» jedhu hin jiru.

23 Isin keessaa tana ka caqasu eennu?
Waan dhufu'uu jirulle eentu dhage'ee, qalbe-
effata?

24 Yaaqoob worra saamutti dabarsee ka kenne
eennu?
Israa'el worra booji'utti dabarsee ka kenne
eennu?

Mootii Waan Maraa ka nuuti fuula isaa duratti
cubbuu hunye sanii motii ree?

Nuuti karaa isaa hin hordonne;
seera isaatifiille hin ajajanne.

25 Tanaaf inni aarii ifii ta bobeettuu fi
woraana hamaa nutti fide.
Inni bobe'a ibiddaatiin nu marse;
nuuti ammoo hin hubanne;
bobe'i ibiddaa nu gube;

nuuti ammoo hin qalbeeffanne.

43

Waaqi Kolbaa Ifii Hin Woda

- ¹ Amma ammoo, ee Yaaqoob, ka si dade,
ee Israa'el, ka si huje,
Mootiin Waan Maraa,
«Ani waan si wodeef hin sodaatin;
ani maqa'aan si waameera, ati kiyya.
- ² Yennaa ati bisaan keessa dabartu
ani si woliin hin jiraadha;
yennaa ati laga gamatti buutu
bisaan si hin fudhatu;
ibidda keessa yennaa ideentu hin gubattu;
bobeenni ibiddaalle si hin gubu.
- ³ Ani Mootiin Waan Maraa Waaqi keeti,
Wooyichi Israa'elii
fayyisaa keeti.
Ani Gibxii wodoo teetiif,
Itoophiya'aa* fi Saabaa addee teeti hin kenna.
- ⁴ Ati na duratti gatii guddo'oo fi
ulfinna waan qadduuf,
ani waan si jaaladhuufile addee teeti kolbaa,
addee lubbuu teetii gosa biyya adda hin
kenna.
- ⁵ Ani si woliin waan jiruuf hin sodaatin!
Ani ijoolle teeti karaa aduun baatu irraa hin fida;
karaa aduun seentulle'e isin
wolitti hin qaba.
- ⁶ Ani biyya kaabaatiin, «Kolbaa tiyya fida'a!»
Biyya kibbaatille'een,

---

* **43:3 Itoophiyaa:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kennname ilaali.

〈Isaan hin dhooggina'a!〉 hin jedha;
 ilmaan tiyya biyya fago'oo irraa,
 ijoolee tiyya ta durraa qaccee biyya lafaatii
 fida'a.

⁷ Kolbaa maqaa kiyyaan waamante mara,
 ta ani ulfinna kiyyaaf dadadhe,
 ta ani bifa itti tolchee huje fida'a!» hin jedha.

Israa'el Dhugaa Baatota Mootii Waan Mara Ti

⁸ Mootiin Waan Mara, «Kolbaa tiyya ila adoo
 qadduu ta hin dhaggine,
 gurra adoo qadduu ta hin dhageenne fida'a.

⁹ Gosi biyya adda addaa marti wolitti qabantuu ti;
 kolbaan marti wolitti dachaatu ti.
 Isaan keessaa duraan dursee tana ka nutti hime,
 waan dur te'eeru ka nutti lasse eennu?
 Worri dhibiin dhage'ee,
 〈Tun dhuga'a〉 akka jedhu,
 sirrii akka te'ane mirkaneessiisaaf,
 dhugaa baatota dhikeeffatanuu ti.

¹⁰ «Isin beettanee,
 akka natti dhugeeffattanu,
 tana ka godhe ana Waaqa dhuga'aa akka te'e
 akka hubattanu,
 isin kolbaan Israa'elii,
 dhugaa baatota tiyya;
 tajaajilaan ani filadhelle isinuma;
 Anaan qara waaqi dhibiin hin jiru;
 anaan duuballe hin jiraatu.

¹¹ «Anumattuu Mootii Waan Mara ti;
 ana malee fayyisaan dhibiin hin jiru.

¹² Ani duraan dursee himeera;

isin fayyiseera;
 isinitti dubbadheera;
 waaqoti ormaa odduu teessanitti
 tana hin goone.
 Ani Waaqa akka te'e
 isin dhugaa baatota tiyya.
 13 Ani duruuyyuu Waaqa;
 gara duraalle ka jiraatu anuma.
 Eennulle harka kiyya keessaa bawuu hin dande'u;
 waan ani huju eentu jijiiruu dande'a?»
 jedhe.

Israael Baabilon Jalaa Baate

14 Mootiin Waan Maraa ka isin wode, Woyyichi Israaelii,
 «Ani marroo teessaniif jedhee
 loltoota tiyya Baabilonitti hin erga;
 karra qachaa Baabilonii mara hin caccassa;
 geerarsa worra Baabiloniille bowatti hin jijiira.
 15 Ani Mootiin Waan Maraa Woyyichi keessan,
 ka Israael dade,
 mootii keessan» jedha.
 16 Mootiin Waan Maraa abbaayaa keessatti karaa,
 bisaan jabaa keessatti daandii ka baase,
 17 garreettota fardo'oon harkifamuu fi far-doo,
 loltootaa fi gootota deebi'anee akka hin kaane,
 achumatti akka hafanu,
 akka bobe'a dhaamuu ka dhaanfe,
 18 «Waan durii dedha'a;
 waan dabare hin yaadina'a.
 19 Kunoo, ani waan haareya hin godha;

- isiin ammuma hin teeti;
 isin hin hubatanuu?
 Ani goomolee keessatti karaa,
     lafa godduu keessalle'etti bisaan hin baasa.
²⁰ Ani kolbaa tiyya ta filadhe obaasiisaaf,
     goomolee keessatti bisaan,
     lafa godduu keessalle'etti
     lagi akka yaa'u waan godhuuf,
     bineensoti, jeedalli fi guchiin
     ulfinna naaf hin kennan.
²¹ Kolbaan ani ifiif dadadhelle
     na hin leellifatti» jedha.

Cubbuu Israa'elii

- ²² Mootiin Waan Maraa, «Ee Yaaqoob, ati na hin waammanne;
     ee Israa'el, ati na tajaajiliisa dadhaddeerta.
²³ Ciincaa naaf dhikeessiisaaf
     hoolee naaf hin finne;
     ciincaa teetille'een
     ulfinna naaf hin kennine.
 Kennansa midhaanii akka naaf dhikeessitu,
     ani ba'aa si'itti hin teene;
     hixaana akka naaf aarsituufig
     si hin dadhassiinne.
²⁴ Beesee teetiin dakkara naaf hin binne;
     yookiin ciincaa coomaa teetille'een
     dharraa na hin baanne;
     ammoo cubbuu teetiin ba'aa natti teetee,
     yakkaa teetiin na dadhassiitte.
²⁵ Ka ifumaaf jedhee,
     yakkaa teeti si irraa balleessu anuma;
     ani cubbuu teeti
     deebi'ee si irratti hin laakkowu.
²⁶ «Waan si godhe himadhu me!

Waan kana wol falmannuu ti;
sirrii akka teete himi.

²⁷ Abbaan keeti ka qaraa cubbuu hujeera;
namooti si'iif dubbatanulle
na finqilaneeran.

²⁸ Tanaaf ani qondaaltota
Galma keessaa hin salphisa;
Yaaqoob ijumaa balleessee,
Israa'el hin qaanessa» jedha.

44

Mootiin Waan Maraa Waaqi Isa Qofa

¹ Mootiin Waan Maraa, «Ee tajaajilaa kiyya
Yaaqoob,

Israa'elii ani filadhe,
na dhage'i» jedha.

² Ka si dade,
gadaamessa haadha teetii keessatti
ka si huje, ka si qarqaaru,
Mootiin Waan Maraa, «Ee tajaajilaa kiyya
Yaaqoob,
Yeshuuruunii ani filadhe, hin sodaatin.

³ «Ani lafa dheebisaa irratti bisaan baasee,
lafa godduu irralle lagi akka lola'u hin godha;
Ani sanyii teeti irratti Ayyaana kiyya,
ijoollee ijoollee teeti irralle'etti
eebba kiyya hin dhangalaasa.

⁴ Isaan akka marra bisilee diida keessaa
akka muka irga lagaa yennaa mara hin bisi-
lan.

⁵ «Kolbaan tokko tokkoon, yaatee dhuttee,

nami tokko, «Ani ka Mootii Waan Maraati hin jedha.

Kuun, maqaa Yaaqoobiitiin ifi hin waama;
 ka dhibiin, «Ani ka Mootii Waan Maraati hin jedhee,
 harka ifii irratti hin barreffata;
 maqaa Israa'eliitiin ifi hin waama» jedha.

⁶ Mootiin Waan Maraamootichi Israa'elii
 ka Israa'el wode,
 Mootiin Waan Maraam Ka Waan Mara Dade,
 «Ka duraatii fi ka duubaalle ana;
 ana malee Waaqi dhibiin hin jiru.

⁷ Ka akka kiyyaa eennu?
 Yoo jiraate dubbatuu ti.

Inni haga ani dur namoota dadeen jalqabee,
 waan te'e, waan dhufuu'uu jirulle na duratti
 himuu ti.

⁸ Hin sodaatina'a; hin nayina'a!
 Ani tana isinitti hin hinnee ree?
 Durseelle isinitti hin beessinnee ree?
 Isin dhugaa baatota tiyya.
 Ana malee Waaqi dhibiin jiraa ree?
 Ana malee rassaan dhibiin hin jiru;
 ani eennulle hin beeku» jedha.

Waaqoti Dharaa Bu'aa Hin Qabamu

⁹ Worri waaqota dharaa hujanu marti womaayyuu moti; wonni isaan itti gammadanu sunille bu'aa hin qaddu. Worri isaaniif dhugaa bayu balla'a; beekkumsa hin qabamu; hin qaanowanille'e.

¹⁰ Eentu waaqa bocatee, waaqa dharaa ka isaaf wo hin baane baqisiifatee hujata ree?

11 Kunoo, worri isaan waaqonfatu marti hin qaanowa. Worri waaqota dharaa san huju namuma; isaan marti wolitti qabamanee, fuula kiyya dura dhaabbatanuu ti. Isaan nayanee, hin qaanowan.

12 Nami sibiila tumu, qarapha'aan qabee, kashila cile'ee keessa keyee, irree ifi jaddu'uun burrisaan tumee waaqa dharaa bifaa itti godha. Inni yennaa waan kana huju hin beelowa, hin dheebota, hin dadhaba.

13 Nami muka bocu muka wodaro'oon mikee, fakkii namaa cile'een irratti kaasee, ura'aan qiriixa; fakkeenna namaatiin seesee hujee mana ifi keessa keyata.

14 Inni tana godhiisaaf muka hindheensaa hin mura; birbirsa fi muka qilxa'aa filee, mukoota gongomaa keessaa woliin akka guddatanu hin lakkisa yookiin hindheensa dhaabee bokkeenni guddisa.

15 Muki sun qoraaniif te'a; gamisa muka sanii bobeessee hin qanqaammata; gamisa bobeessee, daabboo itti bilcheeffata; gamisa ammoo waaqa bocatee, hin waaqonfata; kaan waaqa dharaa bocee itti sagada.

16 Inni qoraan gamisa ibiddatti naqee, bobeessee sagalee itti bilcheeffata; foon itti woddatee, haga quufutti hin nyaata. Ibidda qanqaammatee, «Hashuu! Ibidda dhaggadhee, O'ifadhe!» hin jedha.

17 Muka hafe irraa, waaqota dharaa hujee itti hin sagada; hin waaqonfattalle'e; gara isaa daadimataa, «Ati waaqa kiyya, na fayyisi» jedha.

18 Namooti akkasii waan tokkolle hin beekanu; waan tokkolle hin hubatanu; akka isaan hin dhagine, ilti isaanii qabanteerti; akka hin hubanne, qalbiin isaanii duuddeerti.

19 Marroo waan kanaa nami itti yaade hin jiru; nami tokkolle beekkumsaa fi hubantii qabaatee, «Ani gamisa muka sanii bobeessee, kashila issa irratti daabboo bilcheeffadhee, foon itti woddadhee nyaadheera. Muka hafeen waan battii hujaa ree? Turqumaa sanitti sagadaa ree?» ka jedhu hin jiru.

20 Nami waan daadhaa te'utti addatu, nama qalbiin issa dokonkortuun dokonkorsite; inni ifi fayyisuu hin dande'u; yookiin, «Wонни harka mid-dicha kiyya irraa kun, waan dharaatii motii?» hin jedhu.

Mootiin Waan Maraai Kolbaa Israa'elii Hin Woda

21 Mootiin Waan Maraai, «Ee Yaaqoob, ee Israa'el, ati tajaajilaa kiyya waan teeteef, waan kana qaabadhu;

ani si dadeera; ati tajaajilaa kiyya;
ee Israa'el ani si hin dedhu.

22 Ani yakkaa teeti akka duumensa,
cubbuu teetille akka hurrii ganamaa hax-
owee balleesseera;
ani waan si wodeef, gara kiyya deebi'i» jedha.

23 Ee ol-gubba'a, Mootiin Waan Maraai tana waan godheef,
gammadaan faarsa'a;
ee qilee lafaa, ilillisa'a.

Gaaroti, badda'aa fi muki achi keessa jirtanu
 marti
 Mootiin Waan Maraa Yaaqoob wodee,
 Israa'el keessatti ulfinna ifii waan mudhiseef,
 faaruu dayyaasa'a.

- ²⁴ Ka si wode,
 gadaamessa haadha teetii keessatti
 ka si huje,
- Mootiin Waan Maraa, «Ani Mootiin Waan Maraa,
 waan mara dadee,
 ol-gubbaa qofuma tiyya diriirsee,
 biyya lafaa tanalle badhise,
²⁵ ka beessisa raagota dharaatii fi
 worra moru gatii dhassiisee,
 qarummaa qaroole'ee garagalchee,
 beekkumsa isaaniille gowwumma'atti ka
 deebisu,
- ²⁶ waan tajaajiltooti tiyya dubbattee fi
 raaga ergantoota tiyyaalle ka muummessu,
 Yerusaalemille'een, «Kolbaan deebitee si
 keessa hin leeti»,
 qachoota Yihuda'atille'een,
 «Deebitanee hin ijaaratan;
 bututa keessanille hin haareessa» ka jedhu,
²⁷ abbaaya'aan, «Gogi;
 laga si keessaa hin gosa» ka jedhu,
²⁸ Qiirosiin,
 «Inni tissee kolbaa tiyyaa ti;
 inni fedha kiyya mara hin muummessa» ka
 jedhu,
 Yerusaalemiin, «Deebitee ijaarantu ti» ka
 jedhu,
 Galma Waaqaatille'een,

«Hundeen isaa keyantuu ti» ka jedhu ana»
jedha.

45

Mootiin Waan Maraa Qiiros Mootii Godhe

- ¹ Mootiin Waan Maraa ka harka isaa middicha qabee,
gosa biyya adda addaa akka inni harka ifii
jala galfatuuuf,
mootota irraa meya woraanaa akka inni hi-
ikuuf,
karri qacha'aa akka isatti hin cufanneef,
cufanaan isa duraa akka banamuuf,
Qiirosii akka mootii te'u muudeen,
- ² «Ani siin dura hin deema;
gaarota dirree hin godha.
- Karra qacha'aa ta sageettuu irraa hujante hin cac-
cassa;
danqaraa sibilaalle hin mura.
- ³ Ka maqaa keetiin si waame,
ana Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'elii
akka te'e akka ati beettuuf,
ani qabeenna dukkana keessa jiruu fi
durummaa addee dhossa'aatitti kuufante
si'iif hin kenna.
- ⁴ Ati na beekuu dhaddulle,
marroo tajaajilaa kiyyaa Yaaqoobii,
Israa'elii filadheef jedhee,
maqaa keetiin si waamee
maqaa ulfinnaa
si'iif kenneera.
- ⁵ Ani Mootii Waan Maraa ti;
ana malee ka dhibiin hin jiru.
Waaqi na qofa;

ati na beekuu dhaddulle,
ani si hin jabeessa.

6 Namooti karaa aduun baatuu
haga karaa aduun seentuu
Mootiin Waan Maraa na qofa akka te'e,
ana malee ka dhibiin akka hin jirre
akka beekanuuf,
ani tana godhe.

7 Ani ifaa fi dukkana dade;
ani nageya hin buusa;
balaalle hin buusa;
ani Mootiin Waan Maraa tana mara godha.

8 Ee ol-gubba'a, gubbaa irraa balchummaa gad
roobi;
duumensille balchummaa gad roobuu ti;
latti banantee, fayyinni latuu ti;
balchummaalle isa woliin guddattuu ti.

Ani Mootiin Waan Maraa tana mara dade» jedha.

9 Nama ka isa Dade woliin moromuuf aanne'e!
Inni akka faaraa
harka nama faara dhowu keessa jiruu ti;
faarri nama isa dhowuun,
«Ati maan hujaarta?» hin jedhaa ree?

Wonni inni dhowu sunille,
«Ati harka hin qaddu» hin jedhaa ree?

10 Mucaa abbaa ifitiin,
«Ati maaf na uumatte?»,

Haadha ifitille'een,
«Ati maaf na deette?» jedhuuf aanne'e!

11 Mootiin Waan Maraa Woyyichi Israa'elii ka isii
dade,
«Marroo waan te'uu jiruu,
marroo ijoollee tiyyaa na gaafattanii ree?
Marroo hujii harka kiyyaalle

na ajajjanii ree?

¹² Lafa dadee, namootalle isii irratti ka dade ana;
ol-gubbaa harka kiyyaan diriirsee,
urjoota ol-gubba'aalle ka ajaje anuma.

¹³ Ani balchumma'aan Qiiros kaaseera;
karaa isaa duudiille qajeelcheera.

Inni qachaa kiyya deebisee hin ijaara;
worra na duraa booji'ame
gatii malee yookiin kaffaltii malee
bilisa hin baasa» jedha

Mootiin Waan Mara Ka Waan Mara Dade.

¹⁴ Mootiin Waan Maraa,
«Karri worra Gibxi'ii,
bu'aan daldala worra Itoophiya'aalle* si'iif
hin te'a;
worri Saaba'aa dhedheeraan gara keeti dhu-
fanee,
keeti hin te'an;
wodaroo sibiilaatiin hidhamanee, si gula hin
deeman;
si duratti sagadaa, «Dhugumaan Waaqi si
woliin jira;
isa malee Waaqi dhibiin hin jiru» jedhaa
si daadimatan» jedhe.

¹⁵ Ee Waaqa, fayyisaa Israa'elii,
ati dhugumaan Waaqa ifi dhossitu.

¹⁶ Worri waaqota dharaa hujatu marti
hin qaanowan; hin salphatan;
isaan marti wolumatti hin salphatan.

¹⁷ Mootiin Waan Mara ammoo,
fayyinna bara baraatiin Israa'el hin fayyisa;
ee Israa'el, ati haga bara baraa hin qaanottu;

---

* **45:14 Itoophiyaa: Afaan Ibrootaatiin Kuushi jedha.**

hin salphattulle'e.

18 Ka ol-gubbaa dade, inni Mootii Waan Maraa ti;
 Inni lafa bifa itti godhee, jabeessee yennaa
 dhaabe,
 akka irra le'anuuf malee, ona akka teetuuf
 hin danne.

Inni, «Ani Mootii Waan Maraa ti;
 ana malee Waaqi dhibiin hin jiru.

19 Ani lafa dukkanaa keessaa, dhossa'aan hin dub-
 banne.

Ani sanyii Yaaqoobiitiin,
 ‹Akkasumaan na barbaada'a› hin jenne;
 ani Mootiin Waan Maraa dhugaa dubbadha;
 waan sirrii te'e lassa.

20 «Isin worri gosa biyya adda addaa keessaa
 badii irraa ka hattane,
 wolitti qabama'atii kowa'a; as dhikaadha'a.

Worri fakkii waaqota dharaa
 Ka muka irraa hujante, ba'atee ideemuu fi
 waaqa nama fayyisuu hin dandeenne daadi-
 matu
 beekkumsa hin qabu.

21 Haajaa keessan dubbadha'atii dhikeeffadha'a;
 wolitti qabama'atii mari'adha'a.

Bara dheera'aan dura eennutti tana hime?
 Duraan dursee eentu raage?

Ana Mootii Waan Maraati motii?
 Ana malee, Waaqi balcha'aa fi fayyisaan
 dhibiin hin jiru.

Ana malee ka dhibiin hin jiru.

22 «Ana malee Waaqi dhibiin waan hin jirreef,
 isin worri qaccee biyya lafaa jirtanu marti,
 gara kiyya deebi'a'a'atii fayya'a!

- 23 Nami marti na duratti hin jilbiiffata;
arrabi martinuu anaan hin kakata;
jechi balchumma'aan afaan kiyya keessaa
baye,
akka hin jijjiirane,
ani maqaa kiyyaan kakadheera.
- 24 «Namooti marroo tiyya, «Balchumma'aa fi
jabeenni
Mootii Waan Mara qofa biraa dhaggama»
hin jedhan» jedhe.
Worri na mormu marti gara kiyya dhufanee hin
qaanowan.
- 25 Sanyiin Israa'elii marti
ana Mootii Waan Maraatiin
balchumma'aa fi ulfinna hin dhaggatan.

46

Waaqota Worra Baabylonii

- ¹ Waaqoti dharaa ka worra Baabylonii,
Beelii fi Neboon hin salphatan;
waaqoti dharaa ka isaanii sun geejjibatti
fe'amaneeran;
fakkiin isaan ba'atanee ideemanu sun ba'a'a;
geejjiba itti fe'amane sanille hin dadhassi-
isan.
- ² Isaan geejjiba san woliin hin gugguufan;
ifi fayyisuu hin dande'anu;
isaan hin booji'aman.
- ³ Mootiin Waan Mara, «Ee sanyii Yaaqoobii,
isin sanyii Israa'elii keessaa worri hattane na
dhage'a'a!

Gadaamessa haadha teessanii keessatti natti isin
eege;
dhaloota keessaniin jalqabee
ka isin ba'ate ana.

⁴ Haga isin dulloontanee arrii baatanutti
ka isin ba'atu ana;
ani isin dadeera; isin hin ba'adha;
isin hin qarqaara; isin hin fayyisa.

⁵ «Eennuun na fakkeessitan?
Eennu woliin na wol qixxeessitan?
Yookiin akka wol fakkaannuuf,
eennu woliin na wol fakkeessitan?

⁶ Worri gariin worqii subba ifii keessaa baafatan;
meetille madaala irratti madaalan.
Isaan nama worqii baqisiisu qaxaratanee,
inni waaqa isaaniif huja;
achiin duuba isaan waaqa san sagadanee
waaqonfatan.

⁷ Isaan waaqa san ol fuudhanee, gurmuu ifii ir-
ratti ba'atanee,
geessanee addee isaaf qophootte hin keyan.
Inni achuma dhaabbata malee, addee san irraa
hin tacho'u;
yoo nami isatti iyyate, inni deebii hin kennu;
yookiin rakkoo keessaa nama hin baasu.

⁸ «Isin finqiltooti tana qaabadha'a!
Qalbiil teessanille'etti qabadha'a.

⁹ Waan dur bara dheera'aan dura te'e qaabadha'a;
ani Waaqa;
ana malee Waaqi dhibiin hin jiru;
ka akka kiyyaalle hin jiru.

¹⁰ Ani waan muummee irratti dhufu'uu jiru

jalqaba irratti himeera;
 waan gara duraa te'uu jirulle duruu himeera;
 karoorri kiyya hin te'a;
 waan godhiisaaf barbaade hin godha.

¹¹ Ani nama karoora kiyya muummessu
 karaa aduun baatuu irraa hin waama;
 inni akka risa'aa biyya fago'oo irraa hin dh-
 ufa.

Ani waan dubbadhe hin godha;
 karoora kiyyalle hin muummessa.

¹² «Isin worri gadhaa jabaattane,
 ka balchummaa irraa fagaattane na caqasa'a.

¹³ Ani balchummaa tiyya fidisiatti jira;
 isiille fagoo hin jirtu;
 fayyisiis kiyya hin turu;
 ani Xiyooniif fayyinna,
 Israa'eliif ulfinna hin kenna.

47

Jinnana Baabilonii

¹ «Ee durriftii Baabilonii,
 gad bu'iitii bukuu irraa tee'i.
 Ee durriftii Baabilonii,
 barcumaa mootummaa teetii irraa ka'iitii,
 lafa irra tee'i;
 ati haganaa achi,
 ‹Bosoqqee yookiin shaggittii› hin jedhantu.
² Shaashii teeti ta hagooggatte ifi irraa fuudhiitii,
 daakuu fudhadhuutii midhaan daaki;
 woyaa teeti ifi irraa shooqadhuu
 sarbaa teeti mudhisaa,
 laga gamatti bu'i.

³ Qullaa jirtuun kolbaan si hin dhaggiti;
 nafi hilaa keeti hin mudhata;
 Ani haluu hin baya; nama tokkolle hin ham-
 buru» jedhe.

⁴ Ka nu wodu Woyyicha Israa'elii,
 maqaan isaa Mootii Waan Mara Ka Waan
 Mara Dade.

⁵ Mootiin Waan Mara Baabiloniin,
 «Ee intala Baabilonii,
 dhaqitii, cadhisii dukkana keessa tee'i.
 Haganaa achi, «Giittii mootummoota» jed-
 hantee hin waammantu.

⁶ Ani kolbaa tiyyatti aaree,
 akka batti iititti isaan laakkowee
 harka keetitti dabarsee isaan kenne.

Ati isaaniif hin mararre;
 ati worra dulloomettuu,
 waanjoo ulfaattuu itti feete.

⁷ Ati, «Ani haga bara baraa giittii hin te'a» jette
 malee,
 waan tolchite hin qaabanne;
 muummee waan saniille hin beenne.

⁸ «Ee ati ta qananummaa jaalattu!
 Ta bidhaa malee teettu,
 gadhaa keeti keessatti,
 «Ana malee nami dhibiin hin jiru;
 ani ijumaa haadha hiyyeessaa hin te'u;
 yookiin ijoolleen tiyyalle na duraa hin duutu»
 ta jettu dhage'i!

⁹ Ati xano'oo fi falfala hedduu qabaatulle,
 duuti ijolle'eetii fi haadha hiyyeessaa te'iis,

wonni lamaan kun dedhuma guyyaa tokkotti
 sitti hin dhufan.

¹⁰ Ati hammeenna keetitti addattee,
 ‹Nami na dhaggu hin jiru› jette;
 Qarumma'aa fi beekkumsi keeti si dokonkorsee,
 gadhaa keeti keessatti,
 ‹Ani anuma; ana malee nami dhibiin hin jiru›
 jette.

¹¹ Wonni hantuun ati xano'oон ifi irraa fageessiisa
 hin dandeenne
 sitti hin dhutti;
 balaan ati ifi irraa dhooggatiisa hin dan-
 deenne
 sitti hin dhufa;
 badiin ati hin beennelle dedhuma sitti hin
 dhutti.

¹² «Xano'oo fi falfala keeti
 ka ijoollummaa teetiin jalqadde, itti fufi.
 Akka wotoo si'iif hin milkotti
 yookiin diinota keeti sodaachisiisaaf
 si hin qarqaaran fa'a.

¹³ Gorsa bacaa dhage'iis si dadhassiiseera;
 worri gubbaa qorqoru,
 ka ji'uma ji'aan urjii ilaalee
 waan gara duraa te'u himu,
 gara duraa dhufee
 waan sitti dhufu jalaa si baasuu ti.

¹⁴ Kunoo, isaan akka huuraa ti;
 ibiddi isaan hin nyaata.
 Isaan hunna bob'e a ibiddaa san jalaa
 ifi baasuu hin dande'anu;
 kashilli nami o'ifatu hin hafu yookiin
 ibiddi bira tee'anee o'ifatanulle hin jiraatu.

¹⁵ Daldalooti teeti ta ati ijoollummaa teeti irraa
jalqaddee,
woliin elootte akkasuma.
Tokko tokkoon isaanii dokonkora ifiitiin deeman;
nami si baasu tokkolle hin jiru» jedha.

48

Israa'elii Mataa Jabaattu

- ¹ Ee ijoollee Yaaqoobii,
ta, «Israa'el» jedhantanu,
worri sanyii Yihuda'aa keessaa dhalattane,
isin worri maqaa Mootii Waan Maraatiin
kakattanu,
dhuga'aa fi balchumma'aan adoo hin te'in,
Waaqa Israa'elii ka waammattanu, tana
dhage'a'a.
- ² Isin, «Nuuti worra qachaa wooyicha keessa le'u;
worra Mootii Waan Mara Waqa Israa'elii
Ka Waan Mara Dadetti addatu» ifiin jettanu.
- ³ Mootiin Waan Maraa,
«Waan dur bara dheera'aan dura te'e ani
durseehimeera;
afaan kiyyalle'een dubbadhee,
akka wonni sun beekkantu godheera;
ani dedhuma isin irratti hujee, wonni sun
muummotte.
- ⁴ Isin worra mataa-jabaatu akka teetane ani bee-
keera;
morgey morma keessanii akka sibiilaa,
addi fuula keessaniille akka sageettuu ti.
- ⁵ Tanaaf, isin, «Waaqota dharaa keennatti tana
huje;
fakkii teenna ta muka irraa bocantee fi

waaqa keenna ka sibiilaatitti tana ajaje› akka
 hin jinneef,
 ani dursee isinitti himeera.

⁶ Isin tana dhageettaneertan; isaan mara ilaala'a;
 wonni ani jedhe dhugaa akka teete,
 isin dhugaa hin baatanuu ree?

Ammaan jalqabee waan haareya,
 waan dhossa'aa ka isin hin beenne ani isinitti
 hin hima.

⁷ Wonni kun amma dadamane malee,
 bara dheera'aan duraa moti;
 tanaan qara marroo waan kanaa dhageetta-
 nee hin beettanu.

Maarre isin, ‹Nuuti marroo waan kanaa
 duruu beenna› jedhuu hin dandeettanu.

⁸ Isin dur tana hin dhageenne; hin beennelle'e;
 duruuyyuu gurri keessan hin bananne.

Ani akka isin sobaaleyyii teetane,
 haga dhalataneen jalqaddanee
 finqiltoota akka teetane beekeera.

⁹ «Ani maqaa kiyyaaf jedhee,
 dafee hin aaru;
 kolbaan akka na leellifattuuf jedhee,
 isin balleessiisa irraa hin ossadha.

¹⁰ Kunoo, akka meetii ibiddaan qulqulleessanu
 adoo hin te'in,
 rakkoo akka ibiddatiin haga isin ilaaleera.

¹¹ Ani ifumaaf, ifi tiyyaaf jedhee, tana hin godha;
 ani attam salphinnaaf ifi dabarsee kenna ree?
 Ulfinna kiyya eennulle'eef hin kennu.

Israa'el Bilisa Hin Baati

¹² Ee Yaaqoob, Israa'elii ani waammadhe,
 na caqasa'a!

Ani Waaqa;

ka duraatii fi ka duubaalle ana.

¹³ Harka kiyyaan hundee lafaa hundeesse;
harki kiyya middichi ol-gubbaa diriirse;
yennaa ani isaan waamu
isaan marti adduma tokko ol ka'an.

¹⁴ «Isin marti wolitti qabama'atii,
na caqasa'a!

Ka ani Mootiin Waan Maraai filadhe,
karoora ani Baabilon irratti baase
akka muummessu'uuf jiru,
akki ani irree tiyya Baabilon irratti
akka ani ol fudhatu'uu jiru,
waaqota dharaa keessaa
dursee ka hime eennu?

¹⁵ Anattuu dubbate; anattuu isa waame;
ani isa hin fida; hujiin isaalle hin teetiif.

¹⁶ «Gara kiyya kowa'atii, tana caqasa'a!

Ani jalqabaanuu jalqabee dhossa'aan hin
dubbanne;
wonni ani dubbadhe
yennaa muummottulle ani achuma jiraayyu»
jedha.

Ammalle Goottaan Mootiin Waan Maraai
Ayyaana ifitiin na ergeera.

¹⁷ Mootiin Waan Maraai ka isin wodu,
Wooyichi Israa'elii,

«Ani Mootiin Waan Maraai Waaqa keessan,
ka waan dansaa akka gootanu isin barsiisu,
karaa isin deentanu ka isin sooreessu.

- 18 «Isin ajaja kiyya adoo eegattanee jiraattane,
     silaa nageenni keessan akka laga guutee
         yaa'uu,
     balchummaan teessanille
         akka danbalii abbaaya'aa hin teetiiyyu.
- 19 Sanyiin teessan akka maansaa,
     ijoolleen teessanille akka buku'uu hin bacat-
         tiiyyu.
 Maqaan isaanii fuula kiyya duraa ijumaa hin
     haxowamu,
     yookiin hin badu.
- 20 «Biyya Baabilonii keessaa baya'a;
     worra Baabilonii jalaa baqadha'a!
 ‹Mootiin Waan Maraa tajaajilaa ifii Yaaqoob
     wodeera› jedha'atii hima'a!
     Ilillisaa odeessaa, haga qaccee lafaa lassa'a.
- 21 Yennaa ani goomolee keessa isaan sooresse,
     isaan hin dheebonne;
     ani rassaa keessaan bisaan isaaniif baase;
     rassaa dhoosee bisaan achi keessaan dhuqatee
         baye.
- 22 «Worra hamaaleyyi'iif nageenni hin jiru» jedha.

49

Tajaajilaa Mootii Waan Maraa

- ¹ Isin worri oddoola keessaan na caqasa'a!
 Isin gosi biyya adda addaa ka fagoo jirtanu tana
     dhage'a'a!
 Gadhaa haadha tiyyaa keessa adoo jiruu
     Mootiin Waan Maraa na waame;
     adoo ani hin dhalatin maqaa na baase.

- ² Inni dubbii afaan kiyyaa
 akka shallaagaa qaramee godhe;
 gaaddisa harka ifii jalatti na golle;
 daaya qarame na godhe;
 gonofaa daaya ifii keessalle'etti na dhosse.
- ³ Inni anaan, «Ee Israa'el, ati tajaajila kiyya;
 ani si'iin ulfinna kiyya hin mudhisa» jedhe.
- ⁴ Ani ammoo, «Toluma elowe;
 hunna tiyyalle waan bu'aa hin qanne irratti
 fixadhe;
 te'uu malee bu'aa hujii tiyyaa
 Mootii Waan Maraatitti
 naaf murteessa;
 gatiin hujii tiyyaa
 harka Waaqaa keessa jirti» jedhe.
- ⁵ Ani tajaajilaa isaa akka te'uuf,
 Yaaqoob gara isaa akka fiduuf,
 Israa'eloota akka isaaf wolitti qabuuf,
 ka gadhaa haadha tiyyaa keessatti na dade,
 fuula ifii duratti ulfinna naaf kennee,
 ka jabeenna naaf te'e,
 Mootiin Waan Maraa ammallie,
- ⁶ anaan, «Ati gosa Yaaqoobii ade'etti deebisi-
 isaaf,
 kolbaa Israa'elii worra jiru'uun hafe deebit-
 tee fidiisaaf,
 tajaajilaa kiyya te'iis keeti kas'o.o.
- Fayyisiisa kiyya haga qaccee biyya lafaa
 akka dhaqqassiittuuf,
 worra Yihudoota hin te'iniifille
 ifa si hin godha» jedhe.
- ⁷ Mootiin Waan Maraa, Woyyichi Israa'el wodu,

tajaajilaa bulchitootaa,
 ka nama goса biyya adda addatiin
 guddoo tuffatamee jibbameen,
 «Mootiin Waan Maraа addatamaan,
 Woyyichi Israa'elii waan si fileef,
 moototi si dhaggitee, ol si'iif hin kaati;
 qondaaltotille si dhaggitee si'iif hin sagaddi»
 jedhe.

Deebitee Ijaaramiisa Yerusaalemii

- ⁸ Mootiin Waan Maraа, «Yennaa na biratti fud-hatama qaddutti
 ani deebii si'iif hin kenna;
 guyyaa fayyinna keetii ani si hin qarqaara;
 ani si eegee, kolba'aaf gondooroо akka teetu
 hin godha;
 kolbaa adde'etti hin deebitta;
 lafa isaanii ta onte isaaniif hin deebitta.
- ⁹ Worra hidhameen, «Baya'a!»
 Worra dukkana keessa jiruun,
 «Ifatti bayaa!» akka jettu si hin godha;
 isaan irga kara'aatii hin nyaatan;
 kooba godduu mara irralle'ee sagalee hin
 dhaggatan.
- ¹⁰ Ani Mootiin Waan Maraа waan isaan
 mararfadhuuf,
 gara madda bisaaniille waan isaan soores-suuf,
 isaan hin beelotanu; hin dheebotanu;
 o'i goomole'ee yookiin adu'uу isaan hin mi-idhu.
- ¹¹ «Ani gaarota kiyya mara karaa hin godha;

karaan guddaan kiyyalle isaaniif wol hin qixxawa.

¹² Kunoo, isaan biyya fago'oo irraa
worri gariin biyya kaabaa irraa
worri gariin karaa aduun seentu irraa
worri kuun biyya Siiniimii* irraa hin dhufan»
jedha.

¹³ Mootiin Waan Maraa kolbaa ifii waan jaj-
jabeessuuf,
worra rakkatelle waan mararuuf,
ee ol-gubba'a, faarfadha'a!
Ee lafa, gammada'a!
Ee gaarota, ilillisa'a!

¹⁴ Xiyoон ammoo, «Mootiin Waan Maraa na
gateera;
Goottaan na dedheera» jette.

¹⁵ Mootiin Waan Maraa, «Haati annuu ifii ta
hoosittu
dedhuu dandeettii?
Yookiin finna ifii ta deetteef hin marartuu
ree?
Haati annuu ifii deetulle ani ijumaa Xiyoون hin
dedhu.

¹⁶ Ee Xiyoون, kunoo ani ganaa harka kiyyaa irratti
si barreeffadheera;
dalleenni keeti ka dhaka'aan ijaarame
yennaa mara fuula kiyya dura jira.

¹⁷ «Ijoolleen teeti ariiti'iin gara keeti hin deebiti;
worri diigee si balleesse si keessaa hin
baqatan.

---

* **49:12 Siiniim:** Yookiin Aswaan amma qachaa biyya Gibxi'ii ti.

18 Ol jedhiitii adaala keeti ilaali!

Ilmaan teeti marti wolitti qabantee gara keeti
hin dhutti.

Dhugaa ana jiraata'aa,

〈Ati isaan mara akka seesaa hin uffata;
akka waajibaalle ijoolee teetiin hin miid-
hadda〉 jedhee kakadha.

19 «Ati diigantee ontulle,

latti teeti duwwaa teetulle,
amma worra si keessa jirutti dhiphattulle,
worri si balleesse si irraa hin fagaata.

20 Ijooleen teeti ta ati gadditeertuun dhalatte,

si'iin, 〈Latti tun nutti diqqaatteerti;
lafa leenu badhoo nu'uuf kenni〉 jettuun hin
dhageetta.

21 Achiin duuba ati gadhaa keeti keessatti,

〈Ani ijoolee tiyya dhabeera; eega san hin
deenne;

isaan kana eentu naaf deye?

Ani booji'amee, jibbatameeraayyu;

isaan kana eentu naaf guddise ree?

Ani qofi hafeeraayyu;

isaan kun eessaa dhufane ree〉 hin jetta»
jedhe.

22 Goottaan Mootiin Waan Mara,

«Gosa biyya adda addaa harkaan hin haatadha;
baandiraa kiyyalle kolba'aaf ol hin kaasa.

Isaan ilmaan teeti habbaaranee,

ijoollee durraa teetille gurmuu ifii irratti
kaasanee hin fidan.

23 Moototi abbootii guddisoo ijoolee teetii hin
teeti;

giittoti isaanii haadhotii guddosoo ijoollee
teetii hin teeti.

Isaan fuula ifitiin lafatti gad hin gombifaman;
miila keeti irralle'ee bukuu hin arraabani.
Achiin duuba ati akka ani Mootii Waan Maraa te'e
hin beetta;
worri na addatu hin qaanowu» jedhe.

²⁴ Nama jabaa irraa waan inni saame,
yookiin nama gadhaa jabaatu irraa
nama inni booji'e harkaa fuudhuu hin
dande'anii?

²⁵ Mootiin Waan Maraa ammoo,
«Ee, Wonni nami jabaan saame isa irraa hin
fudhatanti;
nama gadhaa jabaatu irraa nami inni booji'e
isa harkaa hin fuudhama;
ani worra si mormu hin morma;
ijoollee teetille hin woda.

²⁶ Worri si cunqursu foon ifii akka nyaatu hin
godha;
isaan dhiiga ifii akka daadhii woyni'ii unanee
hin machowan.

Achiin duuba ani Mootiin Waan Maraa hun-
naamessi Yaaqoobii
ka si fayyisuu fi ka si wodu akka te'e
sanyiin namootaa marti hin beetti» jedhe.

50

¹ Mootiin Waan Maraa, «Barreffam ani ittiin
haadha teessan lakkise meet ree?
Yookiin nama liqaa na irraa qabu keessaa
ani eennutti isin itti gurguradhe?
Isin cubbuu teessaniif gurgurantane;
haati teessanille yakkaa teessaniif lakkifante.

2 Ani yennaa dhufe maaf

nama tokkolle achii dhabe?

Yennaa waamelle maaf nama owwatu dhabe?

Harki kiyya gabaabbatee isin wodiisa dadhabee?

Yookiin hunna ittiin isin fayyisu dhabee?

Ani xixicha kiyyaan abbaayaa hin gossa;

lagoota goomolee hin godha;

qurxummiin achi keessaa bisaan dhaddee
dhumattee, hin ajootti.

3 Ani gubbaa dukkaneessee,

akka woyaa gaddaa hin gurraachessa» jedhe.

Ajajamiisa Tajaajilaa Mootii Waan Mara

4 Ani worra dadhaba'atti dubbadhee

akka isaan jajjabeessuuf,

Goottaan Mootiin Waan Mara
dandeettii barsiisiisaa naa kenneera.

Inni ganama ganama na dammassa,

akka nama baratiisatti jiruu

akka dhage'u gurra kiyya naaf hin bana.

5 Goottaan Mootiin Waan Mara gurra kiyya ba-
neera;

ani ajajamuu didadhee,

isa irraa gara duubaa hin deebine.

6 Ani dudda kiyya worra na dikutti,

boqoo tiyyalle worra areeda kiyya

buqqisu dura qabe;

fuula kiyya worra natti murguu fi natti tufu
hin dhoffanne.

7 Goottaan Mootiin Waan Mara

waan na qarqaaruuf ani hin qaanowu.

Tanaaf, ani fuula kiyya akka dhakaa qara qabuu

hin godha;

ani akka hin qaannonnelle hin beeka.

8 Akka ani yakcaa hin qanne ka mudhisu, na bira
jira;

eentu na himatuu dande'a ree?

Yoo jiraate

wolitti dhikaannee woli himannuu ti!

Ka na himatu dhikaatuu ti.

9 Ka na qarqaaru Goottaan Mootii Waan Maraati;
ka natti muru eennu ree?

Isaan marti akka woya'aa hin dullooman;
qu'en isaan hin nyaatti.

10 Isin keessaa ka Mootii Waan Maraati sodaatuu fi
jecha tajaajilaanisaatiif ka ajajamu eennu?

Ka ifa hin qanne,

ka dukkana keessa deddeebi'u

Mootii Waan Maraati addatuu ti;

Waaqa ifiille'etti irkatuu ti.

11 Amma ammoo, isin worri ibidda gabbittanuu fi
worri xassaa qassittanu marti,
ifa ibidda gabbittaneetii
fi ifa xassaa qassiittane san keessa deema'a.

Isin farra keessa hin buutan;
tun ta isin harka kiyya keessaa fudhattanu.

51

Fayyinna Yerusaalemii

1 Mootiin Waan Maraati,

«Isin worri balchummaa hordottanu,

worri ana Mootii Waan Maraati barbaaddanu

na caqasa'a.

Rassaa irraa dhaggantane,

boolla bisaanii ta keessaa ol baatanelle
ilaala'a.

2 Gara abbaa keessan Abrahaamii,

gara Saaraa isin deetteelle ilaala'a.

Ani yennaa isa waame inni uumaa hin qabu;
ani ammoo isa eebbissee isa baceesse.

³ Ani Mootiin Waan Maraah Xiyoona hin jajjabeessa;
waan isii duraa diigame maraaf hin marara.

Goomolee isi'ii akka fichaa Edenii
lafa isi'ii godduu akka oorruu tiyyaa hin
godha.

Ililleetti'ii fi gammad isii keessatti hin
dhaggama;
qoonqoo galataatii fi faaru'uu achi keessatti
hin dhage'anti.

⁴ «Ee kolbaa tiyya na caqasa'a;
waan jedhulle dhage'a'a.

Seerri na biraan hin baya;
muraan tiyyalle gosa biyya adda addaatiif ifa
hin teeti.

⁵ Balchummaan tiyya ariiti'iin dhikaatiisatti jirti;
fayyisiisi kiyyalle dhaqqabiisatti jira;
irreen tiyya gosa biyya adda addaatiif haqa
hin fiddi.

Worri oddoola keessaa gara kiyya hin ilaalan;
irree tiyyalle addi'iin hin eegatan.

⁶ Ol jedha'aatii gara ol-gubba'aa,
gad jedha'aatii lafa ilaala'a;
ol-gubbbaan akka aaraan hin baddi;
lattille akka woya'aa hin dulloonti;
worri isii irra le'u akka tiitichaa hin dhu-
matan.

Fayyisiisi kiyya ammoo, haga bara baraa ti;
balchummaan tiyyalle ijumaa dhuma hin
qaddu.

⁷ «Isin worri balchummaa beettanu,
 isin kolbaan seera kiyya
 gadhaa keessan keessaa qaddanu na
 dhage'a'a.

Murgoo namootaa hin sodaatina'a;
 yookiin yennaa isaan isin arrassanu hin ri-
 fatina'a.

⁸ Qu'een akka woya'aa isaan hin nyaatti;
 corroxxi akka rifeensa hoole'ee isaan hin
 nyaatti.

Balchummaan tiyya ammoo haga bara baraa ti;
 fayyisiis kiyyalle
 dhaloota irraa dhalootatti hin dabara» jedha.

⁹ Ee irree Mootii Waan Maraa, ka'i, ka'i!
 Hunna teeti mudhisi!

Akka bara durii,
 akkuma dhaloota durii durii keessaa ka'i!

Jawwee guddittii abbaaya keessaa,
 ta, «Rahaab» jedhanu san kukkuttee,
 ka woraante si'ii motii ree?

¹⁰ Worri ati wodatte akka gamatti bu'uuf,
 ka abbaaya'aa fi bisaan qilee guddo'oo gosse,
 ka qilee abbaaya'aa keessatti karaa baase si'ii
 motii ree?

¹¹ Worri Mootiin Waan Maraa wode hin deebi'an;
 isaan faarfataa gara Xiyooni hin seenan;
 gammada bara baraa
 akka kallachaa mataa ifititti hin keyatan.

Gammadaan hin burraaqan;
 gaddii fi bowiisi isaan irraa hin fagaata.

¹² Mootiin Waan Maraa isaaniin,
 «Ka isin jajjabeessu ana; anuma qofa.
 Namoota du'anu,

ilmaan namootaa ta akka marraa goddu,
maaf sodaattan ree?

- ¹³ Ana Mootii Waan Maraa ka isin dade,
ka ol-gubbaa diriirsee
hundee lafaa hundeesse deetanee,
maaf guyyaa mara aarii worra isin cunqur-
suum,
ka isin balleessiisaaf barbaaduu sodaattan
ree?

Aariin worra isin cunqursuu meet ree?

- ¹⁴ Worri hidhameeru ariiti'iin hin bayan;
isaan hin du'anu;
gara qile'eelle gad hin bu'anu;
sagalee nyaatanulle hin dhabanu.

¹⁵ «Danbalii akkuma bulphittu abbaayaa ka raasu,
ana Mootii Waan Maraa Waaqa keessan;
maqaan kiyya Mootii Waan Maraa Ka Waan
Mara Dade.

- ¹⁶ Ani ol-gubbaa diriirsee, hundee lafaalle hun-
deesse;
ani Xiyooniin, «Ati kolbaa tiyya;
jecha kiyya afaan keeti keessa hin keya;
gaaddisa harka kiyyaatille'een si hin golla»
hin jedha» jedhe.

Muduunuu Mufii Waaqaa

- ¹⁷ Ee Yerusaalem, muduunuu mufii Mootii Waan
Maraa
harka isaa irraa ta unte,
muduunuu mufi'ii ta gatantarsitu, cumaan
isi'ille adoo hin hafin ta xuuxatte,
dammaqi, dammaqi ka'iitii dhaabbadhu.
- ¹⁸ Ilmaan ati deette mara keessaa,
ka si sooreessu tokkolle hin jiru;

worra ati gudditte mara keessalle'ee
ka harka qabee si sooreessu hin jiru.

¹⁹ Badiin badii irratti sitti dhutteerti;
eentu si jajjabeessa ree?

Tunille diigamiisa, badiisa,
beelaa fi woraana.
Eentu si wolin gadda ree?

²⁰ Mufi'ii fi xixichi Mootii Waan Mara Waqa
keessanii
waan isin dhaqqabees,
ilmaan teessan akka buddannee tiyyo'oon qa-
bantee,
woldeennaa kara'aa mara irratti gaggaddee
irkatteerti.

²¹ Tanaaf isin daadhii woyni'iitiin adoo hin te'in,
rakkinnan ka machoottane tana dhage'a'a.

²² Mootiin Waan Mara keessan ka Waan Mara
Dande'u,
Waaqi kolbaa ifitiif falmu isiniin,
«Kunoo, muduunuu isin gatantarsitu,
harka keessan irraa fuudheera;
deebitaneelle muduunuu mufi'ii tiyya irraa,
ijumaa akka isin hin unne hin godha.

²³ Muduunuu rakkinnaa san
harka worra si farrisuu, ka si'iin,
«Gad gombifam, nuuti si irra ideenna» jed-
hutti hin kenna.
Atille akka isaan irra ideemanuuf
dudda keeti akka lafaatii fi kara'aa gooteef»
jedha.

52

Waaqi Yerusaalem Hin fayyisa

¹ Ee Xiyoon, dammaqi! Dammaqi!

Hunna uffadhu!

Ee Yerusaalem, qachaa woyyicha,
woyaa teeti ta ulfinnaa uffadhu!

Haganaa achi worri haqanqabaa hin qabatinii fi
worri battowe gara keeti hin seenu.

² Ee kolbaa Xiyoonii ta booji'antane,
wodaroo sibilaa
ta ittiin hidhantane
morma keessan irraa hiikadha'a!

Ee Yerusaalem,
Bukuu ifi irraa hargufadhuutii,
ka'ii, barcumaa mootumma'aa irra tee'i!

³ Mootiin Waan Maraa kolbaa ifiitiin, «Isin gatii
malee gurgurantaneertaniyyu; beesee malee hin
wodantan» jedha.

⁴ Goottaan Mootiin Waan Maraa, «Kolbaan tiyya
qara biyya Gibxi'ii keessa le'iisaaf, gad dhaxxe;
achiin duuba worri Asoorii, sababa malee isaan
cunqurse.

⁵ Kolbaan tiyya sababa malee waan fudhatan-
teef, ani asii maan qaba ree? Worri isaan bulchu
isaanitti murga; guyyaa mara maqaa kiyya faan-
shessan.

⁶ Tanaaf yennaa san kolbaan tiyya maqaa kiyya
hin beetti; «Kunoo, ani asi jira» jedhee, ka dubbate
ana akka te'e hin beetti» jedha.

⁷ Miilli ergamaa gaara irra dhaabbatee
oduu gammadaa fidu,
ka nageya lassuu,

ka waan dansaa fidu,
 ka fayyinna lallabu,
 ka Xiyooniin, «Waaqi keeti mootii te'a» jedhu,
 attam attam tola!

⁸ Caqasi! Mootiin Waan Mara gara Xiyooni yen-naa deebi'u,
 eeddoti teeti ila ifiitiin hin dhaggiti;
 qoonqoo ifi ol qabattee tokkumma'aan hin ilillitti.

⁹ Mootiin Waan Mara kolbaa ifi jajjabeessee,
 Yerusaalem waan wodeef,
 ee bututa Yerusaalemii
 tokkumma'aan ilillisaa faarsa'a.

¹⁰ Mootiin Waan Mara gosa biyya adda addaa
 mara duratti
 irree ifi woyyittii hin mudhisaa.

Worri qaccee biyya lafaa jiranu duudiin
 fayyisiisa Waaqa keennaa hin dhaggan.

¹¹ Isin worri meya Mootii Waan Mara ba'attanu,
 adda baya'a; adda baya'aa;
 achi keessaa baya'a;
 waan battii hin tuqina'a;
 achi keessaa baya'atii,
 ifi qulqulleessa'a.

¹² Te'uu malee, ariiti'iin hin baatanu
 yookiin baqattanee hin deentanu;
 Mootiin Waan Mara isiniin dura hin deema;
 Waaqi Israa'elii duuballe'een isin hin eega.

Tajaajila Rakku

¹³ Mootiin Waan Mara, «Kunoo, tajaajilaan
 kiyya qarumma'aan huja;
 inni hin saadama;
 ol ol hin qabama;

hin jajama.

¹⁴ Te'uu malee akki tajaajilaa kiyyaa
nama irraa adda te'ee,
waan gara dhabeef,
namooti hedduun baaseffatane.

¹⁵ Maarre inni gosa biyya adda addaa hedduu hin
baaseffachiisa;
sababa isaatiif moototi afaan hin qabatti;
waan dur itti hin himamin hin dhaggiti;
waan hin dhage'in hin hubatti» jedhe.

53

- ¹ Kolbaan deebitee,
«Waan nuuti dhageenne eentu dhugeeffate?
Irreen Mootii Waan Maraa eennnutti mud-
hatte?
- ² Inni Mootii Waan Maraa duratti akka kichuu
quunxituu,
akka hidda lafa godduu keessaa bawuu hin
lata;
inni dansummaa yookiin arnya nutti tolu hin
qabu;
akka isa jaalannuufille akka hin qabu.
- ³ Inni nama namooti jibbanee tuffatane;
inni nama dhibee guddo'oo fi rakkoo guddoo
qabu.
- Inni akka nama nami fuula irraa deebifatee ti;
inni nama tuffatame;
nuutille ulfinna isaaf hin kennine.
- ⁴ «Inni dhugumaan dhukkuba keenna fudhatee,
dhibee teennalle ba'ate.
Te'uu malee, nuuti akka Waaqi isa dhowee,
akka Waaqi balaa isatti buusee,

akka Waaqi isa farrisiiisetti laakkonne.

⁵ Inni ammoo, sababa cubbuu teennaatiif
woraaname;

sababa yakkaa teennaatiifille butute.

Nuuti adabamiisa isaatiin nageya dhagganne;
madaa isaatille'een nuuti fayyine.

⁶ Nuuti marti akka hoole'ee karaa irraa bannee,
tokko tokkoon keennaayyuu
karaa karaa keennatti gorre;

Mootiin Waan Maraamammoo,
yakkaa teenna mara isa irra keye.

⁷ «Inni cunqurfamee, farre;
te'uu malee, waan tokkolle hin dubbanne;
akka ilmayyoo hoole'ee ka qalmaaf oofamuut
tii fi
akkuma hooleen worra rifeensa isi'ii haadu
duratti cadhittu,
inni cadhise malee, womaa hin dubbanne.

⁸ Cunqursiisaan isatti muranee,
fuudhanee deemane.
Inni lafa worra jiraata'aa
keessaa balleeffamee,
sababa yakkaa kolbaa
ifiitiifille akka adabame
hidda dhaloota isaa keessaa
ka hubate eennu ree?

⁹ Inni hammeenna tokkolle
adoo hin hujin,
dharalle adoo hin dubbatin,
worra hamoolee woliin du'ee,
addee dureeyyiin
awwaalantutti awwaalame» jette.

¹⁰ Mootiin Waan Maraam,

«Te'uu malee, bututiisii fi
 farriis isaa fedha kiyya;
 ani jiruu isaa kennansa
 sababa yakka'aatiif
 dhikaatu godhulle,
 barri isaa dheeratee
 inni sanyii ifi hin dhagga;
 fedhiin tiyyalle
 karaa isaatiin hin muummotti.

¹¹ Inni farriisa ifitiin duuba,
 ifa jiru'uu dhaggee hin gammada.

Tajaajilaan kiyya balchichi,
 beekkumsa ifitiin
 worra bacaan hin balchoonsa;
 yakkaa isaaniille hin ba'ata.

¹² Inni cubbuu namoota heddu'uu ba'atee,
 marroo yakkaa isaaniitiifille
 isaaniif kadhat;
 inni lubbuu ifii du'aaf
 dabarsee kennee,
 hamaaleyii woliin
 waan laakkowameef,
 ani qooda isaa worra gugurdaa woliin
 isaaf hin kenna;
 inni worra jajjabaa woliin
 boojuu hin qoodama» jedha.

54

Ulfingga Xiyooni Ka Gara Duraa

¹ Mootiin Waan Mara,
 «Ijoollee dubartii abbaa
 manaa qadduu caalaa,
 ijooleen dubartii qofi lakkifantee
 waan heddatteef,

ati maseentittiin
 ijjumaa deettee hin beenne,
 ta ijjumaa ciniinsifattee hin beenne
 gammadaan faarfadhuu, ilillisi!

² Addee dunkaanii teetii badhisi;
 gollaa dunkaanii teetii
 badhiisii diriirsii;
 hin dhiphisin.

Wodaroo teeti dheeressi;
 togaa keeti jabeessi.

³ Ati gara middaa fi bita'aa
 waan badhattuuf,
 sanyiin teeti goса biyya
 adda addaa hin qabatti;
 qachoota isaanii
 ka one keessalle hin qubatti.

⁴ «Ati waan hin qaannonneef,
 hin sodaatin;
 waan hin salphanneef,
 hin rifatin.

Fokkoo yennaa dargaggummaa
 teetii hin deeta;
 qaanii yennaa
 haadha hiyyeessummaa teetiille
 haganaa achi hin qaabattu.

⁵ Ani ka si dade
 akka dhirsaan si'iif hin te'a;
 maqaan kiyya Mootii Waan Mara
 Ka Waaqa Waan Mara Dade;
 ka si wode
 ana Woyyicha Israa'elii ti;
 ani Waaqa lafa duudi'ii ti.

6 «Ati akka dubartii
 dargaggumma'aan heerumtee,
 abbaan manaa isii lakkisee,
 gadhaa ifii keessatti gadditee ti» jedha.

Mootiin Waan Maraa keeti ammoo,
 gara ifii si waamee,

7 «Ani yennaa diqqa'oof
 si lakkiseeraayyu;
 amma ammoo,
 marartii guddo'oon
 si deebisa.

8 Ani guddoo waan sitti aareef,
 yennaa diqqa'oof
 fuula kiyya
 si duraa dhoffadheeraayyu;
 ammoo, jaalala kiyya
 ka bara baraatiin
 si hin marara» jedha ka si wodu.

9 Ammalle Mootiin Waan Maraa
 ka si mararu si'iin,
 «Tun naaf akka bara Nohii
 deebi'ee bisaaniin
 lafa akka hin balleessine kakadhee ti;
 maarre ani amma deebi'ee
 akka sitti hin aarre,
 deebi'eelle ijjumaa
 akka si hin xindheef kakadheera.

10 Gaaroti raafamanulle,
 kooboti addee ifii irraa ka'anulle
 jaalalli bara baraa
 ka ani si'iif qabu,
 ijjumaa hin raafantu;
 gondooroon nageyaa tiyyalle hin diigantu.

11 «Ee, ati qachaa Yerusaalemii,

ka rakkatte,
 ka bubbbee bokkeyaatiin raafante;
 ka hin jajjabaatin.

Kunoo, ani dhakaa gatii guddo'ootiin
 si hin ijaara;
 dhakaa «Safiros» jedhamuun
 hundee teetille hin keya.

¹² Ani qaccee xelleephoo teetii
 dooqa diima'aan,
 karra teetiille dooqa cululuquun,
 dalleya dhaka'aa keetille
 dhakaa gatii guddo'ootiin hin ijaara.

¹³ Ilmaan teeti marti
 ana Mootii Waan Maraa irraa
 ka baratte hin teeti;
 ijoolleen teetille
 nageya guddaa hin dhaggatti.

¹⁴ Ati balchumma'aan
 hin ijaaranta;
 cunqurfamiisi si irraa hin fagaata;
 wonni si sodaachisu hin jiraatu;
 bararaqi si irraa hin fagaata;
 si'ille'etti hin dhikaatu.

¹⁵ Eennulle yoo si miidhe,
 inni ka ani ergee moti;
 nami si miidhu marti
 harka sitti hin kennata.

¹⁶ «Kunoo, nama cile'etti buufee bobeessu,
 sibiila tumee,
 meya woraanaa ka qopheessu,
 ka dade ana.

Ka woy balleessu,
 akka inni woy balleessuuf,

ka dade ana.
17 Mey woraanaa
 ka si balleessiisaaf qophowe,
 si miidhuu hin dande'u;
 worra si himatu mara
 hin injifatta.
 Kun gooda tajaajiltoota tiyyaa ti;
 injifachaan ani isaaniif kennulle tana» jedha.

55

Waaqi Worra Dheebote Waame

- 1** Mootiin Waan Maraa, «Isin worri dheebottane marti,
 gara bisaanii kowa'a!
 Isin worri beesee hin qanne,
 kowa'atii, bitadha'aa nyaadha'a!
 Kowa'atii, beesee malee, gatii malee,
 daadhii woyni'iitii fi aanan bitadha'a!
- 2** Waan sagalee hin te'initti
 maaf beesee teessan baattan?
 Waan isin hin quussinetti maaf eloottan?
 Na caqasa'a, waan dansaa nyaadha'a;
 sagalee dansa'atti gammada'a.
- 3** Gara kiyya kowa'a!
 Gurra keessan gara kiyya deebifadha'a;
 akka jiraattanuuf na dhage'a'a!
 Jaalala kiyya ka bara baraa ka Daawitiif waadaa
 galeen,
 gondooroo bara baraa isin woliin hin godha.
- 4** Kunoo, ani Daawiti
 kolbaa heddu'uuf dhugaa-bayaa,
 sooreessa fi ajajaa kolbaa heddu'uu god-
 heera.

- 5** Kunoo, ani Mootiin Maan Maraa
 Waaqi keeti Woyyichi Israa'elii
 ulfinna waan sii kenneef,
 ati gosa biyya adda addaa ta hin beenne hin
 waanta;
 gosi biyya adda addaa ta si hin beennelle
 ariiti'iin gara keeti hin dhufan» jedha.
- 6** Yennaan Mootiin Waan Maraa dhaggamu bar-
 baadadha'a;
 adoo dhikoo jiruulle isa waammadha'a.
- 7** Nami hamaan karaa ifii,
 nami yakkaamessi yaada ifii lakkisee,
 gara Mootii Waan Maraa Waaqa keennaa
 deebi'uu ti;
 inni isaaf hin marara;
 araarri isaalle baca'a.
- 8** Mootiin Waan Maraa,
 «Yaadi kiyya akka yaada keessanii,
 karaan kiyyalle akka karaa keessanii moti.
- 9** Akkuma ol-gubbaan lafa irraa ol fagaattu,
 karaan kiyya karaa keessan irraa,
 yaadi kiyyalle yaada keessan irraa ol hin fa-
 gaata.
- 10** «Bokkeennii fi dhakaan bokkeyaa
 ol-gubbaa irraa gad roobee,
 lafa jiisiisaan,
 latti quunxitee, midhaan akka baachu
 ka facaasuuf sanyii,
 ka nyaatuuf sagalee,
 akka kennitu godhu malee,
 gara ol-gubba'aa akkuma hin deebine,
- 11** jechi afaan kiyya keessaa bawu,

waan ani fedhe hujee,
 waan ani itti ergelle
 muummessu malee,
 akkasumaan gara kiyya hin deebi'u.

¹² «Isin gammadaan Baabilon keessaa baatanee,
 nageyaan hin gegefantan.

Gaarotii fi kooboti isin duratti gammadaa hin
 faarsan;

muki badda'aa marti harka hin dhowan.

¹³ Addee muka qore'ee muki hindheensaa,
 addee qumi'uudu'uu muki dakkaraa hin lata.

Tunille Mootii Waan Maraatiif qaabbii,
 beessisa haga bara baraa hin banne hin teeti»
 jedha.

56

Waaqi Gosa Biyya Adda Addaa Gara Fayyinnaa Waame

¹ Mootiin Waan Maraa, «Fayyisiis kiyya waan
 dhikaateeruuuf, balchummaan tiyyalle ariiti'iin
 waan mudhattuuuf, haqa eega'a; waan sirrii te'elle
 huja'a.

² Nami tana godhu, ka tana jabeessee eegatu,
 ka Sanbata hin batteessine, waan hantuu mara
 huiisa irraa ka harka ifii eegatu ka eebbifame»
 jedha.

³ Nami ormi gara Mootii Waan Maraa deebi'e,
 «Mootiin Waan Maraa dhugumaan kolbaa ifii irraa
 gargar na hin baasa» jedhee hin yaadin.

Guneessille, «Ani muka goga'a» ifiin hin jedhin.

4 Mootiin Waan Maraa, «Guneessota Sanbata kiyya ulfeessanu, ka waan na gammachiisu filatanuu fi gondooro tiyya jabeessanee ka eegatanuuf,

5 ani Galma Woyyicha kiyya keessaa fi dalleya kiyya keessatti, ijoollee dhiiraatii fi durraa caalaa, yaadanno'oo fi maqaa ittiin beekkamanu isaaniif hin kenna;

maqaa haga bara baraa hin bannelle isaaniif hin kenna.

6 «Worra orma ana Mootii Waan Maraa tajaajiluuf, ka maqaa kiyya jaalatuuf, ka ana waaqonfatuuf, ka natti dhikaatee, Sanbata kiyya adoo hin batteessin, gondooro tiyya eegatanu mara,

7 ani gara gaara woyyicha kiyyaa ol isaan hin baasa; mana daadimataa kiyya keessalle'etti isaan hin gammachiisa. Manni kiyya, mana daadimataa ka gosa biyya adda addaa maraa waan jedhamuuf, kennansa isaanii ka gubatuu fi ciincaa isaanii ka dhibii addee ciinca'aa tiyya irratti yoo isaan dhikeessane ani hin fudhadha» jedha.

8 Goottaan Mootii Waan Maraa ka kolbaa Israa'elii ta bittinnootte wolitti qabu, «Ani worra amma wolitti qabameeru kana irratti ka dhibii dabalee wolitti hin qaba» jedha.

Cubbuu Sooressitoota Israa'elii

9 Mootiin Waan Maraa, «Isin worri akka bineensotaa marti, isin worri akka bineensota gongoma'aa marti, nyaatiisaaf kowa'a.

¹⁰ Eeddoti Israa'elii balla'a; isaan martinuu beekkumsa hin qabanu; isaan martinuu akka sareelee dutuu hin dandeennee ti; isaan dutuu hin dande'anu; irkatanee oojjatan; hirriiba jaalatan.

¹¹ Isaan gadhitoo akka saree nyaattee hin quunnee ti; isaan tissitoota woy hin hubanne; isaan martinuu karaa ifii deeman; tokko tokkoon isaaniituu bu'aa ifii barbaadatan.

¹² Isaan, «Kowa'a daadhii woyni'ii unna; untoo nama macheessitulle unnee machoonna. Borulle akkuma adhaa hin teeti; yookiin ta adhaa caala'aayyuu hin tolta» woliin jedhan.

57

Israa'el Waaqa Dharaa Waqqonfatte

¹ «Nami balchaan hin du'a; nami Waaqaaf ifi kennu, wonni hantuun akka isa irra hin geenneef fudhatama; tana nami hubatu hin jiru.

² Worri qajeelumma'aan ideemu nageya hin qabaatan; yennaa du'anulle hin foorfatan.

³ «Isin ilmaan worra moruu, sanyiin gaarayyeef-fattu'uutii fi sagaagaltu'uu as kowa'a.

⁴ Isin eennutti murgitan? Eennutti afaan bantan? Eennutti arraba baattan? Isin ilmaan finqiltu'uutii fi sanyii dharaameyyi'iitii motii?

⁵ Isin muka qilxa'atii fi muka banqaaqaa mara jalatti, halchaa sagaagalaatiin gubattan. Isin dhooqqa keessatti, baqaqa rassa'aa keessatti ijoollee teessan ciincessitanii motii ree?

⁶ Isin dhakoota mucucaataa ka odduu dhooqqa waaqonfattan; isaan qooda keessan. Isin dhibaayyuu daadhii woyni'ii isaaniif

dhibaattanee, kennansa midhaanii isaaniif kennitan. Ani tana hin mararaa ree?

⁷ Isin gaara dheeraa irratti sagaagaltan; achitti waaqota dharaa keessaniif ciincaa dhikeessitan.

⁸ Balbalaa fi mikikkila balbala teessanii duubaan, fakkii waaqota dharaa keessan keyattaneertan. Isin na lakkittanee, taqee teessan irraa saaxxanee, irra yaaddaneelle badhittanee saaxxane. Nafa isaanii qullaa dhaggitanee wol gaarayyeeffatiisaaf worra jaalatu woliin, woliigaltane.

⁹ Isin Zayitii ejersaa qabattanee, fiqireelle itti dabaltanee, gara Moleekii waaqa dharaa dhaxxane; isin ergantoota teessan fagoo gara addee worri du'e jiru gad ergitane.

¹⁰ Deemmaa kara'aatiin dadhaddane; te'uu malee, ‹Tun bu'aa hin qaddu› hin jenne. Hunna haareya dhaggattane; tanaaf hin dadhaddane.

¹¹ «Akka isin na soddanuuf, ka isin sodaachisee yaachise eennu fa'a? Wonni isin na hin qaabatiniif, wonni isin tana hin qalbeeffatiniif, wonni isin na hin sodaatiniif, waan ani yennaa dheertuu cadhiseefii motii?»

¹² Ani balchummaa teessanii fi hujii teessan hin salqa; waaqoti dharaa keessan womaa isiniif hin bayanu.

¹³ Yennaa isin qarqaarsaaf iyyattanu, waaqoti dharaa hedduun isin wolitti qabattane sun, isin baasanuu tii me. Isaan mara qilleensi fuudhee hin deema; diilalluulle* isaan hin balleessiti. Nami natti addatu ammoo, lafa hin dhaala; gaara wooyicha kiyya qabeenna ifi hin godhata» jedhe.

---

* **57:13 Diiłalluu:** *Lafa tokko tokkotti diidalluu jedhan*

*Waaqi Kolbaa Qarqaariisaaf, Fayyisiisaafille
Waadaa Gale*

¹⁴ Mootiin Waan Maraa, «Karaa baasa'a, karaa baasa'a! Daandii qopheessa'a; daandii kolbaa tiyyaa keessaa gufuu kaasa'a!

¹⁵ «Ani Waaqa ol aanaa waan mara caalu, woyyicha haga bara baraa le'u. Ani worra ifi gad qabu yaada isaanii haaressiisaaf, worra addii kuttane jajjabeessiisaaf, addee ol aantuu woyyittii isaan wolii hin le'a.

¹⁶ Ayyaanni kolbaa ani dadeetii fi hafuurri ani isaan keessa keye na duratti akka hin gagganne, ani haga bara baraa isaan hin komadhu; yennaa maralle hin aaru.

¹⁷ Ani sababa joljolummaa cubbuu isaaniitiif isaanitti aare; ani isaan adabee, aari'iin fuula kiyya isaan irraa deebifadhe. Te'uu malee isaan karuma ifi san deemane.

¹⁸ «Ani karaa isaanii dhaggeera; te'uu malee isaan hin fayyisa; ani isaan sooreessa; Isaanii fi marroo isaaniitiif worra bowu hin jajjabeessa.

¹⁹ Worri Israa'elii ka bowu afaan ifitiin akka na leellifatu hin godha; nageenni worra fago'oo fi dhikoo jiruuf te'uu ti. Ani isaan hin fayyisa.

²⁰ Worri hamaan ammoo, akka abbaayaa bul-phittuu, ta foora hin qanne, ta danbaliin isi'ii caffa'aa fi dhoqqee qadduu ti» jedha.

²¹ Waaqi kiyya, «Worri hamaan nageya hin qabu» jedha.

¹ Mootiin Waan Maraa, «Qoonqoo adoo hin qusatin, guddisii iyyi! Qoonqoo teeti akka tul-tulla'aa dhageessis! Kolbaa tiyyatti finqila isaanii, sanyii Yaaqoobiititti cubbuu isaanii himi!

² Isaan guyyaa mara na barbaadan; karaa kiyya beekiisaa waan fedhanu fakkaatan; akka kolbaa waan sirrii te'e hujjuutii fi akka kolbaa ajaja Waaqa ifi hin lakkisinii, muraa haqaa na gaafatan; ana Waaqatti dhikaatiisalle waan fedhanu fakkaatan» jedha.

³ Isaan, «Eega ati gara laama keennaa hin ilaalle teetee, nuuti maaf laanne ree? Gad ifi qabiisa keenna eega ati hin ilaalin, nuuti maaf ifi gad qanne ree?» jedhan.

Mootiin Waan Maraa isaaniin, «Kunoo, guyyaa laamaatitti isin waanuma fedhii teessanii gootan; hojjattoota teessan maraayyuu hin cunqursitan.

⁴ «Kunoo, laam keessan lolaa fi moroma'aan, tun-tummuu hammeennaatiin wol tumiisaan muummowa; akka amma laamiisatti jirtanu kana laamaa, daadimati keessan ol-gubba'atti waan isiniif dhage'amu isinitti hin fakkaatin.

⁵ Laam ani filadhe ka akkasii kanaa ree? Nami ka ifi gad qabu, guyyaaakkanaa qofaa ree? Akka allaadu'u qooree mataa ifi gad qabatiisaa ree? Yookiin woyaa gaddaa uffatee daadhaa irra gan-galatiisaa ree? Laam isin jettanu isa kanaa ree? Guyyaan ana Mootii Waan Maraa biratti fud-hatama qabu guyyaa akkanaatii ree?

⁶ «Laam ani filadhe worra haqa malee hidhame akka hiittanu, wodaroo waanjo'oo akka hiittanu, worra cunqurfame bilisa akka baattanuu fi waanjoo mara akka caccassittanuu motii ree?

⁷ Sagalee teessan worra beelowe woliin akka qoodantanu, hiyyeessa olii fi gad joonjuuf addee bulu akka kennitanu, nama qullaa jiru yennaa dhaggitane akka daara baattanu, aantee teessanitti fuula akka itti hin hammaannee motii ree?

⁸ Yoo tana gootane ifi keessan akka ganamaa hin ifa; fayyinni keessanille ariifatee hin dhufa; balchummaan teessan isiniin dura hin deenti; ulfinni kiyyalle isin duubaan isin hin eega.

⁹ Yennaa isin daadimattanu, ani deebii isiniif hin kenna; yennaa isin qarqaarsaaf gara kiyya iyitianu, anille isin jalaa hin owwaadha.

«Isin nama cunqursiisa, quba namatti qabiisaa fi hantuu dubbatiisa yoo lakkittane,

¹⁰ ka beeloteef sagalee yoo kennitane, ka rakkatelle yoo qarqaartane, ifi keessan dukkana keessatti hin ifa; dukkanti dimmi teessanille akka ifa saafowaa hin teeti.

¹¹ Ani Mootiin Waan Maraayennaa mara isin hin sooreessa; lafa godduu keessalle'etti isin hin quussa; lafee teessan hin jabeessa. Isinille akka oorruu bisaan obaafamuu, akka madda bisaan isaa hin dhidhannee hin teetan.

¹² Kolbaan teessan waan dur diigame deebittee hin ijaarti; hundee durii ol kaasan. Isin, «Worra dalleya dhaka'aa ka caccabe deebisee haarellu, worra karaa bade miidhassu» hin jedhantan.

¹³ Isin seera Waaqaa ka marroo guyyaa Sanbataa yoo eegattane, guyyaa wooyicha kiyya kanatti, waan fedhii teessanii yoo godhuu dhaddane, guyyaa Sanbataa guyyaa gammadaa, guyyaa kiyya wooyicha guyyaa ulfinnaa yoo

godhattane, guyyaa san haajaa keessaniif ideemiisa, waan fedhii teessanii godhiisa yookiin waan dubbatiisaaf hin malle yoo lakkittane,

¹⁴isin yennaa san ana Mootii Waan Maraatti hin gammadan; ani lafa mara irratti akka isin ulfaat-tanu, dhaala abbaa keessan Yaaqoobiille akka isin nyaattanu hin godha; ani Mootiin waan Mara-a tana dubbadheera» jedha.

59

Cubbuu, Cubbuu Irraa Deebi'iisaa Fi Wodamiisa

¹ Kunoo, harki Mootii Waan Mara-a fayyiisiisaaf hin gabaabbanne; gurri isaalle dhage'iisa hin dad-hanne.

² Yakkaan teessan ammoo Waaqa keessan ir-raa gargar isin baatteerti; akka inni isiniif hin dhageenne, cubbuun teessan akka inni fuula ifi isin irraa deebifatu gooteerti.

³ Harki keessan dhiigaan, qubi keessanille yakka'aan battoweera. Afaan keessan dhara dubbata; arrabi keessanille waan hantuu dubbata.

⁴ Nami haqaan ideemuu fi nami haajaa ifi dhuga'aan dhikeeffatu tokkolle hin jiru. Moroma-a bu'aa hin qannetti addatanee, dhara dub-batan. Miidhaa gadha'atti qabatanee, ham-meenna fidan.

⁵ Isaan quuphaa buuti'iititti kabban; mana saaphuphu'u ijaaran; nami quuphaa san nyaatu marti hin du'a; quuphaa cabu san keessaa ilmee buuti'iititti baya.

⁶ Manni saaphuphu'u sun woyaa dhowiisaaf hin te'u; waan dhowatanu san uffatiisa hin

dande'anu; hujin isaanii hujii hammeennaa ti;
harki isaanii hujii hammeennaatiin guutameera.

⁷ Miilli isaanii waan hantuu hujisaaf ori'a;
isaan dhiiga nama yakkaa hin qanneelle
dhangalaasiisaaf ariifatan; yaadi isaanii yaada
hama'a; gara deemanu maratti hujin isaanii hujii
diigiisaatii fi balleessiisaa ti.

⁸ Isaan karaa nageyaa hin beekanu; daandii
isaanii keessalle haqi hin jiru; isaan karaa ifii
daddassaneeran; nami karaa san irra deemulle
nageya hin dhaggatu.

Kolbaan Cubbuu Ifii Faaci'atte

⁹ Tanaaf kolbaan, «Haqi nu irraa fagaate;
balchummaalle nu bira hin geettu. Nuuti ifa
barbaanna; ammoo marti dukkana; nuuti ifaa
guddaa barbaanna; ammoo dukkana dimma
keessa ideemiisatti jirra.

¹⁰ Akka nama balla'aa dalleya qaqqabataa, akka
nama ila hin qanee karaa barbaadanna; akka
waan dimimmisaa guyya'aan gufanna; odduu
worra jajjabaatitti, akka worra du'ee teene.

¹¹ Nuuti marti akka doobba'aa hin gururaana;
akka saphaliisaa aadiisaan wiiccifannee boonna.
Haqa barbaanna; ammoo hin dhaggannu;
fayyinna barbaanna; ammoo nu irraa fago'o.

¹² «Balleessaan teenna fuula keeti duratti baca'a;
cubbuun teennalle nu irratti dhugaa baati.
Balleessaa teenna beenneerra; yakkaa teennalle
hubanneerra.

¹³ Nuuti Mootii Waan Maraa irraa finqillee isa
sonneerra; Waaqa keenna hordofiisa irraa dee-
bineerra; nama cunqursiisaa fi hunnaan nama

irratti ka'iisa yaadanna; dhara gadhaa keenna keessatti yaadanne dubbanna.

¹⁴ Tanaaf haqi duubatti deebi'ee, balchummaan fagaatteerti; Dhugaan karaa irratti gufattee, ad-datamummaan qachaa seenuu hin dandeenne.

¹⁵ Dhugaan dhabante; nami waan hantuu irraa gorulle hin saamama» jetti. Mootiin Waan Maraahaqi akka hin jirre dhaggee, gadde.

¹⁶ Inni worra cunqurfame ka qarqaaru nami tokkolle akka hin jirre dhaggee baaseffate; maarre inni irree ifitiin fayyinna fide; balchumuma isaatitti isa qarqaare.

¹⁷ Inni balchummaa akka qomoo sibiilaa uffata; fayyinna akka gullee sibiilaa keyata; inni haluu akka woya'aa, hinaaffaalle akka bullukko'oo uf-fate.

¹⁸ Inni akkuma hujii isaaniititti worra isa mormu irratti mufii ifii hin fida; diinota ifitiif fi kolbaa oddoola keessa leetulle'eef gatii hujii isaanii hin kenna.

¹⁹ Mootiin Waan Maraahaqi akka bisaan abbaaya'aa ka bubbe'een darbamuu, waan dhufuuf, worri gara aduun seentu jiru maqaa Mootii Waan Maraahin sodaatan; worri gara aduun baatu jirulle ulfinna isaa hin sodaatan.

²⁰ Mootiin Waan Maraahaqi kolbaa ifitiin, «Ka wodu, gara Xiyooni, gara worra sanyii Yaaqoobii keessaa cubbuu ifii irraa deebi'anee hin dhufa» jedha.

²¹ Mootiin Waan Maraah, «Gondooroon ani isin woliin godhadhu: ayyaanni kiyya ka ani isiniif kennuu fi jechi kiyya ka ani afaan keessan keessa keyu, afaan keessan keessa, afaan ijoollee

teessanii keessaan, afaan ijoollee ijoollee teessanii
keessaalle'ee adhaa jalqabee haga bara baraa hin
dhabamu» jedha.

60

Ulfinna Yerusaalemii Ka Gara Duraa

- ¹ Ee Yerusaalem, ifi keeti waan dhufef, ka'ii issi!
Ulfinni Mootii Waan Maraalle si irratti ifeera.
- ² Kunoo, dukkanti lafa hin golliti;
dukkanti dimmille kolbaa hin dhossiti.
Si'iif ammoo ifi Mootii Waan Maraah hin ifa;
ulfinni isaalle si irratti hin mudhata.
- ³ Gosi biyya adda addaa gara ifa keetii,
moototille gara ifa keeti ka ganamaa hin dhu-
fan.
- ⁴ Ol jedhiitii adaala keeti ilaal:
Isaan marti wolitti qabamanee
gara keeti hin dhufan.
Ilmaan teeti fagoo irraa hin dhufan;
ijoolleen durraa teetille worri isaan guddisu
isaan habbaarrateeruun gara keeti dhufan.
- ⁵ Ati yennaa isaan dhaggite, fuulli keeti hin ifa;
gadhaan keetille gammadaan hin firinxiixa.
Qabeenni abbaayaa irra qaxxaamuree dhufu,
karri gosa biyya adda addaalle teeti hin teeti.
- ⁶ Gaaloti bindillaan,
gaaloti orgeen biyya Miidiyaaniitii fi Eefa'aa
irraa dhufanee
lafa teeti hin guutan.
Namooti biyya Sheeba'aatii dhufanu marti
worqi'ii fi hixaana fidanee hin dhufan;
Isaan galata Mootii Waan Maraah hin lallaban.

- 7** Hooleen worra Qedaarii marti
 gara keeti wolitti hin qabaman;
 korbeeyyii hoole'ee ta worra Nabaayotiille
 ciinca'aaf itti hin fayyadanta.
 Isaan marti addee ciinca'aa irratti fudhatama hin
 dhaggatan.
 Mootiin Waan Mara Galma iffi ka ulfinnaa
 irra caalaa
 akka ulfinna dhaggatu hin godha.
- 8** Worri akka duumensaatii fi
 akka saphaliisa gara mandhee iffi koolaan
 ka'uu,
 fiigu kun eennu fa'a?
- 9** Dhugumaan ilmaan teeti worri oddoola
 keessaa addi'iin Mootii Waan Mara hin eegatan;
 Mootiin Waan Mara Waaqi keeti Woyyichi
 Israa'elii ulfinna waan sii kenneef, ulfinna
 isaatiif jedhanee, ilmaan teeti fagoo irraa,
 meeti'ii fi worqii isaanii woliin fidiisaaf hobolooti
 gugurdoon Tarshiishii hin dursiti.
- 10** Mootiin Waan Mara Yerusaalemiin,
 «Worri ormaa dalleya keeti ka dhaka'aa dee-
 bisanee hin ijaaran;
 moototi isaaniille si hin tajaajilan;
 ani aaree si adabeeraayyu;
 amma ammoo jaala kiyyaan si hin marara.
- 11** Gosi biyya adda addaa
 karra iffi gara keeti akka fidanuuf,
 moototi isaaniille tarre'een akka ol seenanu,
 seenumi karra teetii yennaa mara banamee
 tee'a;
 halkanii fi guyyaalle hin cufamu.

12 Kolba'aa fi mootummooti si hin tajaajille hin
badan;
isaan ijumaa hin badan.

13 «Addee Galma kiyyaa ittiin seesiisaaf,
muka gugurdaa Libaanonii hindheensa,
muka shuwaashuwwe'eetii fi sookkee gara
keeti hin fidan;
ani addee milli kiyya ijjatu tana hin ulfeessa.

14 Ilmaan worra si cunqursee,
sagadaa gara keeti hin dhufan.

Worri dur si tuffate marti
miila keetitti hin jigan.

Isaan, *Qachaa Israa'elii woyyicha ka teete,*
qachaa Mootii Waan Mara Xiyoona jedhanee
si hin waaman.

15 «Ati ta lakkifante, ta jibbatante,
ta nami tokkolle si keessa hin dabarre tee-
tulle,
ani haga bara baraa ta ittiin kooranu si hin
godha;
dhaloota maraafille addee gammadaa si hin
godha.

16 Akkuma ijooleen harma haadha ifii hootu,
atille qabeenna gosa biyya adda addaatii fi
moototaa,
hin hoota.

Achiin duuba ani Mootiin Waan Mara,
hunnaamessi Yaaqoobii,
ka si fayyisuu fi ka si wodu
akka te'e hin beetta.

17 «Ani addee sageettu'uu worqii,

- addee sibiilaa meetii,
 addee mukaa sageettuu,
 addee dhaka'aa sibiila si'iif hin fida.
 Ani nageya mootii keeti,
 balchummaalle bulchaa keeti hin godha.
- ¹⁸ Haganaa achi biyya teeti keessatti,
 hunnaan nama irratti ka'iis,
 meessaa keetitti diigamiisi yookiin badiisi hin
 jiraatu.
- Ati ammoo dalleya dhaka'aa ka qachaa keetii,
 ‹Fayyinna›,
 seensuma karra teetiille, ‹Leellisa› jettee hin
 waanta.
- ¹⁹ «Ani Mootiin Waan Mara ifa bara baraa,
 Waaqi keeti ulfinna waan sii te'uuf,
 haganaa achi guyyaa aduun,
 halkan jiin
 ifa si'iif hin te'u.
- ²⁰ Aduun teeti deebitee hin seentu;
 jiin keetille ifisa hin lakkisu.
- Ani Mootiin Waan Mara ifa bara baraa
 si'iif hin te'a
 barri gadda keetiille hin dhumata.
- ²¹ Achiin duuba kolbaan teeti marti balchoolee
 hin te'an;
 isaan lafa san haga bara baraa hin dhaalan.
 Isaan ulfinna kiyya mudhisiisaaf biqiltuu ani
 harka kiyyaan dhaabe.
- ²² Maatiin diqqoon kuma hin teeti;
 ta mara caala diqqa'oo kolbaa jadduu hin
 teeti.
- Ani Mootii Waan Mara ti;
 yennaa isi'iititti tana mara
 ariifadhee hin muummessa» jedha.

61

Oduu Gammadaa Ta Fayyinnaa

¹ Ayyaanni Goottaa Mootii Waan Maraa na irra
jira;

akka ani oduu gammadaa
worra cunqurfameef lallabu,
na muudeera.

Worra gadhaan isaanii madaye

akka ani fayyisuuf,
worra booji'ame akka ani bilisa baasuuf,
worra hidhame akka ani hiikuuf,
Mootiin Waan Maraa na ergeera.

² Woggaa Mootii Waan Maraa biratti fudhatama
qadduu fi

guyyaa Waaqi keenna haluu bawu,
akka ani lassuuf,
worra bowu mara
akka ani jajjabeessuuf,
Mootiin Waan Maraa na ergeera.

³ Worri Xiyoon keessatti gaddiisatti jiru,

mata'atti addee daadhaa firfirfatanu
marata dansaa akka ani itti maru
addee bowanu,
zayitii gammadaa akka ani itti dhangalaasu,
addee ayyaana gaddaa,
woyaa leellisaa akka ani itti uffisuuf,
na ergeera.

Isaan, «Qilxaa balchumma'aa,

ka Mootiin Waan Maraa ulfinna ifii mud-
hisisaaf dhaabe» jedhamanee hin waama-
man.

⁴ Isaan diigama durii deebisanee hin ijaaran;

waan dur baddelle adde'etti hin deebisan.

Qachoota dhaloota heddu'uun dura diigamee
 bade
 deebisanee hin haareessan.

- ⁵ Alagaan hoolee teessan isiniif hin tissa;
 fichaa keessan isiniif hin qota;
 oorruu muka woyni'ii teessan keessa isiniif
 hin huja.
- ⁶ Isin ammoo, «Hayyoota Mootii Waan Mara, ta-
 jaajiltoota Waaqa keennaa» jedhantanee
 hin waammatan.
 Isin qabeenna gosa biyya adda addaa hin nyaat-
 tan;
 durummaa isaaniitiin hin koortan.
- ⁷ Kolbaan tiyya addee qaani'ii qooda harka lama
 hin fudhatti;
 addee salphinnaa dhaala ifititti hin gam-
 maddi;
 qooda lafa ifii harka lama hin fudhatti;
 haga bara baraalle hin gammaddi.
- ⁸ Ani Mootii Waan Mara haqa waan jaaladhuuf,
 saamichaa fi yakkaa jibba.
 Ani addatamummaa tiyyaan
 kolbaa tiyyaaf gatii hujii isaanii hin keenna;
 isaan wolille'een gondooro baraa baraa hin
 godha.
- ⁹ Sanyiin isaanii gosa biyya adda addaa keessatti,
 ijoolleen isaaniille kolbaa oddu'utti hin
 beekkanti;
 nami isaan dhaggu marti
 isaan kolbaa Mootiin Waan Mara eebbise
 akka te'ane hin beeka.
- ¹⁰ Ani Mootii Waan Maraatiin guddoo gammada;

lubbuun tiyyalle Waaqa kiyyaan firinxiiixxi.
 Akkuma waajibichi akka hayyu'uu marata
     mata'atti maratu,
     akkuma waajibittiin dooqaan ifi seefattu,
     inni woyaa fayyinnaa
     natti uffiseera;
     bullukkoo balchumma'aalle itti dabalee natti
         uffiseera.
¹¹ Akkuma latti biqiltuu biqilchitu,
     akkuma oorruun sanyii itti facaafante lachisi-
         ittu,
     Goottaan Mootiin Waan Mara,
     balchumma'aa fi leellisi
     gosa biyya adda addaa duratti
     akka lattu hin godha.

62

Xiyoon Maqaa Haareya Dhaggatte

- ¹ Balchummaan isi'ii akka aduu ganamaa,
     fayyinni isi'iille akka xassaa bobe'uu haga
         issutti,
     ani marroo Xiyooni hin cadhisu;
     marroo Yerusaalemii hin sarmu.
- ² Gosi biyya adda addaa balchummaa teeti,
     moototi marti ulfinna keeti hin dhaggan;
     maqaa haareya Mootiin Waan Mara sii ken-
         nuun
     hin waamanta.
- ³ Ati harka Mootii Waan Maraatitti
     akka kallacha ulfinnaa,
     harka Waaqa keetiititti
     akka kallacha mooti'ii hin teeta.
- ⁴ Ati haganaa achi,
     «Ta lakkifante» hin jedhantu,

yookiin «Lafa duwwaa» hin jedhantu;
 Mootiin Waan Maraawaan sitti gammaduuf,
 latti teetille abbaa manaa waan qabaattuuf,
 ati ammoo, «Gammadi kiyya isi'iin» jedhantee
 hin waamanta;
 latti teetille, «Dubartii abbaa manaa qaddu»
 jedhantee hin waamanti.

⁵ Akkuma dargaggeessi durra fuudhu,
 ilmaan teeti si hin fuuti.
 Akkuma waajibichi waajibittii ifiititti gammadu,
 Waaqi keetille si'itti hin gammada.

⁶ Ee Yerusaalem,
 ani dalleya dhaka'aa keetii irra,
 eeddota keyeera;
 isaan halkanii fi guyyaa ijumaa hin cad-
 hisanu.

Isin worri Mootii Waan Maraawaan waammatanu hin
 foorfatina'a.

⁷ Haga Mootiin Waan Maraawachaa Yerusaaleemii
 deebisee ijaarutti,
 kolbaan marti haga isii leellittutti
 foora isaaf hin kennina'a.

⁸ Mootiin Waan Maraawarka ifii middicha,
 irree ifii jaddu'uun kakatee,
 «Ani deebi'ee diinni keeti midhaan keeti akka
 nyaatu,
 daadhii woynii teeti ta ati itti elootte,
 ormi akka unu hin godhu.

⁹ Isin worri midhaan galfattanu ammoo,
 midhaan san nyaattanee Mootii Waan Maraaw
 hin leellifattan;
 isin worri midhaan woyni'ii guurattanu,
 badhinna Galma kiyyaa keessatti

daadhii woyni'ii hin untan» jedhe.

¹⁰ Kolbaa Yerusaalemii, karaa karra qacha'aatiin
dabara'a;

kolba'aafille karaa qopheessa'a!

Karaa guddaa baasa'a; dhakaa karaa keessaa
kaasa'a;

gosa biyya adda addaatiif baandiraa ol
kaasa'a.

¹¹ Mootiin Waan Mara,
«Kolbaa Xiyooniitiin, Kunoo, fayyisaan
keessan dhuafaara;
gatiin inni isinii kennu,
wonni inni isiniif kaffalu harka isaa jirti»
jedha'aan»

jedhee, haga qaccee biyya lafaatitti lasseera.

¹² Isaan, «Kolbaa Woyyittii,
ta Mootiin Waan Mara wode» jedhamane
hin waamaman.

Yerusaalemille,
«Qachaa barbaadamu,
ka hin lakkifanne»
jedhantee hin waamanti.

63

Guyyaa Waaqi Itti Haluu Bayuu Fi Wodu

¹ Ka woyaa diintuu uffatee, biyya Edoomii,
qachaa Bozraa irraa dhufisatti jiru kun eennu?
Ka woyaa dansaa uffatee, hunna ifii guddo'oon as
dhufisatti jiru kun eennu?

Inni, «Ani, Mootii Waan Mara ka
balchumma'aan dubbatu, ka fayyisiisaaf hunna
qabu» jedha.

² Nami tokko, «Woyaan teeti akka woyaa worra woynii cunfuu,
maaf diimatte ree?» jedhee gaafata.

³ Mootiin Waan Maraaj deebisee, «Ani qofii tiyya woynii cunfeera; gosa biyya adda addaa keessaa nami tokkolle na woliin hin jiruuyyu. Ani aarii tiyyaan isaan irra sirbee, mufii tiyyaan isaan butuche; dhiigi isaanii woyaa tiyyatti faffaca'ee, woyaa tiyya halle.

⁴ Ani guyyaa haluu itti bayu murteesseera; barri ani kolbaa tiyya wodulle dhikaateera.

⁵ Ani adaala kiyya ilaale; nama na qarqaaru tokkolle dhabe. Nama qarqaaru waan dhabeef maadeffadhe. Maarre, irreen tiyya fayyinna naa fiddee, mufiin tiyya na qarqaarte.

⁶ «Ani aarii tiyyaan gosa biyya adda addaa irra sirbe;
mufii tiyyalle'een isaan macheessee,
dhiiga isaanii lafatti dhangalaase» jedhee hin deebisa.

Leellisaa Fi Daadimata

⁷ Ani jaalala bara baraa ka Mootii Waan Maraaj,
waan nuuf godhe maraaf,
hujii inni ittiin leellifamu,
akka marartii ifiitii fi jaalala ifii ka bara
baraatitti,
Waan guddoo dansaa inni Israa'eliif godhe
hima.

⁸ Inni isaaniin, «Isaan dhugumaan kolbaa tiyya;
ilmaan na hin sonne» jedheera; tanaaf inni fayy-isaa isaanii te'e.

9 Yennaa isaan rakkatanu mara innille rakkate; ergamaan isaa ka isa bira jiru isaan baase. Inni jaalala ifitii fi marartii ifitiin isaan wode; inni bara duriitii jalqabee yennaa mara ol fuudhee isaan ba'ate.

10 Isaan ammoo finqilanee, ayyaana woyyicha isaa gaddisiisane. Tanaaf, inni garagalee diina isaanii te'ee, ifumaaf isaan lole.

11 Achiin duuba kolbaan bara durii, bara Muuse'eetii fi Israa'eloota isa woliin jirtu qaabattee, «Ka sooreessitoota woliin kolbaa ifii abbaayaa keessa akka gamatti bu'anu godhe, ka ayyaana woyyicha ifii isaan keessa keye meet?

12 Irree ifii ta ulfinna qadduun ka midda Muuse'ee dhaabbate, ka ulfinna maqaa ifii bara baraan akka beekkamu godhiisaaf, isaan duratti bisaan gargar kute eennu?

13 Akka farda lafa duwwaa keessa ideemuu, qilee bisaanii keessa adoo hin gufatin akka isaan gamatti bu'anu ka godhe eennu?

14 Akka loon dirre'etti gad bu'anee foorfatanuu, ayyaanni Mootii Waan Maraa akka isaan foorfachiisu ka godhe eennu?» jetti. Ulfinni maqaa keetii akka beekkamuuf ati kolbaa teeti akka kanaan sooreessite.

Daadimata Mararti'ii Fi Qarqaarsa Dhaggati-isaafDhikaate

15 Ee Mootii Waan Maraa, barcumaa mootumma'aa keeti woyyicha, ka ulfinna qabuu fi ol aanaa irraa ol-gubba'aa gad nu ilaali! Hinaaffa'aa fi hunni teeti meet ree? Gadhi-laafumma'aa fi marartiin teeti nu irraa fagaatteerti.

¹⁶ Ee Mootii Waan Maraa, ati abbaa keenna; Abrahaam nu beekuu dhabulle yookiin Israa'el nu qaabbi dhaddulle, ati ammoo abbaa keenna. Maqaan keeti duruuyyuu wodoo teenna.

¹⁷ Ee Mootii Waan Maraa, maaf akka nuuti karaa keeti irraa gorru nu goota? Akka nuuti si hin sodaaneefille, maaf gadhaa keenna jabeessita? Tajaajiltoota teetii fi gosa dhaala keeti te'aneef jedhiitii deebi'i.

¹⁸ Kolbaan teeti woyyittiin yennaa diqqa'oof, addee woyyittii teeti dhaalte; amma ammoo, dinoti keenna addee woyyittii teeti irra sirbane.

¹⁹ Nuuti akka worra ati dur ijumaa bulchitee hin beennee, akka worra maqaa keetiin waa-mamee hin beennee teeneerra.

64

¹ Akka gaaroti si sodaatanee raafamanu, ol-gubbaa tarsaattee adoo gad buutee, maaloo!

² Akkuma nami haasume'een ibidda bobeessee, ibiddi sun bisaan danfisu, gosi biyya adda addaa si duratti akka hollattu, gad bu'iitii diinota keetitti maqaa keeti beessisi.

³ Waan nuuti hin yaadatin, waan sodaachisu yennaa goote, ati gad buutee gaaroti si duratti hollatane.

⁴ Worra isa addi'iin eegatuuf ka maadee huju, Waaqi akka keetii ka dhibiin tokkolle hin jiru; durii jalqabee dhage'amee, dhaggameelle hin beekkamu.

⁵ Ati worra hujii sirri'ii gammadaan hujuu fi worra karaa keeti qaabatu qarqaarta. Nuuti cubbuu ittuma waan hunyeef, ati nu irratti mufatte. Maarre nuuti attam fayyuu dandeenna ree?

6 Nuuti marti cubbu'uun xuroonneera; hujin teenna balchittiille akka hoccuu xuri'ii teeteerti. Cubbuun teenna akka baala qooree qilleensi haxowee deemuu, nu mara haxoottee ideenteerti.

7 Ati fuula keeti nu irraa deebifattee, cubbuu teennatti dabarsitee waan nu kenniteef, nami maqaa keeti waammatu tokkolle hin jiru; nami gara keeti deebi'iisaaf wodhaanulle hin jiru.

8 Te'uu malee, ee Mootii Waan Maraa, ati abbaa keenna; nuuti faara; ati faara irraa nu hujje. Nuuti marti hujii harka keetii ti.

9 Nuuti marti kolbaa teeti waan teeneef, ee Mootii Waan Maraa! Maganne'e, gara keenna ilaali; akka malee nutti hin aarin; haga bara baraa cubbuu teenna nutti hin laakkowin.

10 Qachooti woyyichi keeti akka goomole'ee duwwaa te'eera; Xiyooninuu duwwaa teeteerti; Yerusaalem duwwaa teeteerti.

11 Galmi woyyichi keenna ka ulfinna qabu, addeen abbootiin teenna ta durii itti si leellifatte, ibiddaan gubame; wonni nu gammachiisu marti diigame.

12 Ee Mootii Waan Maraa, tun marti yennaa nu irra dhaqqaddu, ati nu hin qarqaartuu ree? Ati cadhittee akka malee nu hin adaddaa ree?

65

Mura'aa Fi Fayyisiisa Waaqaa

1 Mootiin Waan Maraa, «Ani worra na hin daadimatinitti ifi mudhise; worra na hin barbaadinitti mudhadhe. Kolbaa maqaa kiyya hin waamman-neen, *«Ani as jira; ani as jira»* jedhe.

² Ani guyyaa guutuu harka kiyya gara kolbaa finqiltu'uu, ta karaa dansaa hin te'in ideentuu, ta yaada hamaa ifii hordottuu badhise.

³ Kolbaan tun fuula kiyya duratti, oorruu keessatti ciincaa dhikeessiisaan, faara loobame irratti hixaana aarsiisaan, yennaa mara na aarsiti.

⁴ Isaan awwaala odduu tee'an; halkanille addee dhokatte bulan; foon booyye'ee nyaatan; shorbaan foon batti'i okkotee isaanii keessa guuteera.

⁵ Isaan, «Nuuti woyyoota waan teeneef, nu irraa fagaadha'a; nutti hin dhikaatina'a!» worra jedhu. Kolbaan akkasii akka ibidda guyyaa guutuu bobe'uu, aariin tiyya akka bobeettu gooti.

⁶ «Kunoo, yakkaan isaanii na duratti barreef-fanteerti; ani guutumatti gatii isaanii hin ken-naaf malee, hin cadhisu; akkuma hujii isaaniititti mataa isaanitti hin deebisa.

⁷ Isaan gaarota irratti hixaana waan aarsaneef, koobota irralle'etti waan na faanshessaneef, yakkaa isaaniitpii fi yakkaa abbootii isaanii, akkuma hujii isaanii ta durii sanitti mataa isaaniititti hin deebisa» jedha.

⁸ Mootiin Waan Maraamammalle, «Akkuma namooti unkuruurri woyni'ii damee muka woyni'ii irra adoo jiruu, «Eebbi isa keessa waan jiruuf, hin balleessina'a» jedhanu, anille tajaajiltoota kiyyaaf jedhee, akkasuma godha malee, isaan mara hin balleessu.

⁹ Yaaqoobiif ijoollee hin kenna; Yihudaalle gaarota kiyya akka dhaalu hin godha; kolbaan

tiyya ta ani filadhe addee san hin dhaalti; tajaajil-tooti tiyyalle achi keessa hin leeti.

¹⁰ Kolbaa tiyya ta na barbaadduuf, Shaaron addee hoolee itti tiffatanu, dhooqi Aakorille addee horiin ciisu hin teeti.

¹¹ «Isin worra ana Mootii Waan Maraaj lakkitanee, gaara woyyicha kiyya deetanee, waqa dharaa ka, ‹Milki› jedhamuuf, qorii qopheessitanee, worra waqa dharaa ka, ‹Hixaa› jedhantuufille, daadhii woyni'ii ta makante muduunu'utti guuttaneefii,

¹² yennaa ani isin waame, waan hin owwaatiniiif, yennaa ani dubbadhelle waan hin caqasiniif, na duratti waan hantuu hujjanee, waan na hin gammachiinne waan gootaneef, ani shallaaga'atti dabarsee isin hin kenna; isin marti qalamiisaaf gad hin jettan» jedha.

¹³ Tanaaf, Goottaan Mootiin Waan Maraaj, «Tajaajiltooti tiyya hin nyaatti; isin ammoo hin beelottan; tajaajiltooti tiyya hin unti; isin ammoo hin dheebottan; tajaajiltooti tiyya hin gammaddi; isin ammoo hin qaanottan.

¹⁴ Tajaajiltooti tiyya gadhaa ififi keessatti gammaddee hin faarfatti; isin ammoo gadhaa keessan keessatti waan gadditanuu fi addii waan kutatanuuf, wiiccifatanee hin boottan.

¹⁵ Worri ani filadhe maqaa keessan jecha abaarsaa akka godhanu hin godha. Tanaaf ani Goottaan Mootiin Waan Maraaj isin hin fixa; tajaajiltoota tiyya ammoo maqaa haareyaan hin waama.

¹⁶ Rakkinni durii dedhamee ila tiyya duraa waan dhokateef, nami lafa san keessatti eebbisu,

maqaa ana Waaqa dhuga'aatiin hin eebbfama;
nami lafa san keessatti kakatu, maqaa ana Waaqa
dhuga'aatiin hin kakata» jedha.

Ol-gubboota Haareya Fi Lafa Haareya

¹⁷ Mootiin Waan Maraa, «Kunoo, ani ol-gubboota haareyaa fi lafa haareya hin dada; wonni dur te'e hin qaabatantu yookiin hin yaadatantu.

¹⁸ Kunoo, ani Yerusaalem qachaa gammadaa, kolbaa isi'iille worra gammadu waan godhuuf, isin waan ani dadutti haga bara baraa gammada'atii, ilillisa'a.

¹⁹ Ani Yerusaalemii fi kolbaa tiyyatti hin gammada; haganaa achi qoonqoon bowaatii fi iyayaa achi isii keessatti hin dhage'antu.

²⁰ Achi keessa finni yennaa diqqoo qofa le'u yookiin jaarsi dulloomee bara ifii adoo hin muummefatin du'u hin jiraatu. Nami woggaa dhibba le'ee du'uuyyuu, akka waan dargaggumma'aan du'eetitti, nami woggaa dhibba adoo hin geyin du'ulle akka nama abaarameetitti laakkowama.

²¹ Isaan mana ijaarratanee keessa hin le'an; muka woyni'iille dhaabbatanee, midhaan isi'ii hin nyaatan.

²² Haganaa achi mana isaan ijaarratanu keessa nami dhibiin hin le'u yookiin waan isaan dhaabbatanu* nami dhibiin hin nyaatu. Kolbaan tiyya akka mukaa bara dheeraa hin leeti. Worri ani filadhelle waan harka ifitiin hujanetti bara dheeraa hin gammadan.

²³ Isaan elo'otti hin hafanu; ijoolleen isaaniille dedhuma du'iisaaf hin dhalattu; isaanii fi sanyiin

* **65:22 Dhaabbatanu:** *Lafa tokko tokkotti dhaabatanu jedhan.*

isaanii kolbaa ani Mootiin Waan Maraa eebbise hin te'an.

²⁴ Adoo isaan na hin waammatin, ani isaaniif hin owwaadha; adoo isaan dubbatiiisatti jiranuu, ani isaaniif hin dhage'a.

²⁵ Yayyi'ii fi ilmooleen hoole'ee woliin hin dheedan; neenqille akka sanga'aa hicaacee hin nyaata; dhudhuufaan ammoo bukuu hin nyaata. Isaan gaara woyyicha kiyya irratti woy hin miidhanu yookiin woy hin balleessanu» jedha.

66

Goottaan Gosa Biyya Adda Addaa Mara Irratti Hin Mura

¹ Mootiin Waan Maraa, «Ol-gubbaan teessoo tiyya; lattille ijjata miila kiyyaa ti. Isin eessatti mana naaf ijaartan? Addeen foora kiyyaalle eessa?

² Tana mara harka kiyyattuu huje; wonni martinuu tiyya. Ani gara worra gad ifi qabuu, gara worra mataa hin jabaanneetii fi gara worra jecha kiyya sodaatuu hin ilaala.

³ «Nami korma qalee ciincaa naaf dhikeessu, akka nama, nama ijjeesuu ti; nami hoolee qalee ciincaa naaf dhikeessu, akka nama morma sare'ee cassuu ti; nami kennansa midhaanii naaf dhikeessu, akka nama dhiiga booyye'ee naaf dhikeessuu ti; nami hixaana yaadanno'oo naaf aarsu, akka nama waaga dharaa waaqonsuu ti. Worri akkasii karaa ifii filatee, battummaa ifititti gam-mada.

⁴ Ani yennaa isaan waame, waan na jalaa hin owwaatiniif, yennaa isaanitti dubbadhe, waan

hin dhage'iniif, isaan na durattu waan hantuu hujanee, waan na hin gammachiinne waan godhaneef, anille rakkinni akka isaanitti dhufu godhee, waan isaan bararaqanu isaanitti hin fida» jedha.

⁵ Isin worri jecha Mootii Waan Maraa sodaatanu, jecha Mootii Waan Maraa kana dhage'a'a. Mootiin Waan Maraa, «Isin obboleeyyan teessan ta isin jibbite, sababa maqaa kiyyaatiif ta isin gatte, isiniin ‹Mootiin Waan Maraa ulfaatuu tii, me! Gammada keessanille dhagginuu tii, me!› ta jette, hin qaanotti.

⁶ Hogaa qachaa keessaa, qoonqoo Galma Waaqaa keessalle dhage'a'a! Qoonqoon tunille qoonqoo Mootiin Waan Maraa diinota ifitiif gatii kenniisatti jiruu ti.

⁷ «Dubartiin adoo hin ciniinsifatin hin deetti. Ciniinsuun adoo isii hin jalqabin ilma hin deetti.

⁸ Nami waan akkasii dhage'ee beekuu fi dhaggee beeku jiraa? Biyyi takka guyyaa tokkotti hin dadantii? Yookiin kolbaan yennaa diqqoo keessatti hin dhaggantii? Xiyoon akkuma ciniinsifatteen ijoolee ififi deetti.

⁹ Ani dubartii deyiisa geette akka hin deenne hin godhaa? Yennaa dubartiin deettu, ani ka gadaamessa cufuu?» jedha.

¹⁰ Isin worri Yerusaalem jaalattanu marti
isii woliin gammada'atii firinxiixa'a.

Isin worri isi'iif boottane marti
isii woliin guddoo gammada'a.

¹¹ Harma isi'ii ka jajjabeessu haga quuttanutti hin hootan;
karra isi'ii baca'aan hin gammaddan.

12 Mootiin Waan Mara, «Ani nageya Yerusaalemiif akka lagaa hin dhangalaasa; karra gosa biyya adda addaalle akka madda bisaanii gara isi'ii hin lolaasa; isin habbaarattee isin hin hoosifatti; gudeeda ifii irralle'etti isin hin tassifatti.

13 Akkuma haati ijoollee ifii jajjabeessitu, anille isin hin jajjabeessa; isinille Yerusaalem keessatti hin jajjabaattan.

14 Isin tana yennaa dhaggitanu gadhaan keessan hin gammada; lafeen teessanille akka marraa hin bisilti; irreen tiyya tajaajiltoota tiyya woliin akka jirtu hin beekkanti; mufiin tiyya ammoo diinota kiyya irratti hin mudhatti» jedha.

15 Kunoo, Mootiin Waan Mara ibiddaan dhufisatti jira; garreettoti fardaan harkifamu ka isaalle akka hobonbolatti'ii ti; inni aarii ifii mufi'in, xixaa ifii bobe'a ibiddaatiin hin mudhisa.

16 Mootiin Waan Mara ibiddaa fi shallaagaa ifitiin nama maratti waan muruuf, nama hedduu hin fixa.

17 Mootiin Waan Mara, «Worri addee oorru'uutitti waaqota ifii keessaa tokko waaqonfatiisaaf dhagee, ka ifi wooyoonsee ifi qulqulleessu, foon booyye'eetii fi foon hantuutaa, waan battiille worri nyaatu adduma tokko hin badan.

18 Ani hujii isaaniitii fi yaada isaanii waan beekuuf, dhufee gosa biyya adda addaa ta afaan adda addaa dubbattu mara wolitti hin qaba; isaanille dhufanee ulfinna kiyya hin dhaggan.

19 Ani odduu isaaniititti baandiraa hin dhaaba; isaan keessaa worra jiru'uun hafe gara gosa biyya

adda addaa: gara kolbaa Tarshiishii, gara kolbaa Fuxii, gara kolbaa Ludii ta guube'een loltuu, gara kolbaa Tubaaliitii fi Yaawaanii, gara kolbaa oddoola fago'oo ka worra gurra kiyya hin dhage'inii yookiin ulfinna kiyya hin dhagginiin hin erga; isaan gosa biyya adda addaa oddu'utti ulfinna kiyya hin lassan.

²⁰ Isaan obboleeyyan ifii ana Mootii Waan Maraatiif kennansa dhikeessisaaf, gosa biyya adda addaa mara keessaa fardo'oon, garreettaa fardo'oon harkifamuun, garreetta'aan, gaange'ee fi gaalaan gara gaara kiyya woyyicha Yerusaalem keessaa hin fidan; akkuma Israa'elooti kennansa midhaanii meya qulqullu'uun gara Galma kiyya Woyyichaa dhikeessanu, isaanille obboleeyyan ifii tana hin dhikeessan.

²¹ Anille isaan keessaa garii hayyootaa fi Lewwoota akka te'anuuf hin filadha.

²² «Akkuma ol-gubbooti haaretti fi latti haaretti ta ani dadu na dura haga baraa jiraatanu, sanyiin teessanii fi maqaan keessan fuula kiyya dura yennaara mara hin jiraata.

²³ Baatii ji'a tokkoo irraa haga baatii ji'a kaanii, Sanbata tokko irra haga Sanbata kaanii, nami marti na waaqonfatiisaaf hin dhufa.

²⁴ Achiin duuba gad bayanee reeffa kolbaa na finqiltee hin dhaggan. Corroxsi isaan nyaattu hin duutu; ibiddi isaan gubulle hin dhaamu; isaan nama mara duratti hin diqataman» jedhe.

Kitaaba Woyyuu

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: guji

Contributor: Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

61e71359-af4b-50d9-8600-a11d0dea133e